

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune

**Økonomiplan 2026-2029
med handlingsprogram
og
årsbudsjett 2026**

Vedtatt i kommunestyret 18.12.2025, sak 65/25

Ofelaš Sámis - Veiviseren i Sápmi

INNHold

KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD	2
GENERELT OM ØKONOMIPLAN.....	4
ET BÆREKRAFTIG SAMFUNN	7
KAUTOKEINO KOMMUNES VISJON OG VERDIER	11
UTVIKLINGSTREKK.....	13
ØKONOMISKE RAMMER FOR 2026-2029	19
INVESTERINGER.....	37
KOMMUNEORGANISASJONEN	44
FORPLIKTENDE PLAN.....	52
KOMMUNEDIREKTØRENS STAB OG POLITISK NIVÅ	58
SEKTOR FOR KULTUR OG OPPVEKST	65
SEKTOR FOR HELSE OG OMSORG	71
NAV ÁVJOVÁRRI	78
SEKTOR FOR TEKNISKE TJENESTER.....	85
BRANN- OG REDNING INKL. FEIING	91
KLIMABUDSJETT	95
Lovpålagte budsjettskjema	100
Kommunestyrets vedtak sak 65/25, av 18.12.25	107

KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD

Økonomiplanen skal gi et samlet bilde av de viktigste utfordringer, prioriteringer og muligheter for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune i den neste fire års perioden. Kommuneplanens samfunnsdel er helt ny, den ble vedtatt i mars 2025 med fire grunnleggende verdier:

Oadjabasat – Trygge
Rahpasat – Åpne
Ovttarádáláččat – Samskapende
Duostilat – Modige

Verdiene skal gi retning for alt arbeidet vi utfører, og vise hvordan vi skal løse kommunens samfunnsoppdrag til beste for innbyggerne. Verdiene er grunnlaget for samfunnsdelens mål og satsingsområder, som igjen er grunnlaget for økonomiplanens tiltak og retning.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er i en svært krevende økonomisk situasjon. Utfordringene i kommende fire års periode er å gjennomføre samfunnsdelens mål, møte forventningene fra innbyggerne, i en tid hvor kommunens økonomiske rammer bare blir strammere. Vi må tenke nytt og annerledes og vi må takle endringene som presser seg frem, både innbyggere, politikere og ansatte. Vi går inn i en periode med store og krevende omstillinger, og det vil smerte. Når det er sagt må vi være positive og tro på endringene slik at vi i fellesskap utvikler et sterkere bærekraftig samfunn. Det er kun på den måten kan vi klare de nødvendige omstillinger. De signaler som gis fra myndighetene er klare på at kommunene ikke vil få mer midler, og heller ikke nok midler til å fortsette sin drift som i dag – de krever at det må skje forandringer. Vi må få hver krone til å gi mer avkastning, ikke ved å springe fortere, men ved å jobbe smartere.

Det må gjøres endringer i måten vi organiserer våre tjenester på i kommunen. Sentrale spørsmål her er hva er gode nok kommunale tjenester, hva er kommunens samfunnsoppdrag, og hvilke oppgaver må vi løse selv om disse ikke er en lovpålagt kommunal oppgave? Våre medarbeidere kommer til å erfare store endringer i arbeidshverdagen, som et resultat av de nødvendige omstillingene. Videre er det et faktum at vår største kostnad er personellkostnader, slik at når driftsutgiftene skal reduseres i størrelsesorden 40 millioner kroner, så er det eneste som virkelig monner å redusere antall stillinger. Likevel bør ikke dette gå på bekostning av tilbud som fremmer bo- og bli-lyst, noe som tilsier at vi må søke å unngå å redusere tilbudet til barn og unge, samt til aktiviteter som fremmer god helse til befolkningen.

Demografiutviklingen viser at det blir færre barn og flere eldre i vår kommune, og om noen år er antall 80 åringer fordoblet. Allerede nå ser vi at barnekullene er mer enn halvert, i 2024 ble det bare født 20 barn. Vi opplever også at tilgangen på arbeidskraft stadig blir mer utfordrende. Vi merker dette godt, spesielt ved rekruttering av fagpersoner med samisk kompetanse. Hittil har vi vært heldige, og de fleste faste stillinger er besatt med ønsket kompetanse og språk og kulturkunnskap. Når det gjelder vikariater er situasjonen dessverre en helt annen, og vi opplever stadig av vikariatene blir stående ubesatte og/eller besettes med ufaglært personell.

Sykefraværet i kommunen er for høyt. Fokus på å redusere sykefraværet er et av fire hovedmål for 2026 i tillegg har vi som mål å heve den digitale kompetansen, levere rapporter innenfor fristene og styrke og synliggjøre det samiske.

Guovdageaidnu – Kautokeino er en av få kommuner hvor samisk språk og kultur fremdeles står sterkt. Vi er i en særstilling når det gjelder å bevare, synliggjøre og utvikle samisk språk og kultur for våre etterkommere og nasjonen Norge. Dette er et stort ansvar som vi tar med glede, men det koster både i form av ressurser og økonomiske midler. Faktum er at disse kostnadene ikke dekkes gjennom rammetilskuddet som vi får, ei heller fullt ut via midler fra Sametinget. Hadde disse kostnadene vært fullfinansiert ville vår økonomiske situasjon vært en annen. Dessverre opplever vi liten forståelse hos sentrale myndigheter, noe som gjør det ekstra utfordrende å hele tiden skulle kjempe for viktigheten av bevaringen av samisk språk og kultur når dette burde være en selvfølge i vår tid.

Vi lever i en urolig tid hvor den geopolitiske situasjonen er uavklart, og klimaendringer skjer raskt. Ifølge forskere vil vår kommune oppleve store klimatiske endringer i tiden som kommer, noe som igjen vil få følger for reindriftsnæringen som de fleste av våre innbyggere er tilknyttet til i en eller annen form. Enhver uønsket hendelse skjer i en kommune, og vi må være beredt til å takle uønskede hendelser uavhengig av årsak. Dette påfører oss økonomiske kostnader, kostnader vi pr. dag ikke har budsjettet med.

For å få en økonomiplan 2026 – 2029 og årsbudsjett 2026 i balanse har jeg gjort noen valg som jeg ønsker å belyse. De valg som er gjort er kanskje ikke faglig forsvarlige, men det er de jeg tror smerter minst for virksomheten. Det råder stor usikkerhet om det er mulig å drifte kommunen innenfor den økonomiske rammen jeg nå innstiller på. Usikkerheten forsterkes av behovet for radikale endringer som kommunen må igjennom i tiden som kommer for å få en sunn og bærekraftig økonomi.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har alle forutsetninger for å ha verdens beste samiske barnehager, skoler og helsetilbud, samtidig som vi fortsatt kan nyte godt av de goder naturen byr på. Kommunedirektøren har tro på fremtiden for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune. Ved hjelp av gode politiske vedtak, godt lederskap og dyktige medarbeidere som tar ansvar og yter det lille ekstra, vil vi oppnå en bærekraftig økonomi som sikrer at Guovdageaidnu – Kautokeino forblir et godt sted bo både for dagens innbyggere og for kommende generasjoner.

La oss sammen gjøre Guovdageaidnu – Kautokeino god!

Guovdageaidnu – Kautokeino den 17.11.2025.

Karin Hætta
kommunedirektør

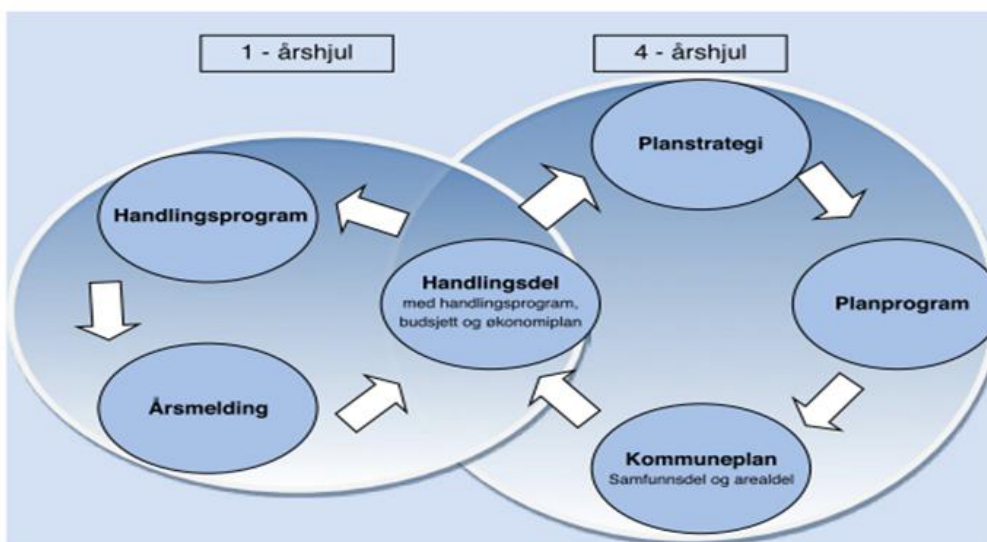
GENERELT OM ØKONOMIPLAN

Økonomiplanens rolle i kommuneplanen

Kommuneplanen skal gi mål og strategier for en bærekraftig og langsiktig utvikling av Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune de kommende årene. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunes overordnede styringsdokument, og skal legge føringer for all planlegging i kommunen i årene fremover. Samfunnsdelen skal, i tråd med nasjonale forventninger til kommunal sektor, fokusere på bærekraftig utvikling hvor FNs bærekraftsmål er lagt til grunn.

Samfunnsdelen er et politisk dokument, som tar stilling til langsiktige utfordringer og muligheter, og setter mål og strategier både for Guovdageaidnusamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Oppfølging av samfunnsdelen skal beskrives i en egen handlingsdel. Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har valgt å innlemme samfunnsdelens handlingsdel i økonomiplanen.

Figurene under illustrerer sammenhengen i kommunens overordnede planverk og årshjul.

Krav til innhold i handlingsdel/økonomiplan

Kommuneloven kapittel 14 regulerer økonomiforvaltningen i kommunen. Kommuneloven stiller krav til helhetlig planlegging i kommunene. I henhold til kommunelovens §14-4 må økonomiplanen vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Den skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger, og de mål og premisser økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. En økonomiplan skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Det skal være synlig kobling til kommuneplanens samfunnsdel og andre regionale planer i kommunens økonomiplan. Det er en grunnleggende forutsetning at det skal være en rød tråd mellom de ulike plandokumentene, alt fra kommuneplan til virksomhetsplan og helt til årsrapport. Økonomiplan er et 4-årig dokument. Den er i motsetning til årsbudsjett ikke bindende, kun veiledende. Årsbudsjettet, som er første år i økonomiplanen, er bindende for kommunen jf. § 14-5. Det er formannskapet som innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett til kommunestyret jfr. §14-3.

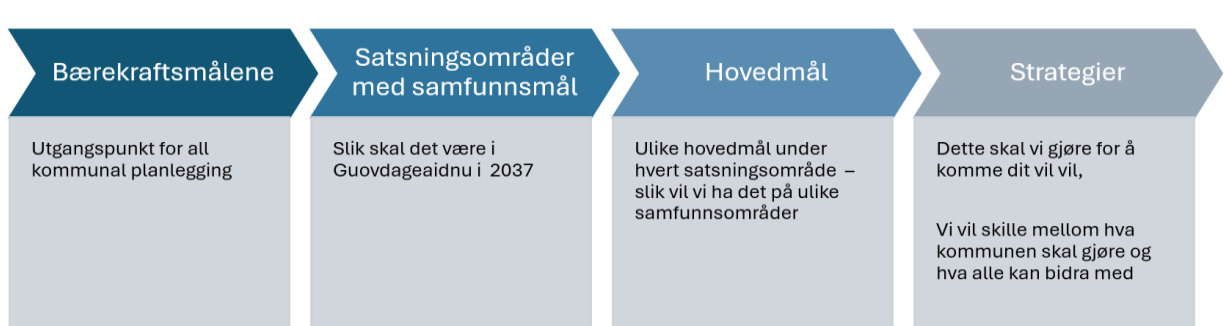

Kommunepланens samfunnsdel

Kommunepланens samfunnsdel er revidert og vedtatt i mars 2025 av kommunestyret.

Arbeidet med samfunnsdelen bygde på en bred medvirkningsprosess, og det ble i prosessen lagt vekt på politisk forankring. Kommunestyret vedtok i sak 51/24 hvilke bærekraftsmål, visjoner, verdier, satsningsområder og samfunns mål kommunepланens samfunnsdel 2025-20237 skal bygge på.

Følgende målstruktur gjelder i kommunepланens samfunnsdel:

Økonomiplanens oppbygging

Økonomiplanen er bygd opp på følgende måte:

Nivå/begrep	Forklaring
Kommunedirektørens forord	Kommunedirektørens vurderinger av kommunens utfordringsbilde
Generelt om økonomiplan	Beskriver økonomiplanens rolle og innhold
Visjon og hovedmål	Fremtidsbilde av og overordnet mål for Kautokeinosamfunnet
Satsingsområder og delmål	Seks satsingsområder som skal ha spesielt fokus i planperioden. Delmålene definerer hva som er viktigst å oppnå innenfor hvert av satsingsområdene.

Delmålene gjelder både lokalsamfunn og kommunens organisasjon. De gir også eksterne aktører og myndigheter signaler om hvilken utvikling som ønskes lokalt.

Tiltak og måleindikatorer er beskrevet under hver enhet (enhetenes budsjett)

Utviklingstrekk

Beskriver utviklingstrekk på sentrale områder som demografi og tjenestebehov

Økonomiske rammer for planperioden

Beskriver de økonomiske forutsetningene som inntekter, driftsutgifter, finansposter, nøkkeltall og investeringer i kommende planperiode.

Investeringer

Beskriver investeringsaktiviteten

Nøkkeltall

Beskriver utvikling i sentrale nøkkeltall

Enhetenes budsjett

Beskriver hvordan bærekraftmål, visjon, verdier, satsningsområder og samfunns mål i kommuneplanens samfunnsdel er konkretisert i handling (tiltak) for hver enhet, samt hvordan måloppnåelse vurderes. I tillegg beskrives utfordringer og status for hver enhet. De økonomiske rammer for planperioden med budsjettpremisser er også omtalt.

Klimabudsjett

Beskriver klimautfordringer og planlagte tiltak

Årsbudsjett

En bindende plan som kommunestyret vedtar årlig. Dokumentet viser hvordan årets tilgjengelige bevilgning skal disponeres. Årsbudsjettet er det første året i økonomiplanen. Vises som lovpålagte budsjettskjema.

ET BÆREKRAFTIG SAMFUNN

Bærekraftsmål

FNs medlemsland har vedtatt 17 mål for å oppnå bærekraftig utvikling. Dette er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Regjeringen har bestemt at de 17 bærekraftmålene til FN skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i de største utfordringene i vår tid, også i Norge. Gjennom nasjonale føringer for regional og kommunal planlegging, er det tydelige forventninger om at kommunal sektor legger FN sine bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Bærekraftmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Sammenhengen mellom disse dimensjonene avgjør om noe er bærekraftig. Kommunestyret peker ut retning gjennom kommuneplanens samfunnsdel, og fastsetter mål for å utvikle et sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig samfunn.

Sosial bærekraft handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv. Vi skal sikre god livskvalitet, for oss som lever nå og for kommende generasjoner.

Klima – og miljømessig bærekraft handler om at fremtidige generasjoner får overta naturen i minst like god stand som når vi overtok den, og at den menneskelige utviklingen skjer innenfor naturens tålegrense. Vi må ta bevisste og smarte valg når det gjelder bruk av de begrensede ressursene våre.

Økonomisk bærekraft handler om at vi må sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn. Dette vil gjøre kommunens økonomi mer bærekraftig.

Prioriterte bærekraftsmål

Alle 17 bærekraftsmål ligger til grunn for planleggingen, da målene er gjensidig avhengig av hverandre. Med bakgrunn i Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes utfordringsbilde vil man ha et særskilt fokus på følgende mål i kommunens planarbeid:

Under mål og tiltak i sektorens budsjett er prioriterte bærekraftsmål omtalt som FN 3, FN 4, FN 8, FN 10, FN 11, FN 13, FN 15 og FN 17.

Mål 3 – God helse og livskvalitet (FN 3)

Målet er å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

Lokal kontekst:

Guovdageaidnu - Kautokeino har betydelige folkehelseutfordringer, knyttet til blant annet livsstilssykdommer og psykisk helse. Kommunen vil arbeide for å styrke folkehelseiltak som fokuserer på forebygging og tidlig innsats. Det er videre viktig i en samisk kommune som Guovdageaidnu – Kautokeino å ha samisk kultur- og språkkompetanse i helse-, sosial- og omsorgstjenestene. Det er høyere forekomst av vold i nære relasjoner i det samiske samfunnet. Vold og overgrep er et samfunnsproblem, og dette går utover livskvaliteten til både enkeltpersoner og samfunnet for øvrig.

Mål 4 – God utdanning (FN 4)

Målet er å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.

Lokal kontekst:

Guovdageaidnu – Kautokeino har utfordringer knyttet til skoletilbudet, med varierende skoleresultater og synkende trivsel på skolen. Det er viktig å sikre god kvalitet i opplæringen, samtidig som man styrker samisk identitet, språk og kultur i skoler og barnehager. Guovdageaidnu – Kautokeino er et senter for samisk utdanning.

Mål 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst (FN 8)

Målet er å fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Lokal kontekst:

Guovdageaidnu - Kautokeino har en ensidig næringsstruktur og høy arbeidsledighet, spesielt blant menn. Store industriprosjekter, som gruvedrift, begrunnes ofte med potensialet for økt økonomisk vekst og nye arbeidsplasser. Samtidig kan disse prosjektene påvirke eksisterende arbeidsplasser innen reindriften, en næring som har vist seg å være bærekraftig over tid. Kommunen vil fremme bærekraftig økonomisk vekst gjennom å satse på reindrift, kreative næringer, reiseliv og næringsvirksomhet basert på samisk kultur og fornybare naturressurser. Kommune vil gjennom fortsatt fokus på omstilling, legge til rette for entreprenørskap, grønn vekst og bærekraftige arbeidsplasser.

Mål 10 – Mindre ulikhet (FN 10)

Målet er å redusere ulikhet i og mellom land.

Lokal kontekst:

Det er sosiale og økonomiske ulikheter i Guovdageaidnu – Kautokeino samfunnet, særlig for barn i familier med lav inntekt og marginaliserte grupper. Mange samer opplever ulike former for diskriminering. Kommunen skal arbeide aktivt for å utjevne levekår, sikre lik tilgang til tjenester og skape gode rammer for sosial inkludering, med spesiell vekt på å støtte sårbare grupper som opplever utenforskap. Videre er det behov for endringer i generelle rammeverk i politikk, lovverk og ordninger som diskriminerer eller som skaper ulikheter for det samiske samfunnet.

Mål 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn (FN 11)

Målet er å gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige.

Lokal kontekst:

Den samiske kultur- og naturarv danner grunnlag for bosettingsmønsteret i Guovdageaidnu – Kautokeino, som har bosetning i Guovdageaidnu márkan – Kautokeino tettsted, Máze og flere mindre bygder. Guovdageaidnu – Kautokeino samfunnet som helhet skal utvikles som et bærekraftig og inkluderende lokalsamfunn. Stedsutviklingen skal være preget av samisk kultur og identitet, med fokus på å skape trygge og attraktive bo- og arbeidssteder. God infrastruktur og møteplasser vil være viktige for å opprettholde et levende samfunn.

Mål 13 – Stoppe klimaendringene (FN 13)

Målet er å handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

Lokal kontekst:

Klimaet i Guovdageaidnu – Kautokeino har endret seg betydelig det siste århundret og vil fortsette å endre seg fremover. Klimatilpasning er viktig for Guovdageaidnu - Kautokeino, særlig fordi klimaendringer påvirker reindriften og andre samiske næringer og meahcásteapmi/ utmarksbruk direkte. Kommunen skal redusere sitt klimaavtrykk gjennom energieffektivisering, redusert transportutslipp, og en arealpolitikk som fremmer bærekraftig bruk av naturressurser.

Livet på land (FN 15)

Målet er å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse, samt stanse tap av artsmangfold.

Lokal kontekst:

Bevaring av naturmangfoldet og beskyttelse av landarealer er viktig for ivaretagelse av det materielle grunnlaget for samisk kultur. Kommunen skal arbeide for å sikre bærekraftig forvaltning av naturområder og beskytte viktige økosystemer som er grunnlaget for samisk kultur.

Mål 17 – Samarbeid for å nå målene (FN 17)

Målet er å styrke gjennomføringsverktøyene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.

Lokal kontekst:

Guovdageaidnu – Kautokeino vil styrke samarbeidet med lokale, regionale og nasjonale aktører for å sikre gjennomføring av bærekraftmålene. Dette inkluderer samarbeid med Sametinget og andre samiske institusjoner, utdanningsinstitusjoner, næringslivsaktører og frivilligheten.

Visjon

Ofelaš Sámis – Veiviseren i Sápmi

Visjonen "Ofelaš Sámis – Veiviseren i Sápmi" er valgt for å uttrykke Guovdageaidnu suohkan – Kautokeino kommunes rolle som en ledende kraft i samisk samfunnsutvikling, samt bevaring og styrking av samisk språk og kultur. "Veiviseren i Sápmi" beskriver en ambisiøs og fremtidsrettet retning som en veiviser for det samiske samfunnet. Visjonen reflekterer Guovdageaidnus – Kautokeinos posisjon som en kulturell og språklig bærebjelke i Sápmi, der kommunen tar ansvar for å bevare og videreutvikle samisk språk, kultur, og samfunnsliv.

Som en veiviser skal Guovdageaidnu – Kautokeino ikke bare opprettholde sin sterke samiske identitet, men også lede an og fremme samisk språk, kultur og identitet i møte med moderne utfordringer. Med denne visjonen vil Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune forplikte seg til å ivareta både historien og fremtiden til det samiske folket gjennom vår kulturelle og språklige styrke. Visjonen viser også at vi vil bidra med kunnskapsdeling, erfaringsutveksling og samfunnsengasjement for det samiske samfunnet som helhet.

Visjonen uttrykker vilje og ønske om å utvikle Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune som et attraktivt samisk samfunn for både innbyggerne og næringslivet, og det skal også være rom for ikke-samisk språklige til å ville bosette seg her. Selv om hovedfokuset ligger på å bevare det samiske, er det likevel viktig at den norske kulturen får virke ved siden av det samiske. Ved å hente ut det beste fra begge kulturer får man et godt samfunn som alle kan leve i, som igjen gir positive ringvirkninger for trivsel og bolyst.

Verdier

Verdiene skal kjennetegne Guovdageaidnu – Kautokeino i møtet med innbyggerne, brukere av kommunale tjenester og samarbeidspartnere. Verdiene skal sette standard for både det politiske og administrative nivået i kommunen. Verdiene skal gi retning til arbeidet vi gjør og hvordan vi løser kommunes samfunnsoppdrag.

Følgende verdier er valgt for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune:

Oadjebasat - Trygg	Rahpasat - Åpen	Ovttarádálaččat - Fellesskap	Duostilat - Modig
<ul style="list-style-type: none">•Vi er inkluderende og møter hverandre med respekt og tillit, og vi bekjemper vold, overgrep og rasisme.•Vi er ærlige og troverdige•Vi arbeider for at livet blir lettere og tryggere for alle som bor her	<ul style="list-style-type: none">•Vi lytter til hverandre•Vi deler informasjon og yter service•Vi er forutsigbare og behandler alle profesjonelt	<ul style="list-style-type: none">•Vi bygger fellesskap•Vi legger til rette for medvirkning•Vi samarbeider og tar ansvar for felles mål	<ul style="list-style-type: none">• Vi er handlekraftige og løsningsorienterte•Vi er utviklingsorienterte og tør å gå nye veier•Vi har mot til å ta beslutninger•Ávkkástallat ja ovddidit sámii árbevirolaš máhtu

Satsningsområder med samfunns mål

Kommuneplanens samfunnsdel er strukturert med 3 satsningsområder, med tilhørende samfunns mål som spesifiserer hva som skal oppnås innenfor det aktuelle området. Samfunns målene vil gi en retning for Guovdageaidnu – Kautokeino samfunnets utvikling.

Under hvert satsningsområde og tilhørende samfunns mål er det definert hovedmål som konkretiserer de spesifikke ambisjonene for utviklingen av samfunns målene. Det vil være strategier knyttet til hvert hovedmål. I strategiene skilles det mellom hva kommunen skal gjøre for å nå målene, og hvordan alle i Guovdageaidnu – Kautokeino samfunnet skal bidra til det. Denne strukturen har en tverrsektoriell og tverrfaglig tilnærming. Ting skal sees i sammenheng, og det må samarbeides på tvers av sektorer. Strukturen i samfunnsdelen skal følges opp i de underliggende temaplanene med delmål. Temaplanene vil nærmere beskrive hvordan detaljene i hovedmålene skal realiseres. Denne strukturen gir en helhetlig tilnærming til samfunnsplanleggingen i Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune, og sikrer at det er klare mål og strategier gjennom hele planhierarkiet som er forankret i kommunens visjon for fremtiden.

Det er vedtatt følgende satsningsområder og samfunns mål:

It goassege okto - Aldri alene (SO 1)	
Samfunns målet for dette satsningsområdet er:	Guovdageaidnu lea oadjebas, fáttmasteaddji ja girjás servvodat nana searvevuodain. Guovdageaidnu er et trygt, inkluderende og mangfoldig samfunn med et sterkt felleskap.

Birgejupmi buolvvas bulvii – Birgejupmi gjennom generasjoner (SO 2)	
Samfunns målet for dette satsningsområdet er:	Guovdageaidnu ávkástallá ja hálddaša luondduvalljodagaid ja birrasa guoddevaččat boahttevaš buolvvaide. Guovdageaidnu forvalter naturressursene og miljøet for framtidige generasjoner gjennom bærekraftig bruk.

Nana vuodđu boahtteáigái – Utviklingskraft for framtida (SO 3)	
Samfunns målet for dette satsningsområdet er:	Guovdageaidnu lea geasuheaddji sámi ja eamiálbmotservvodat mii ovdána. Guovdageaidnu er et attraktivt samisk og urfolkssamfunn i utvikling.

Under mål og tiltak i sektorenes budsjett er satsningsområdene omtalt som SO 1, SO 2 og SO 3.

UTVIKLINGSTREKK

BEFOLKNING

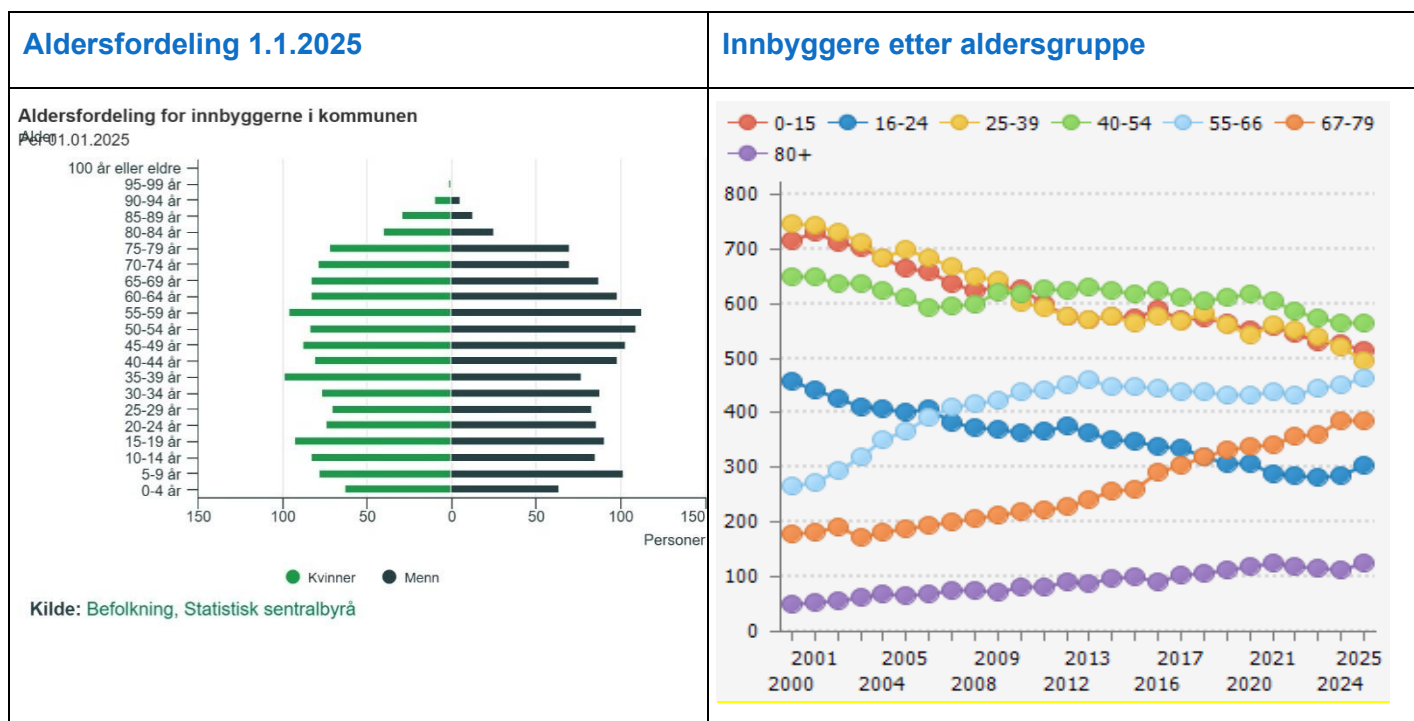
	Folketall 01.01.2024	Folketall 01.07.2024	Folketall 01.01.2025	Folketall 01.07.2025
	2 848	2 839	2 852	2 867
Forventninger 2022 SSB	2 827		2 803	

DEMOGRAFISK UTVIKLING FREM TIL I DAG

Folketallet i kommunen viste en positiv endring høsten 2024. Fra 1. juli 2024 til 1. januar 2025 økte innbyggerantallet med 13. Netto innflytting (innflytting – utflytting) i 2024 var på -8. I andre kvartal 2025 økte befolkningen med 24 personer. 13. Netto innflytting (innflytting – utflytting) i 2024 var på -8. Befolkningsutviklingen er positiv i 2025, bedre enn prognosene utarbeidet av SSB. Selv om befolkningsprognosene til SSB ikke treffer på den faktiske utviklingen i folketallet det aktuelle år, viser utvikling av folketall over tid en reduksjon i innbyggertallet. Det må presiseres at tallene for 2025 er basert på tall pr 2. kvartal 2025, og trenger nødvendigvis ikke å gi riktig bilde av utviklingen for hele året.

År	Fødte	Døde	Fødsels overskudd	Netto flytting	Befolknings- endring
2021	18	33	-15		
2022	16	25	-9		
2023	31	28	3		
2024	20	28	-8	11	3
2025*	16	9	7	17	24

*) Tall pr 2. kvartal 2025

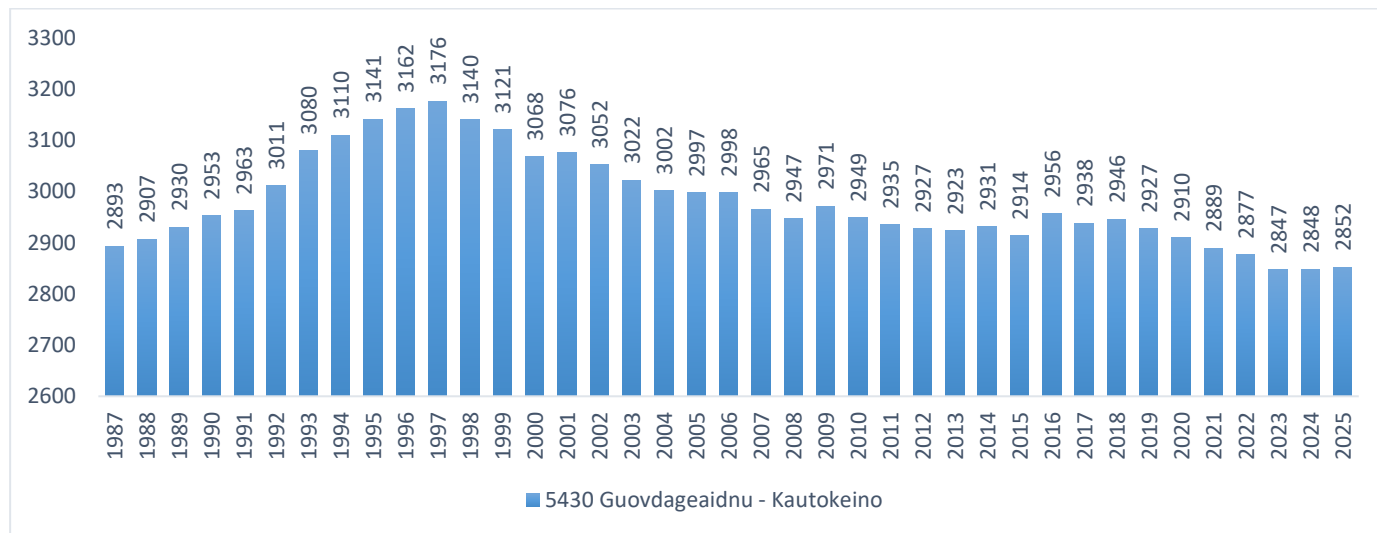

Den største negative endringen skjer i aldersgruppen 0 år og 20-39. Det har født færre barn enn året før og det skjer fortsatt en fraflytting fra kommunen. Aldersgruppen 6-16 år har forblitt stabilt. Data viser at trenden med færre innbyggere i barnehage- og grunnskolealder fortsetter også i 2025.

Andelen unge eldre (65-79 år) er høyere enn i landet som helhet, og utgjorde 16,2% av befolkningen per 1. januar 2025.

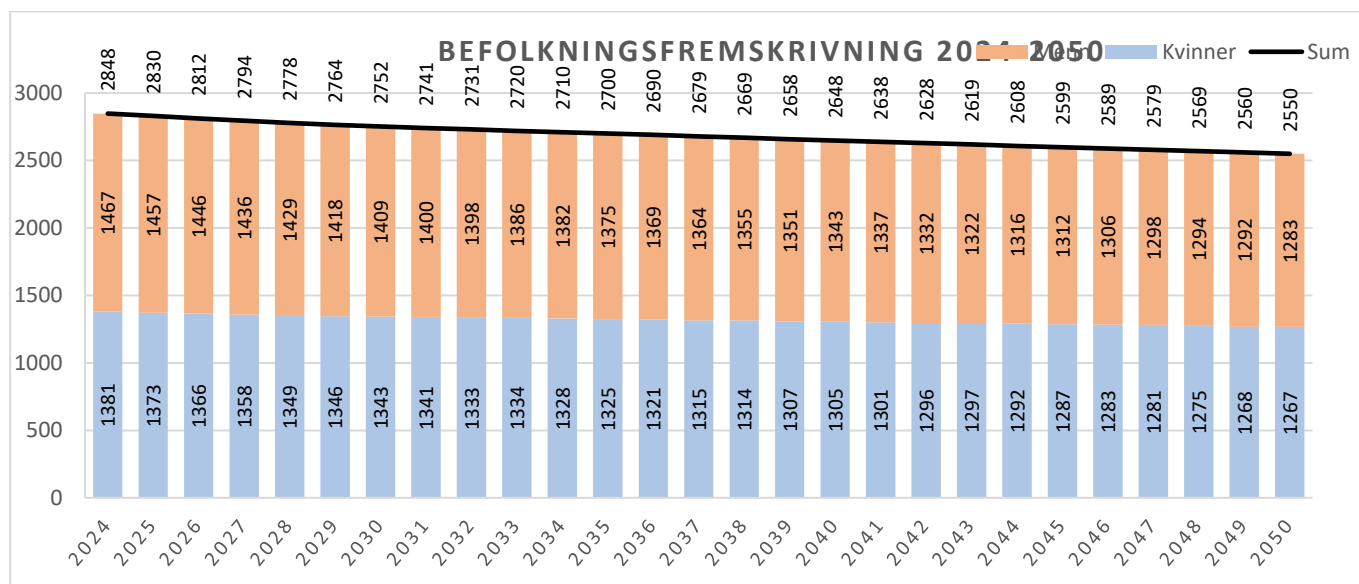
Statistikken viser at innbyggertallet historisk sett har hatt en nedgang. Dette er selvfølgelig ikke en utvikling Guovdageaidnu - Kautokeino er alene om. Mange distriktskommuner opplever det samme. Befolkningsnedgangen vil ha betydning for tjenestetilbudet fremover. Med færre innbyggere reduseres rammeoverføringer og skatteinntekter. Økt tjenestebehov må balanseres med redusert økonomiske handlingsrom.

Oversikt over utvikling innbyggertall pr 1. januar fra 1987- 2025:

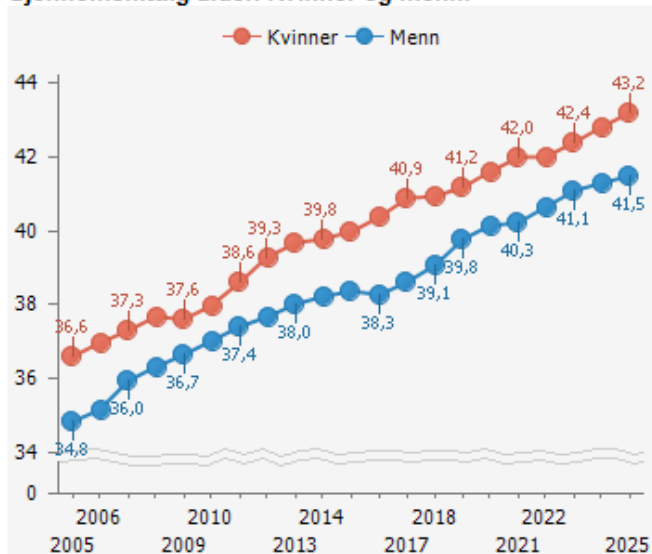
DEMOGRAFISK UTVIKLING FREMOVER

Prognose for befolkningsutvikling kan gi en pekepinn på tjenestetilbudet kommunen må legge til rette for. Befolkningsframskrivningene bygger på Statistisk sentralbyrå (SSB) oppdaterte befolkningsprognoser fra 2024. Her vises utdrag av anslagene for demografisk utvikling fremover til 2050 for Kautokeino kommune, basert på prognosen middels nasjonal vekst (MMMM):

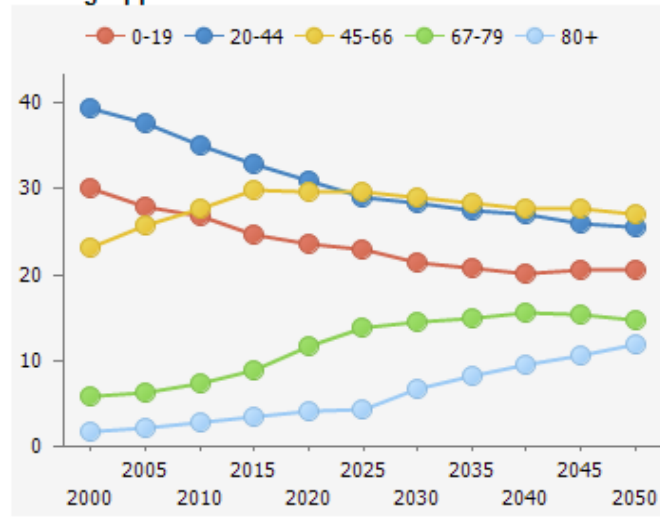

Reduksjon i innbyggertallet påvirker kommunens inntektsgrunnlag. Samtidig ser vi en tydelig aldring i befolkningen, noe som øker behovet for pleie- og omsorgstjenester i årene som kommer. Dette stiller også krav til flere tilpassede boliger for eldre. Færre barn og unge i alderen 1–16 år betyr lavere etterspørsel etter barnehage- og skoletjenester. Kombinasjonen av en aldrende befolkning, fraflytting og utfordringer med å rekruttere personell til helse- og omsorgssektoren vil skape ekstra press på kommunens tjenestetilbud fremover

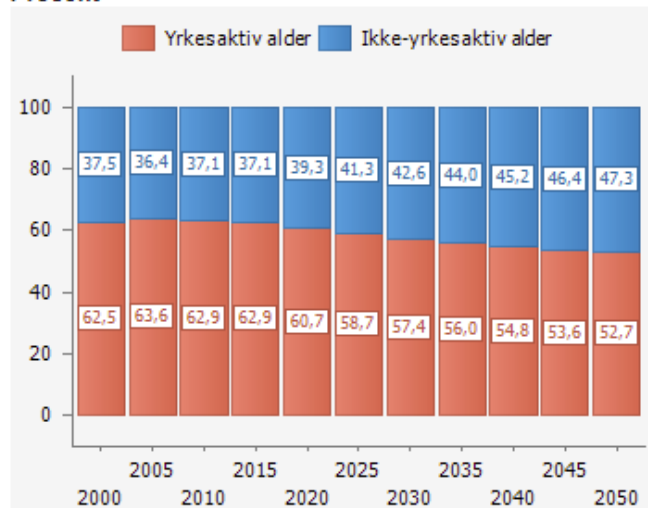
Gjennomsnittlig alder. Kvinner og menn.

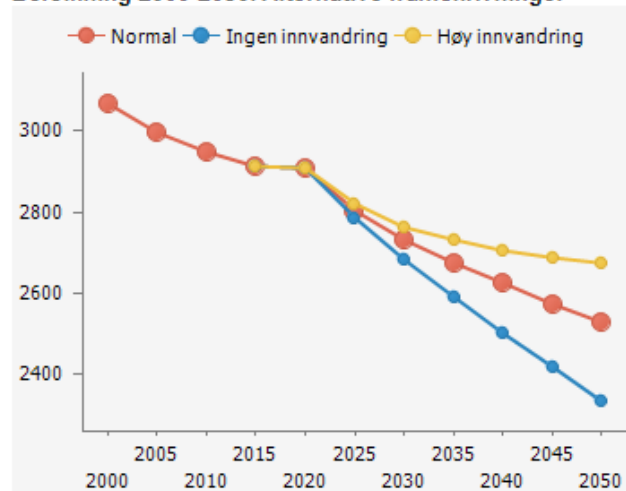
Normalalternativet. Andel innbyggere etter aldersgrupper. Prosent

Normal alternativet. Andel i og utenfor yrkesaktiv alder. Prosent

Befolkning 2000-2050. Alternative framskrivninger

UTVIKLING TJENESTEBEHOV

En nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder vil påvirke både fremtidig tjenestebehov og kommunens inntektsgrunnlag. Selv om levealderen øker og dagens eldre generelt er friskere enn før, med bedre funksjonsnivå, medfører høy alder økt risiko for sykdommer som kreft, hjerte- og karsykdommer og demens. Dette gir flere tjenestemottakere med komplekse behov. Antallet mottakere av pleie- og omsorgstjenester forventes å stige betydelig frem mot 2040. De siste årene har vi allerede sett en kraftig økning i søknader om slike tjenester, noe som tyder på at utviklingen er i gang. Samtidig vil færre barn og unge i alderen 1–16 år redusere behovet for tjenester og årsverk i barnehage og skole

Følgende tabeller illustrerer anslåtte endringer i tjenestebehovet i hele Guovdageaidnu – Kautokeino samfunnet:

Antall tjenestemottakere. 2021, 2030 og 2040. Guovdageaidnu - Kautokeino

Årsverk. 2021, 2030 og 2040. Guovdageaidnu - Kautokeino

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2026-2029

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har de senere år opplevd at de økonomiske rammebetingelsene er blitt betydelig strammere, med tilhørende redusert lokalt handlingsrom. Alle signaler fra sentrale myndigheter tilsier at vi må jobbe smartere, bruke ressursene mer effektivt og utnytte de muligheter som finnes gjennom utvikling og digitalisering. Dette utfordrer kommunen som tjenesteyter overfor sine innbyggere, da det er forventninger om mere tjenester enn vi kan levere på – både økonomisk og kapasitetsmessig. For å få en bærekraftig økonomi må vi hvert år ha som et mål å avsette midler på disposisjonsfondet til å kunne takle ekstraordinære hendelser.

UTFORDRINGSBILDE FREMOVER

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune opplever store samfunnsmessige utfordringer med bakgrunn i endringer i demografi og tjenestebehov, rekrutteringsutfordringer, klima og næringsstruktur.

Globalt står vi i en verden med flere utfordringer som på ulike måter påvirker lokale forhold. Geopolitiske hendelser som krigsutbrudd, pandemier og klimaendringer berører alle, uavhengig av hvor de bor i verden. Samtidig treffer trender som sentralisering, teknologitvilling og demografiske endringer oss. Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har, på flere måter, allerede merket endringene.

Urbaniseringstrenden fører til færre innbyggere i små kommuner. 2024 hadde en liten positiv utvikling, i innbyggertallet på tre innbyggere. Innbyggertallet sett over siste 40 år, historisk lavt. Færre innbyggere betyr i de fleste tilfeller også utflytting av fagpersonell og yrkesaktive. Konsekvensen er mindre inntekter for kommunen og økt konkurranse om riktig og god kompetanse.

Kommunen får en stadig eldre befolkning, samtidig som andelen yrkesaktive, barn og unge reduseres. Dermed øker tjenestebehov for helse- og omsorgstjenester og tjenestebehov i barnehager og skoler reduseres. Det nødvendiggjør fleksibilitet og endringer i strukturer, hvor tjenester må dimensjoneres til en helt annen fremtid. Balansegangen blir å forskyve ressurser til den innbyggergruppen som øker mest, uten at det går på bekostning av øvrige innbyggergrupper.

Samisk språk og kultur er levende i hele kommunen. Det samiske er dypt forankret i samfunnet og gjennomgående for de kommunale tjenestene. Sentralisering og demografiendringer slår sterkest inn i distrikter og samiske lokalsamfunn, og setter press på samisk kultur og språk. Språk- og kulturutvikling er ikke like lett i byer som i tradisjonelle samiske områder, som lokalsamfunnene i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune. Færre folk i kommunen gir færre språkbrukere, færre kultur- og tradisjonsbærere, og større sjanser for at språk, kultur og tradisjoner dør ut. Dermed vil endringer i demografi og folketall ikke bare ha konsekvenser for lokalsamfunnene i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune, men også for hele Sápmi. Et aspekt av utfordringsbildet til kommunen er nettopp å sikre handlingsrom hvor det samiske kan ha stabile og gode rammebetingelser, og som sikrer bærekraftige lokalsamfunn.

Den tradisjonelle måten å møte demografiutfordringer på har vært med næringsutvikling og jobbskaping. Man har innsett at utfordringsbildet er mer sammensatt, og må møtes med et langt bredere spekter av tiltak.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune ligger i et område som har fått føle på klimaendringene og dets konsekvenser. De siste årene har vist hvilke store konsekvenser klimaendringene har hatt for primærnæringene i kommunen, hvor spesielt reindriftsnæringen har fått merke flere uår som følge av værmessige forhold. Klimautviklingen setter også press på kommunens beredskap. Kommunen er arealmessig den største i Norge, og må sikre en god beredskap som er tilpasset stadig mer usikre værforhold og den geopolitiske situasjonen. FNs klimapanel understreker at klimaendringene kommer til

å bli omfattede, og det må forventes hyppigere og mer alvorlige ekstremvær fremover. Vi vil ha et kortvarig vindu for å sikre en levelig fremtid for alle, og det haster å legge om samfunnsutviklingen for å sikre bærekraftig utvikling for mennesker og natur.

Den geopolitiske situasjonen har resultert i kraftig prisvekst og høye renter. Utviklingen preger også kommunen, som ser at det økonomiske handlingsrommet stadig presses av et økt utgiftsnivå, uten at det nødvendigvis kompenseres gjennom økte inntekter. Aktiviteten i norsk økonomi er fremdeles høy, og langt over inflasjonsmålet på 2%. Kronekursen er lav og trekker opp inflasjonen, som igjen påvirker rentenivået. Utvikling i kronekurs og rentenivå vil fremdeles være av stor betydning for kommuneøkonomien. Med en høy lånegjeld vil renteutviklingen ha stor effekt på det økonomiske handlingsrommet.

Den økonomiske utvikling kan være en trussel mot flere av FNs bærekrafts mål, som for eksempel økonomisk vekst og ulikhet i befolkningen. Som mange andre kommuner sliter også Guovdageaidnu - Kautokeino med folkehelsemessige utfordringer, økt utenforskap og sosiale forskjeller. Andel barn som vokser opp i familier med lav inntekt er høyere enn landsgjennomsnittet. Forventet levealder, særlig blant menn, er lavere enn ellers i Norge. Omkostningene både for samfunnet og de det gjelder er store. Årsakene er sammensatte og gjør kommunens oppgaver mer komplekse enn før.

Forventninger og etterspørsel etter kommunale tjenester fra innbyggere, samfunn og næringsliv øker mer enn dagens kommunes inntektsnivå gir rom for. Sett i forhold til det økonomiske handlingsrommet har Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune allerede ved inngangen til økonomiplanperioden et for høyt kostnadsnivå, og netto negativt driftsresultat viser at driften må finansieres med tidligere avsetninger. Kommunene fikk i årene 2020-2022 økt det økonomiske handlingsrommet. Økningen var, som forventet av midlertidig karakter. Perioden med høye skatteinntekter er over. Kommunens lånegjeld overstiger det årlige inntektsnivået. Selv om kommunen fortsatt har litt frie midler i form av et disposisjonsfond, vil en planlagt drift med netto negative driftsresultat og høy lånegjeld, ikke være økonomisk bærekraftig på lang sikt.

Kommunens inntekter skal disponeres slik at det gis gode tjenester til kommunens innbyggere. Å bygge opp store disposisjonsfond og reserver bør derfor ikke være et mål i seg selv, men det er fornuftig å ha oppsparte midler på disposisjonsfond som en økonomisk buffer. Disposisjonsfondet skal gi et større handlingsrom for framtidige tiltak, og være en økonomisk buffer hvis det kommer uforutsette utgiftsøkninger eller inntektssvikt. Kommuner med et godt økonomisk handlingsrom vil kunne møte innstramminger eller uforutsette hendelser ved å redusere driftsresultatet eller bruke av reserver, uten at det får direkte konsekvens for tjenestetilbudet. I forbindelse med at kommunen våren 2024 ble innmeldt på ROBEK-listen, er det utarbeidet en forpliktende plan som er revidert av kommunestyret flere ganger. Kommunen søker aktivt etter nye måter å løse sine oppgaver på med mindre ressurser, noe som får konsekvenser for hele vår virksomhet.

Økonomiplanen for perioden 2026-2029 viser at vi ikke har et driftsbudsjett i sunn balanse. Selv om kommunen har et disposisjonsfond, er det ikke økonomisk forsvarlig å saldere driftsbudsjettet med oppsparte midler uten at det samtidig gjennomføres tiltak som gir en varig reduksjon i driftsutgiftene og en drift tilpasset inntektsnivået. I økonomiplanperioden legges det opp til netto negative driftsresultat. Det betyr at vi styrer mot en drift som ikke er økonomisk bærekraftig over tid.

OVERORDNEDE PREMISER OG FORUTSETNINGER

Årlig lønns- og prisvekst i kommunesektoren måles ved den kommunale deflatoren. I forslag til statsbudsjett for 2026 anslås den kommunale deflator til 3,8%, hvorav lønnsvekst er anslått til 4,0%. Kommunen får delvis kompensert den anslåtte årlige lønns- og prisvekst gjennom de frie inntektene.

Prisvekst

Økonomiplanen er satt opp i faste 2026-kroner. Budsjett for 2026 bygger i hovedsak på samme anslag for lønns- og prisvekst som i statsbudsjettet for 2026. Prisjustering av utgifter forutsettes kompensert gjennom de frie inntektene. Det er ikke tatt inn andre forutsetninger enn det som er nevnt i plandokumentet. Inntekter er i hovedsak oppjustert med anslått vekst på om lag 2,5%.

Lønnsvekst

Forventet lønnsvekst i 2026 er lavere enn den var i 2025. Lønnsveksten i perioden 2023 - 2025 var høy som en følge av endringer i arbeidsmarkedet, samt økte pensjonskostnader. Anslått lønnsvekst for 2026 i revidert nasjonalbudsjett er 4,0%. Midler til å kompensere lønnsoppgjøret i 2026 er samlet under felles finans, og vil fordeles ut på enhetene når lønnsoppgjøret er ferdig høsten 2026.

Arbeidsgiveravgift

Den ekstra arbeidsgiveravgiften som ble innført i 2023 for inntekter over kr. 750.000 er nå fjernet. Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune budsjetterer ikke med arbeidsgiveravgift, da vi tilhører avgiftssone 5 med 0% arbeidsgiveravgift.

Frie inntekter

Prognose for frie inntekter i perioden 2026-2029 er basert på KS prognosemodell¹, hvor det er lagt inn anslag for skattevekst, innbyggertall, demografiske forhold og lignende. Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er en skatte-svak kommune, og får kompensert for lave skatteinntekter gjennom inntektutjevningen. Dette er hensyntatt ved at skatteveksten er nedjustert i forhold til prognosemodellen. Økonomiplan for 2026-2029 er basert på en forutsetning om samme innbyggertall og samme aldersfordeling som pr 01.07.2025. Inntektssystemet priser ulike aldersgrupper ulikt, men i gjennomsnitt vil en innbygger gi kommunen kroner 78 000 i rammetilskudd.

FRIE INNTEKTER

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter (på alminnelig inntekt og formue). Anslaget for oppgavekorrigeret vekst i frie inntekter for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommuner er på kr 8,8 millioner. Det er etter korreksjon for oppgaveendringer, regelendringer og innlemming av øremerkede tilskudd.

- Nominell vekst for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er 2,9 %, noe lavere enn veksten nasjonalt (4,1%) og lavere enn for kommunene i Finnmark (4,4 %).
- For Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune betyr det en realvekst på -0,6 % etter at pris- og lønnsvekst (3,5%) er hensyntatt.²

¹ Prognosemodell utarbeidet av KS for beregning av kommunenes frie inntekter. Modell for kommunene er oppdatert 11.10.2024.

² Jfr. Grønt Hefte 2025, side 8

I hovedsak forklares endringen med utvikling og endringer i befolkningen, endring i skjønnstilskudd og andre endringer i inntektssystemet. Regjeringen understreker at kommunene har selvstendig ansvar for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene de har gjennom bedre organisering av tjenestene samt omstilling og effektivisering i kommunen.

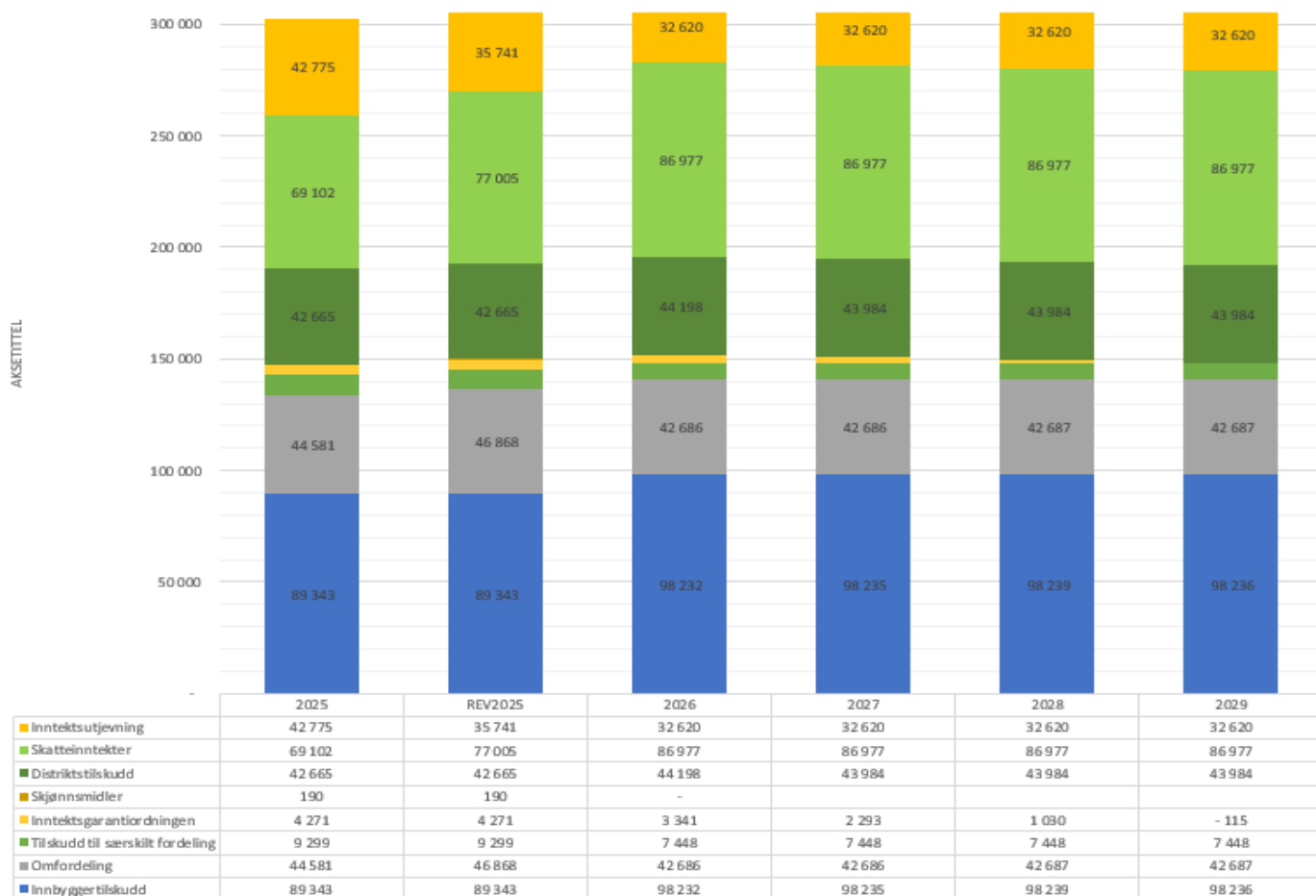
For å begrense den årlige nedgangen i rammetilskuddet, som følge av endringer som ble gjort i inntektssystemet i 2025, så får kommunen 3,3 millioner i kompensasjon, gjennom inntektsgarantiordning INGAR. Den skal gi kommunen tid til å tilpasse seg endringene i nytt inntektssystem. For 2027 reduseres den til 2,3 millioner og i 2028 vil den være på 1 million, mens i 2029 blir den redusert med 115 tusen.

Av større endringer i Statsbudsjett 2026 med betydning for kommunen nevnes blant annet:

- Kompensasjon for gratis barnehage i tiltakssonen i Troms og Finnmark videreføres i 2026. Kommunen får kompensert inntektstapet med 3 millioner kroner gjennom rammetilskuddet.
- Det øremerkede tilskuddet til helsestasjons- og skolehelsetjeneste inkludert jordmortjeneste videreføres i hele økonomiplanperioden. Tilskuddet øker fra 592 000 kroner i 2025 til 617 000 kroner i 2026.
- I 2022 ble det vedtatt et nytt element i rammetilskudd, hvor kommunene får et tilskudd pr grunnskole. Den er en del av kommunens frie inntekter. Tilskuddet videreføres, og kommunen får et tilskudd på kroner 1 166 000 for 2026.
- Endringer i kostnadsnøkler slår ut negativt for kommunen. Blant annet nedvektes PU-kriteriet og kommunen får mindre midler gjennom utgifts utjevning i rammetilskuddet. For å dekke inntektstapet endringen medfører, får kommunen kompensert 1,3 millioner, som er halvparten av reduksjonen, i rammetilskuddet for 2026.

Justeringer som skyldes oppgaveendringer økes i rammetilskuddet gjennom delkostnadsnøkler som tildeles gjennom utgifts utjevningen.

Rammetilskudd og skatteinntekter 2025-2029

Innbyggertilskudd

Innbyggertilskuddet blir i utgangspunktet fordelt mellom kommunene med ett likt beløp per innbygger. Deretter skjer det en omfordeling mellom kommunene gjennom utgifts utjevningen på grunnlag av ulikheter i behovene i den enkelte kommune, korreksjonsordning for elever i statlige og private skoler, inndelingstilskudd og inntektsgarantitilskudd. Innbyggertilskuddet for 2026 beregnes med utgangspunkt i innbyggertall per 1. juli 2025.

(tall i hele kroner)	2025	2026	Endring
Innbyggere 01.07	2 839	2 867	28
Sats pr innbygger	31 470	34 263	2 793
Innbyggertilskudd	89 343 000	98 232 000	8 889 000

For årene 2026-2029 er det lagt inn forventninger om innbyggertallet vil være det samme som i 2025. Det gir følgende innbyggertilskuddet:

(tall i hele tusen)	2026	2027	2028	2029
Innbyggertilskudd uendret folketall	98 232	98 235	98 239	98 236

Utgifts utjevning

Det er store kostnadsforskjeller kommunene imellom når det gjelder produksjon av tjenestetilbud. Indeksen for 2026 viser at kommunen har et beregnet utgiftsbehov som ligger 14,48 % over landsgjennomsnittet, en reduksjon fra 2025 hvor den lå på 16,18%. Selv om driften fortsatt er dyrere enn landsgjennomsnittet, er det blitt en billigere kommune å drive. Det betyr også at kommunen har ufrivillige kostnadsforskjeller vi selv ikke kan påvirke.

Kommunene får kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjeller gjennom utgifts utjevningen. Utgifts utjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel, som sørger for at andelen av det totale rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. For 2026 kompenseres kommunen med 35,238 millioner kroner for å dekke det objektive utgiftsbehovet. I kommuner med god økonomisk bærekraft er ressursbruk i størst mulig grad tilpasset utgiftsbehovet.

For årene 2026-2029 er det lagt inn forventninger om et uendret innbyggertall. Det gir følgende utgifts utjevning:

(tall i tusen)	2026	2027	2028	2029
Utgifts utjevning	35 238	35 238	35 239	35 239

Utgiftsbehovet kommer til uttrykk i utgiftsberegningen, og er det inntektssystemet beregner at hver innbygger koster kommunen. Utgiftsbehovet beregnes i forhold til alderssammensetning til innbyggerne. Demografiendringer slår direkte ut i utgifts utjevningen. Dersom innbyggertallet i aldersgruppen 0-5 år går ned, får kommunen mindre gjennom utgifts utjevningen. Befolkningsframskrivingene viser at andelen innbyggere over 67 år vil øke i fremtiden, en endring som slår ut i fremtidig utgifts utjevning ved at pleie- og omsorgsbehovet øker. I økonomiplanperioden vil utgifts utjevningen økes med kr. 1 million dersom befolkningsframskrivingene slår til.

Anslag på årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i tusen kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer for perioden 2026-2035:

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune helse	Barnevern	Sum
2026	260	-1 850	-1 361	4	116	-345	-3 177
2027	3 486	-85	-817	-231	-24	-59	2 270
2028	3 418	-2 267	545	-237	-1	-111	1 346
2029	1 524	-2 229	817	-309	-19	-172	-390
2030	5 670	-175	-2 178	-411	51	-122	2 835
2031	1 586	-1 185	-545	54	63	-124	-151
2032	622	-3 141	272	-293	-4	-99	-2 644
2033	1 508	-1 718	272	-89	-10	-98	-134
2034	-900	-1 858	545	-183	119	-64	-2 342
2035	4 077	-533	272	-194	-10	-133	3 480
Sum	21 249	-15 041	-2 178	-1 889	280	-1 328	1 093

Distriktstilskudd Nord-Norge

Distriktstilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel, som skal bidra til et bedre tjenestetilbud og en høyere kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv. Distriktstilskuddet er todelt. En del av tilskuddsberegning er innbyggerbasert, mens den andre delen er en fast sats per kommune. Den innbyggerbaserte delen for 2026 beregnes på grunnlag av en sats per innbygger 01.01.2025. For kommuner med innbyggertall under 3200 gis det i tillegg et småkommunetilskudd som beregnes med utgangspunkt i kommunens distriktsindeks. Gjennom distriktsindeksen blir en kommune kompensert for graden av distriktsutfordringer som sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, demografi, status for arbeidsmarked, inntektsnivå og levekår.

	2025	2026	Endring
Innbyggere per 01.01	2 848	2 852	4
Sats pr innbygger	9 427	9 814	387
Distriktstilskudd innbyggerbasert	27 950 727	28 968 000	1 017 273
Distriktsindeks	33	34	
Småkommunetillegg	14 715 000	15 230 000	515 000
Totalt	42 665 727	44 198 000	1 532 273

For årene 2026-2029 er det lagt inn forventninger om uendret folketall. Det gir følgende distriktstilskudd:

(tall i tusen)	2025	2026	2027	2028	2029
Distriktstilskudd	42 665	44 198	43 984	43 984	43 984

Skjønnsmidler

Skjønnsstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Kommunal- og distriktsdepartementet fastsetter de fylkesvise rammene, mens statsforvalteren foretar fordelingen til den enkelte kommune. I tillegg er det satt av fylkesvise rammer for skjønnsstilskudd til fordeling gjennom året, tilbakeholdte skjønnsmidler for forvaltes av statsforvalteren.

I modellen for fordeling av skjønnsmidler er basisdelen som fordeles direkte på kommunene i statsbudsjettet redusert til fordel for økt andel tilbakeholdte skjønnsmidler. Statsforvalteren har understreket at kommunene i sin økonomiplanlegging ikke kan basere seg på at skjønnsfordelingen til den enkelte kommunen skal være uforandret fra forrige år. I økonomiplanen blir det lagt til grunn at det ikke vil bli overført skjønnsmidler gjennom basisdelen for perioden 2026-2029. Kommunen bør i større grad søke om projektskjønnsmidler der det er mulig.

Anslag skatteinntekter og inntektsutjevning

Økonomiplan 2026 – 2029 og budsjett 2026

Skatteinntekter

Skatteinntekter omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. I 2025 ble det gjort endringer i inntektssystemet. Skatt på utbytter og halvparten av formuesskatt ble tatt ut av grunnlaget for inntektsskatten til kommunene fra 2025. Som følge av dette ble andelen av inntektsskatten for kommunene økt i 2025 til 12,75%.

Fra 2026 endres tidspunktet for innbetaling av skattetrekk. Denne omleggingen innebærer at kommunene i overgangsåret 2026 vil motta forskuddstrekk for mer enn 12 mnd. Fra inntektsåret 2025 økes skattesatsen for naturressursskatt med 0,03 øre pr kWh. Naturressursskatten beregnes etterskuddsvis, noe som betyr at økningen først vil påvirke regnskapet for 2026.

Som følge av disse endringene så reduseres skatteøren i 2026 til 11,35%.

Størrelsen på skatteinntekter og inntektsutjevningen for den enkelte kommune fastsettes ikke gjennom statsbudsjettet. For å beregne kommunens skatteinntekter benyttes prognosemodell for skatt og rammetilskudd utarbeidet av KS (Kommunesektorens organisasjon). Det modellgenerte anslaget bygger på gjennomsnittsnivået for skatt de 3 siste skatteår per innbygger i kommunen.

Beregnete skatteinntekter for 2026 er anslått til kroner 86,977 millioner. Det er en økning i forhold til inntektsnivået i 2025. Guovdageaidnu - Kautokeino er en skatte-svak kommune sammenlignet med andre kommuner, og får dermed sin andel av den nasjonale skatteveksten gjennom inntektsutjevningen. Skatteanslagene bygger også på et uendret folketall.

Inntektsutjevning

Gjennom inntektsutjevningen foretas det en delvis utjevning av forskjeller i skatteinntekter mellom skattesvake og skattesterke kommuner. Svikter skatteinntektene vil det nøytraliseres gjennom inntektsutjevningen. Enkelt forklart skal en svikt i skatteinntektene slå ut i økt inntektsutjevning. De endelige skatteinntektene for 2026 vil ikke være klar før i januar 2027.

Det presiseres at anslagene på skatteinntekter og inntektsutjevning er høyst usikre, i og med at det er størrelsen og sammensetningen av skatteinntektene i kommunen i 2026 som vil avgjøre hvordan endringene i inntektssystemet vil slå ut for den enkelte kommune.

Andre inntektsposter

BRUKERBETALINGER OG ANDRE SALGS- OG LEIEINNTEKTER

Utover det som følger av generell lønns- og prisvekst, er det i liten grad innarbeidet økninger i brukerbetalinger og gebyrer. Brukerbetalinger knyttet til sykehjemsopphold, oppholdsbetaling i barnehager m.m. reguleres i henhold til de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og statsbudsjett. Gebyrnivået for 2026 er fastsatt av kommunestyret i egen sak.

Brukerbetalinger

Ordningen med gratis barnehage videreføres, og kommunen får kompensert inntektstapet med kroner 3 millioner. Brukerbetalingene for helse- og omsorgstjenester er oppjustert i forhold til 2025. Økte

brukerbetalingar skyldes generell prisvekst og innføring av tiltak som skal øke inntektsnivået, som blant annet økt fokus på å forbedre grunnlaget for refusjoner fra Helfo.³

Salgs- og leieinntekter

Den største inntekten på denne budsjettposten er kommunale gebyrer, og da spesielt gebyrer knyttet til selvkostområdene. Selvkostområdene omfatter vann, avløp, renovasjon, slam og feiing, og innebærer at kommunens kostnader til disse tjenestene skal dekkes gjennom gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Føringer for nivået på gebyrer er gitt i forskrift om beregning av selvkost. Overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026. Tilsvarende vil underskudd måtte dekkes av økte gebyrer eller bruk av et eventuelt selvkostfond.

Gebyrnivået påvirkes av flere faktorer som størrelsen på selvkostfondene, resultatet på selvkostområdet, rentenivå og planlagte aktiviteter. De ulike faktorene vil påvirke hverandre. Nye investeringar vil øke gebyrnivået. For å ta høyde for nye investeringar må det regnes med en årlig økning i gebyrene på 5-7% utover ordinær prisstigning i årene fremover. Et fortsatt høyt rentenivå vil ikke gi reduserte gebyrgrunnlag, men innsparinger i driften vil derimot senke gebyrnivået. Ved fastsettelse av gebyrnivå benyttes ikke den faktiske renten kommunen har på sine lån, men en kalkylerente. Kalkylerenten er anslått til 4,67% i 2026.

Budsjetterte gebyrer på selvkostområdene er anslått etter vedtatt gebyrsatser, utarbeidet med bakgrunn i modellen Momentum Selvkost kommune⁴. På områdene avløp, renovasjon, slamtømming og feiing forventes det underskudd i årene 2026-2029. På området vann budsjetteres det med overskudd i årene fremover.

I økonomiplanperioden er det budsjettert med følgende resultat på selvkostområdet:

(tall i 1 000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostresultat vann	109	133	162	167	175	-16
Selvkostresultat avløp	1584	-149	-205	-203	-200	-364
Selvkostresultat renovasjon	-578	-378	264	994	816	632
Selvkostresultat slamtømming	86	-21	-27	-26	-26	-20
Selvkostresultat feiing	-468	-168	-198	-195	-192	86
Sum selvkostresultat	733	-583	-4	737	573	318

Negative tall er underskudd, det vil si gebyrinntekter er mindre enn utgiftene.

Det er vedtatt redusert merverdiavgiftssats i gebyrer for vann og avløp, fra 25 til 15 prosent fra 1. juli 2025. Gebyrene i økonomiplanperioden er presentert uten merverdiavgift. Endringer i merverdiavgiftssats vil komme brukerne til gode, men vil ikke påvirke kommunens inntekter fra kommunale gebyr.

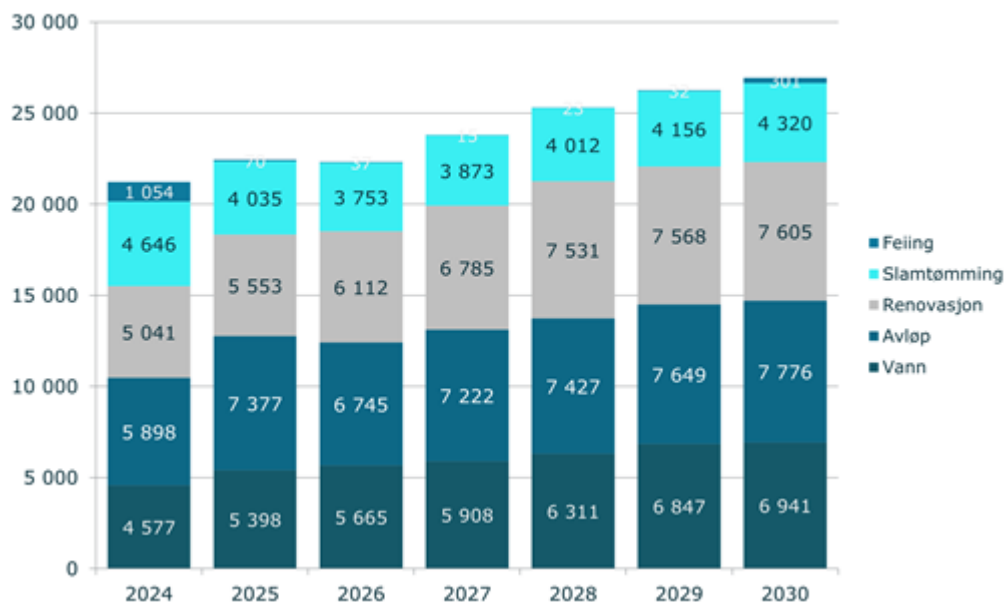
³ Helfo= opprinnelig Helseøkonomiforvaltning, nå Helsedirektoratets ytre etat

⁴ Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Til grunn for resultatene ligger følgende forutsetninger om endring av årsgebyrer:

Gebyrendring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	0,6 %	4,3 %	6,8 %	8,5 %	1,4 %
Avløp	-12,4 %	7,1 %	2,8 %	3,0 %	1,7 %
Renovasjon	10,1 %	11,0 %	11,0 %	0,5 %	0,5 %
Slamtømming	-10,9 %	3,2 %	3,6 %	3,6 %	3,9 %
Feiing	-47,1 %	-59,5 %	53,3 %	39,1 %	840,6 %
Samlet endring	-3,4 %	6,8 %	6,4 %	3,7 %	2,4 %

Årsgebyr ekskl. mva.

Selvkostfondene er bundne midler som tilhører abonnentene og brukerne. Kommunen har et 5 års vindu for å tilbakeføre midlene enten i form av lavere gebyr eller planlagte underskudd i 5 års perioden.

Leieinntekter

Nivået på leieinntektene på 2,6 million kroner videreføres frem til november 2025, og nedjusteres deretter med 1 million kroner i året fra og med 2026.

Konsesjonskraft

Eiere av større vannkraftverk har plikt til å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen, såkalt konsesjonskraft. Formålet med konsesjonskraften er å sikre vertskommunene en andel av verdiskapningen som vannkraftutbyggingen gir opphav til. Vertskommunene bidrar gjennom avståelse av verdifulle naturressurser til denne

verdiskapningen. Plikten til å avstå konsesjonskraft er lovbestemt, og kraften skal leveres til den prisen som loven foreskriver.

Fra produksjonen i kraftanlegget i Alta får Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune 8 289 MWH av kraften. Denne kraften kan kommunen velge å bruke i egne bygg og anlegg, selge kraften til kommunens innbyggere eller selge kraften på markedet. Kommunen har valgt å selge kraften på markedet og benytter Ishavskraft AS som forvalter. Kraftmarkedet kan svinge kraftig og anslagene for inntekt for årene 2026-2029 vil være usikre. Utviklingen i kraftmarkedet og resultat av forvaltningen vil være avgjørende for inntektsnivået.

Estimert årlig inntekt for økonomiplanperioden:

	2025	2026	2027	2028	2029
Salg konsesjonskraft	1 400 000	860 000	860 000	860 000	860 000

Overføringer og tilskudd fra staten

Vi mottar midler fra Sametinget for å dekke kommunens utgifter med å være en tospråklig kommune, bevilgningen fastsettes årlig av Sametinget. Tilskuddsmidlene er todelt. Den første delen er et grunntilskudd, hvor det ikke ligger føringer på hva midlene kan benyttes til. Den andre delen er en betjeningsdel, hvor kommunen hvert år må rapportere inn til Sametinget hvordan vi vil bruke disse midlene til å fremme samisk språk. Grunntilskuddet i økonomiplanperioden estimeres til kroner 8 795 500 årlig. Det er en videreføring av nivået fra 2025, det gjøres dog oppmerksom på at vi har mottatt signaler fra Sametinget at bevilgningen vil øke noe fra 2026.

Kommunen får kompensert renter for investeringer som er gjort i skoler, omsorgsboliger og sykehjem. Ordningen forvaltes av Husbanken. Årlig rentekompensasjon utbetales i desember. Kompensasjon beregnes etter rentesatser fastsatt av Husbanken. Rentesatsene endres normalt 4-6 ganger i året, og endrer seg i takt med den generelle renteutvikling. Det forutsettes at rentekompensasjon reduseres i takt med renteforventningen.

Deler av mottatt rentekompensasjon utbetales videre til Kautokeino Boligselskap AS (KBS). KBS mottar rentekompensasjon for omsorgsboligene. I budsjettet er det forutsatt at 50% av kompensasjonen utbetales videre til KBS. Det er gjort av enkelthets hensyn, og den reelle overføringen vil avhenge av mottatt rentekompensasjon, og hvor mye omsorgsboligenes del av rentekompensasjon utgjør. Overføring til KBS budsjetteres under posten Overføringer og tilskudd til andre.

	2025	2026	2027	2028	2029
Rentekompensasjon	-800 000	-874 000	-854 000	-834 000	-814 000
Videre utbetaling til KBS	400 000	437 000	427 000	417 000	407 000
Netto inntekt	-400 000	-437 000	-427 000	-417 000	-407 000

Overføringer og tilskudd fra andre

Budsjettposten inneholder refusjoner fra NAV, tilskudd og andre ulike refusjonsordninger. De fleste av budsjettpostene er anslått ut ifra behovs- og kostnadsbilde som eksisterer ved utarbeidelse av budsjettet.

Den største enkeltposten er refusjon for ressurskrevende tjenester. Refusjonen estimeres med utgangspunkt i eksisterende brukerbehov og ressursituasjon. Det er ikke unormalt at brukerbehovet og kostnadsbilde endrer seg og budsjettavvik oppstår. Refusjonens størrelse er avhengig av utgiftsnivået og vil derfor ikke kunne tallfestes eksakt. I 2026 er det forventet lavere refusjon for ressurskrevende tjenestemottakere på grunn av frafall av tjenestemottakere og endret utregnings modell for refusjons grunnlag. Budsjettert refusjon i 2026 er beregnet til 4,9 millioner kroner.

NAV kontorene i Guovdageaidnu - Kautokeino og Karasjok er slått sammen til NAV Ávjovárri, hvor Guovdageaidnu - Kautokeino er vertskommune. Det betyr at alle utgifter relatert til NAV Ávjovárri føres i regnskapet til Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune. Karasjok dekker sin andel av utgiftene. Refusjonen fra Karasjok budsjetteres som overføring og tilskudd fra andre. I budsjettet for 2026 er refusjonen beregnet til 3,7 millioner kroner.

Refusjoner for sykefravær budsjetteres normalt med forsiktighet. I økonomiplanen er det lagt inn forventninger om en nedjustering av budsjettnivået i 2026. Hvorvidt dette estimatet holder, avhenger av utviklingen i sykefraværet. Totalt er det budsjettert med 10,44 millioner kroner i refusjon i 2026.

Tilskudd innarbeides i budsjettet i den grad de er kjente, og der inntekten kan estimeres med stor sikkerhet. Av større tilskudd på området for 2026 nevnes følgende:

Refusjon for bosetting av flyktninger	kr. 1 923 400
Refusjoner for fjernundervisningstjenester	kr. 7 146 666
Ulike tilskudd knyttet til grunnskolen, som språkopplæring	kr. 7 201 909

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en frivillig skatt som den enkelte kommune selv fatter vedtak om. Kommunestyret har besluttet at alle eiendommer i kommunen skal ilegges eiendomsskatt. Eiendomsskatt kan minst være 2 promille og maksimalt 4 promille for boliger og fritidseiendommer, og maksimalt 7 promille på næringseiendommer/verker og bruk. Budsjett 2026 bygger på en skattesats på 3 promille og uten bunnfradrag for bolig- og fritidseiendommer, jf. kommunestyrets vedtak i sak 78/24. Det er en økning fra tidligere år, hvor skattesatsen var 2 promille og uten bunnfradrag. Næringseiendommer er basert på verditakst og vil variere for hvert år. Estimerte inntekter av eiendomsskatt for næring for økonomiplanperioden bygger på videreføring av satser for 2024.

De estimerte årlige inntektene i økonomiplanperioden utgjør:

	2025	2026	2027	2028	2029
Eiendomsskatt næring	3 030 000	3 030 000	3 030 000	3 030 000	3 030 000
Eiendomsskatt vannkraftanlegg	123 000	123 000	123 000	123 000	1 23 000
Eiendomsskatt private	2 579 000	3 883 000	3 883 000	3 883 000	3 883 000
SUM	5732 000	7 036 000	7 036 000	7 036 000	7 036 000

Eiendomsskatt er unntatt fra skatteutjevningen, noe som betyr at skatten som betales i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune tilfaller kommunen i sin helhet. Nivået for eiendomsskatt for 2026 fastsettes av kommunestyret i egen sak.

ANDRE SKATTEINNTEKTER

Naturressursskatt

Naturressursskatt betales av vannkraftverk til vertskommunen. Skatten utgjør 1,13 øre/kWh til kommunen og fastsettes på grunnlag av det enkelte kraftverks gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Naturressursskatten inngår i inntektsutjevningen for kommunene. Dette medfører at store deler av denne skatten går til kommunefellesskapet, og ikke til vannkraftkommunene. Kommuner som har skatteinntekter per innbygger før naturressursskatt som er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet vil få beholde et sted mellom 5 og 40 prosent av naturressursskatten avhengig av hvor man ender opp når naturressursskatten regnes med. Resterende går til kommunefellesskapet ved at det blir billigere for resten av kommunene å finansiere utjevningmekanismene for disse kommunene.

For planperioden er naturressursskatt budsjettert med følgende beløp:

	2025	2026	2027	2028	2029
Naturressursskatt	1 690 000	1 736 000	1 736 000	1 736 000	1 736 000

Konsesjonsavgift

Ved konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven, eller industrikonsesjonsloven, plikter kraftverkseierne å betale en årlig avgift til staten og til de berørte kommunene. Avgiften skal gi kommunene kompensasjon for generelle skader og ulemper som ikke blir kompensert på annen måte. NVE beregner mengde konsesjonsavgift og fordeling mellom de berørte kommunene. Avgiftssatsen indeks justeres hvert femte år av NVE. Siste gang beløpet ble indeksjustert var i 2023. Da ble avgiftssatsen satt til kr 722 342. NVE utbetaler konsesjonsavgift til kommunen i desember hvert år. Konsesjonsavgifter kan ikke disponeres helt fritt av kommunen, men skal fortrinnsvis anvendes til næringslivet i distriktet. Den årlige konsesjonsavgiften avsettes til næringsfondet.

Det er ikke forventet noen endringer i inntekt fra konsesjonskraften i perioden 2026-2029, og i økonomiplanen er det lagt til grunn en uendret inntekt fra konsesjonskraft på kr 722 000. Inntekt fra konsesjonsavgift skal gå til kraft- og næringsfondet og derfor er det budsjettert en avsetning til kraft- og næringsfondet på tilsvarende beløp.

Pensjonskostnader

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har pensjonsordninger for ansatte i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og SPK (Statens Pensjonskasse).

Hvert år beregner pensjonsselskapene en premie som skal dekke årets opptjening av pensjonsrettigheter basert på lønns- og stillingsdata. Premieanslaget tar utgangspunkt i kommunens pensjonsgrunnlag, som fremskrives i forhold til anslått lønnsvekst. Prognosene er å betrakte som foreløpige. Endelig premie og pensjonskostnad avhenger både av lønnsoppgjør og selskapenes avkastning i finansmarkedet og beløpene for 2025 blir ikke fastsatt før i januar 2026.

Økonomiske forutsetninger som er benyttet ved beregning av pensjon:

	KLP		SPK	
	2025	2026	2025	2026
ÅRLIG AVKASTNING	4,50%	4,50%	4,00%	4,00%
ÅRLIG LØNNSVEKST	2,97%	3,09%	2,97%	3,09%
DISKONTERINGSRENTE	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%

Følgende satser er lagt til grunn i økonomiplan ved beregning av pensjonskostnader (inkludert arbeidstakers andel på 2%):

	KLP	KLP	SPK
	FELLESORDNING	SYKEPLEIERE	
SATS PENSJONSPREMIE 2025	24,94%	24,10%	10,50%
SATS PENSJONSPREMIE 2025 REVIDERT BUDSJETT	25,4%	27,4%	9,90%
SATS PENSJONSPREMIE 2026	22,49%	21,36%	9,23%

Premieavvik

Pensjonspremie og pensjonskostnad i kommunal sammenheng beregnes etter to ulike regelsett, ett regelsett for hvor mye kommunen skal betale i premie og et annet regelsett for hva som skal føres som driftskostnad i regnskapet.

De beregnede pensjonskostnadene som kommunen fører i sitt regnskap, har i mange år vært gjennomgående lavere enn pensjonspremien som er betalt til pensjonsleverandørene. Avvikene kalles premieavvik og betyr i realiteten at kommunen utsetter kostnadsføringen til senere år. Ordningen ble i sin tid innført for å unngå at store økninger i pensjonspremien påvirket kommunenes økonomi og for å gjøre pensjonsutgiftene mer forutsigbare i budsjettssammenheng. I realiteten har pensjonselementet i budsjettet blitt uforutsigbart, og premieavvikene varierer mye fra år til år. Beløpet påvirkes i stor grad av lønnsvekst, men også faktorer som rentenivå, avkastning, levealder og pensjoneringsmønster spiller inn.

Premieavviket for 2026 er anslått til 17 millioner kroner, og er en inntektspost i 2026. Dette beløpet skal så fordeles og kostnadsføres årlig over de neste 7 år, også kalt amortisering. Deler av det akkumulerte premieavviket som er oppstått i årene før, skal kostnadsføres i 2026, også kalt amortisert premieavvik. Amortisert premieavvik i 2026 er anslått til kroner 15,622 millioner.

De årlige premieavvikene har bygget seg opp til et akkumulert premieavvik som ved utgangen av 2025 utgjør ca. kr 69,6 millioner. Beløpet er en fordring i kommunens balanse og forteller at dette er et beløp som på et senere tidspunkt vil komme som utgift i driftsbudsjettet. Til tross for at amortiseringstiden på akkumulert premieavvik, tiden premieavviket skal tilbakeføres på, ble trappet ned til 7 år fra 2014, viser tallene at premieavviket bare har steget de siste årene. Med andre ord bygger den utsatte pensjonskostnaden seg opp, og vil bli en stadig større kostnadsbelastning på driften i fremtiden.

For å bedre på denne situasjonen har KDD (kommunal- og distriktsdepartementet) endret forholdstallet fra 1 til 0,88 for 2026. Forholdstallet er forholdet mellom diskonteringsrenten og forventet lønnsvekst. Et høyere forholdstall gir lavere pensjonskonstanter og pensjonsforpliktelser enn et lavere forholdstall. Denne endringen vil derfor gi en høyere pensjonskostnad i 2026. Denne endringen er innført for raskere å redusere premieavviket.

Videre er det innført livsvarig AFP, en ordning som vil gi en økt kostnad for kommunene allerede i 2025. Staten har oppgitt at de dekker denne ekstra kostnaden. Samtidig vet staten at alle kommuner får tilbakeført midler til sine premiefond fra KLP, og i 2025 blir det en stor tilbakeføring. Staten har derfor anbefalt at kommunene skal bruke denne tilbakeføringen til å dekke så mye som mulig av den økte kostnaden og restbeløpet vil staten dekke. Med andre ord beregner staten de ekstra kostnadene, trekker ifra de tilbakeførte midlene fra KLP og kompenserer for restbeløpet.

Premiefond

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har et premiefond i KLP. Premiefond er et fond til dekning av fremtidige premier for pensjonsforsikringer, og består i hovedsak av renter og avkastning på innestående midler. Midler på premiefond kan kun brukes til fremtidig premiebetaling. Innestående på premiefondet er sikret en minimumsavkastning tilsvarende den garanterte renten. Hensikten er at forsikringstakeren skal kunne avsette ekstra beløp i «gode år» for å ha et fond å ta av til betaling av premier. I tillegg til å hjelpe på den likviditetsmessige situasjonen, vil fondsbruk også redusere det akkumulerte premieavviket. En slik reduksjon betyr at den utsatte pensjonskostnaden ikke øker mer enn det den har gjort hittil.

Saldo på og bruk av premiefond i KLP som er lagt til grunn i økonomiplan:

Saldo premiefond	Fellesordning	Sykepleiere
Saldo pr 2025	74,9 mill.	8,4 mill.
Beregnet bruk av premiefond	-13,6 mill.	- 533 000

Det planlegges bruk av premiefond i økonomiplanperioden som tilsvarer størrelsen på den årlige tilbakeførte avkastning. Estimert bruk av premiefond i 2025 er 14,1 millioner kroner. Bruk av premiefond reduserer det positive premieavviket samme år som fondsmidler benyttes. Et positivt premieavvik er en inntektspost i driftsregnskapet. Dermed blir inntektene mindre det aktuelle året, samtidig som beløpet som skal utgiftsføres over 7 etterfølgende år, også blir lavere. Enkelt forklart reduseres den utsatte pensjonskostnaden ved å benytte premiefond. Riktignok vil det være et renteelement som slår inn, ved at avkastning av innestående på premiefond vil bli lavere, slik at netto effekt i driftsbudsjettet blir lavere enn selve bruken av premiefond.

FINANSPOSTER

Lån, renter og avdrag

Den økonomiske situasjonen for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er at alle investeringer i realiteten krever nye låneopptak. Kommunen har ubundne investeringsmidler, men nivået på disse vil ikke tillate store investeringer. Høy gjeld legger beslag på midler i driftsbudsjettet og reduserer kommunens handlingsrom. I tillegg vil kommunen være sårbar for renteendringer. Konsekvensen av et ambisiøst investeringsprogram i økonomiplanperioden er at gjelden vokser.

Låneportefølje

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har lån i Kommunalbanken, KLP og Husbanken. Lånene i Husbanken er i hovedsak knyttet til startlån, som kommunen har lånt ut videre. Samlet lånegjeld ved utgangen av 2024 utgjorde 545,3 millioner kroner. Estimert lånegjeld ved utgangen av 2025 er 550,6 millioner kroner.

Tabellene nedenfor viser restgjeld, renter og avdrag på kommunens eksisterende lån og vedtatte låneopptak i planperioden. Videre har en i tabellen forutsatt et nytt startlåneopptak i 2026 på kroner 10 millioner. Det er lagt til grunn en flytende rente med 30 års avdragstid på nye lån. En mer nøyaktig beregning av renter og avdrag vil ikke være mulig før endelig låneopptak foreligger. Avdragene for 2026-2029 er beregnet etter nedbetalingsplan fra långivere. Kommunen har mulighet til å nedbetale lån etter kommunelovens regler om minimumsavdrag. Rentene er estimert utfra forventninger per 14.11.2025 om renteutvikling de kommende år.

Lån til egne investeringer

Totalt	2025	2026	2027	2028	2029
Renter **)	19 142 000	19 823 000	17 347 000	16 474 000	15 835 000
Avdrag **)	21 195 000	20 763 000	19 502 000	17 342 000	16 609 000
Restgjeld **)	431 847 934	411 085 379	391 583 503	374 241 115	357 631 962
Rente*) øvrige lån	4,567%	4,599%	4,377%	4,343%	4,342%

*) Gjennomsnittlig rente på eksisterende pr 14.11.2025.

**) estimerte renter, avdrag og restgjeld er beregnet utfra eksisterende gjeld pr 14.11.2025 og vedtatte kommende lån i økonomiplanperioden.

Lån til videre utlån (Startlån)

Totalt	2025	2026	2027	2028	2029
Renter	4 885 000	5 379 000	5 286 000	5 129 000	5 945 000
Avdrag	3 293 000	3 790 000	3 890 000	3 989 000	3 951 000
Restgjeld	65 618 875	74 847 736	73 247 933	71 612 645	69 904 501
Rente*) startlån	4,7461 %	4,379%	4,367%	4,376%	3,4,363%

*) Gjennomsnittlig rente på eksisterende lån pr 14.11.2025. For nye lån er det forutsatt flytende rente

**) Estimerte renter, avdrag og restgjeld er beregnet utfra eksisterende gjeld og foreslåtte nye startlånsopptak på 10 millioner kroner i 2026.

Rentenivå

Økonomiplanen bygger på markedets renteforventninger pr. november 2025. Markedsrenten tar utgangspunkt i 3 måneders NIBOR, med et tillegg på 0,60 %. NIBOR har den siste tiden ligget rundt 4,3 %, noe som gir en kalkylerente på ca. 4,9 %. Rentebildet har de siste årene vært preget av uro, men nå ser vi tegn til stabilisering.

Styringsrenten er pr. 07.11.2025 på 4,0 %. Norges Bank har kuttet renten to ganger i 2025, men signaliserer at det ikke er hastverk med ytterligere kutt. Prisveksten er fortsatt over målet på 2 %, og banken vurderer at det fortsatt er behov for en stram pengepolitikk for å sikre lav og stabil inflasjon.

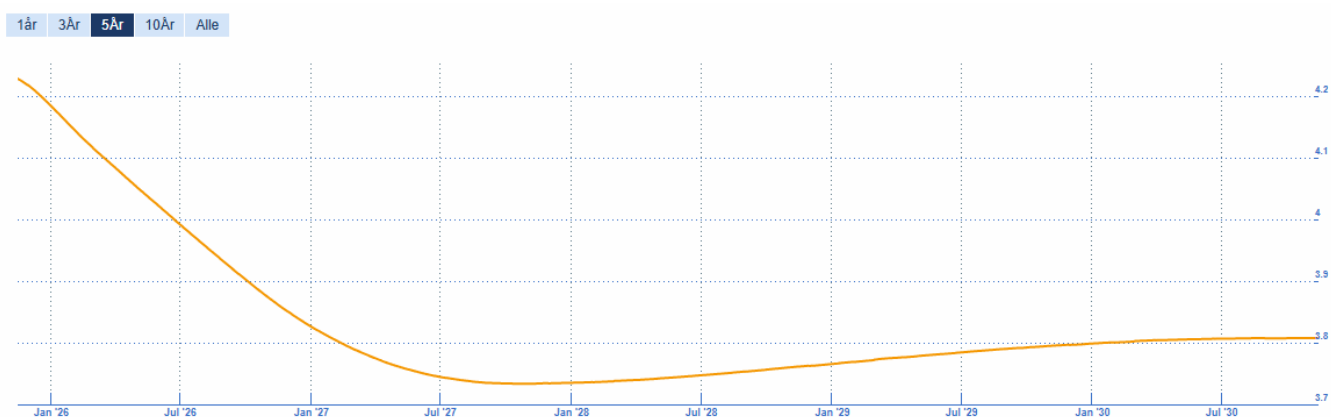
Markedet tror vi har passert rentetoppen, men nedgangen vil skje gradvis. Prognosene fra Norges Bank indikerer ett rentekutt per år de neste tre årene, med første kutt trolig sommeren 2026. Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen i internasjonal økonomi, inflasjon og arbeidsmarkedet. En raskere nedgang i prisveksten eller svakere arbeidsmarked kan gi raskere rentekutt, mens vedvarende inflasjonspress kan holde renten høyere enn dagens prognoser tilsier.

Rentebanen peker mot en styringsrente på ca. 3,7 % ved utgangen av 2026, og videre ned mot 3,2 % i 2028 dersom økonomien utvikler seg som ventet.

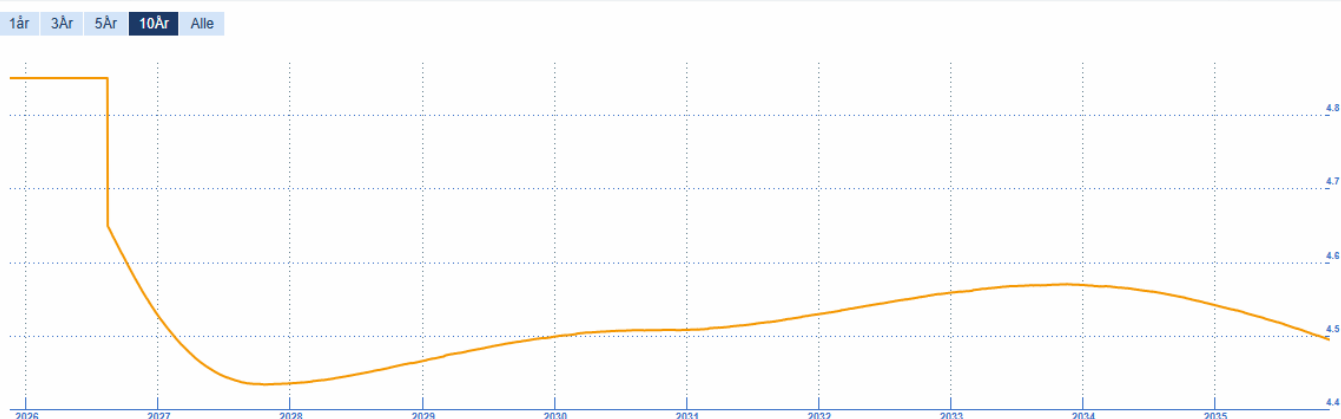
Følgende bilde illustrerer renteutviklingen markedet forventer i 3-måneders NIBOR de neste fem årene.

Markedet forventer at rentene vil reduseres gradvis fra 4,30 % pr. november 2025 til 3,70 % ved utgangen av 2026. Deretter vil rentenivået falle videre til 3,30 % ved utgangen av 2029, og ned mot 3,20 % i 2030, gitt dagens prognoser.

Utviklingen reflekterer forventninger om moderat inflasjonsnedgang og gradvis normalisering av pengepolitikken. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til internasjonal økonomi og inflasjon, som kan påvirke tempoet i rentenedgangen.

Følgende bilde viser at i et 10 års perspektiv forventer markedet at flytende rente reduseres til 3,3% innen utgangen av 2029. Deretter vil den holde seg relativt stabil i perioden 2030-2035. Kommunen må belage seg på en flytende rente på over 4%, utfra forventninger i november 2025. Som de siste årene har vist, er renteutviklingen vanskelig å beregne og påvirkes i stor grad av globale hendelser, som krig, pandemi og geopolitikk.

Renterisiko

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har en høy gjeldsbelastning i planperioden. Den høye lånebelastningen legger i dag stort press på kommunens økonomiske handlingsrom med dagens

rentenivå. Dersom rentenivået stiger ytterligere, vil det gi store økonomiske konsekvenser. En renteøkning på 1% utover det markedet tror i dag vil gi kroner 3,79 millioner mer i rentekostnad for 2026 og samlet for perioden 2026-2029 en merkostnad på kroner 17,6 millioner. I løpet av en 10-års periode vil det i så fall gi økte rentekostnader utgjøre 31,15 millioner kroner for kommunen.

Følgende illustrasjonen gir et bilde av kommunens renterisiko basert på allerede opptatte lån, dvs. før vi eventuelt tar opp nye lån i økonomiplanperioden:

Finansinntekter

Finansinntekter består blant annet av renter på kommunens bankinnskudd, renter på videre utlånte startlånsmidler og næringslån, samt utbytte. Det høye rentenivået ved inngangen til økonomiplanperioden vil reduseres i takt med det generelle rentebildet. Renteinntektene er budsjettert etter forventet rentenivå i 2025, men er nedjustert årlig i planperioden for å ta høyde for bruk av lånemidler og et forventet redusert rentenivå. Bankbeholdningene har vært høy på grunn av ubrukte lånemidler, men det er forventet bruk og dermed blir grunnlaget for renteinntektene lavere.

	2025	2026	2027	2028	2029
Renteinntekter bank	3 900 000	3 000 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har gjennom eierskapet i Ymber AS rett på utbytte. I økonomiplanperioden er det budsjettert med et utbytte på 2 millioner kroner årlig, en videreføring av nivået for 2025.

INVESTERINGER

INVESTERINGSBEHOV

Kommunen planlegger betydelige investeringer i planperioden 2026–2029. Investeringene er nødvendige for å sikre kvalitet i kommunale tjenester, oppgradere kritisk infrastruktur og styrke

Endelige investeringsbudsjett for 2026 kan ikke fastsettes før investeringsregnskap for 2025 er avsluttet.

Større planlagte investeringsprosjekter i planperioden 2026-2029:

- Barnehage og omsorgsboliger kr. 100 000 000
- Ny brannstasjon kr. 43 750 000
- Vegvedlikeholdsplan kr. 10 125 000
- Drift base kr. 12 420 000

Kommunelovens regler om muligheten for bruk av minimumsavdrag innebærer at lånegjelden stadig legger større beslag på de frie midlene enn tidligere.

Alle nye investeringer på selvkostområdene, som blant annet vann og avgift, vil være investeringer som over tid betales av innbyggerne gjennom kommunale avgifter. Slike investeringer vil over tid være selvfinansierende for kommunen.

Planlagte investeringer på selvkostområdene i perioden 2026-2029:

- Driftskontroll og overvåking (KST 2/23) kr 1 250 000
- Renovering kommunal infiltrasjon kr 1 500 000
- Boaronjárga, Máze og Vuolledallu pumpestasjon kr 12 000 000
- Nytt vannverk kr. 13 000 000

EGENKAPITALINNSKUDD KLP OG STARTLÅN

Utenom investeringer føres også ordningen med startlån og egenkapitalinnskuddet til KLP over investeringsbudsjettet. Selv om egenkapitalinnskuddet til KLP føres over investeringsbudsjettet, må det finansieres med driftsmidler. KLP har signalisert at de forventer at egenkapitalinnskuddet for 2026 blir på kroner 999 000. I økonomiplanen er det budsjettet at egenkapitalinnskuddet til KLP utgjør kroner 999 000 årlig.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har aktivt brukt startlån til hjelp i boligpolitikken. Startlån er en ordning som finansieres av Husbanken, hvor målet er å hjelpe de som har hatt langvarige problemer med å få lån i vanlig bank til å komme seg inn på boligmarkedet. Husbanken gir startlån til kommunene. Kommunen forvalter lånemidlene og deler til ut videre til enkeltpersoner som søker om startlån. Ordningen har vært styrket i det siste og flere har benyttet seg av tiltaket. I økonomiplanen er det lagt til grunn nytt startlånsopptak på 00 millioner kroner i 2026. Det tas ny behovsvurdering i 2027.

Låntakere som har fått utbetalt startlånsmidler betaler renter og avdrag til kommunen. Kommunen tar utgangspunkt i Husbanken rentetilbud, og legger til et påslag på 0,25 prosentpoeng for å dekke kommunens utgifter til forvaltning av ordningen. Estimaten i økonomiplanen bygger på at alle nye startlånsmottakere har fast rente de 10 første år. Videre er det forutsatt at alle tilgjengelige startlånsmidler lånes ut videre samme år. Anslagene er usikre og vil endre seg etter hvert som nye lån inngås.

Renter kommunen betaler på startlån og mottatte renter på startlån fra kunder vises i driftsbudsjettet. Inntektsnivået varierer i forhold til generelt rentenivå, individuelle valg startlånskunder gjør i forhold til rentevilkår og hvor mye som er utlånt til enhver tid. Kommunen har flytende rente på startlån, mens startlåsmottakere har enten fast eller flytende rente. Dermed vil kommunen enkelte år betale mer i rente, enn det startlåsmottakere betaler inn i renteinntekter. Andre ganger vil situasjonen være motsatt, avhengig av hvilke rentevilkår som velges.

Både kommunens avdrag til Husbanken og avdrag kommunen mottar på utlånte startlånsmidler skal vises i investeringsbudsjettet. Med årlige nye startlån er det forventet en økning i både mottatte renteinntekter og mottatte avdrag på startlån. Avdragene er beregnet med utgangspunkt i eksisterende lån og nye planlagte startlånsoptak. I tillegg er det forutsatt at det årlig i perioden 2026-2029 innbetales kroner 500 tusen årlig i ekstra avdrag fra startlåsmottakere. Beløpene er estimert utfra erfaringstall de siste år.

Som med rentene, kan det også for avdrag oppstå situasjoner hvor kommunen betaler mer til Husbanken enn man mottar i avdrag fra låntakere. Ofte vil kommunens låneopptak skje lenge før lånene videre utlånnes. Dermed vil det ikke være samsvar mellom kommunens avdrag til Husbanken, og mottatte avdrag fra startlåsmottaker for det enkelte år. I slike tilfeller vil mellomlegget finansieres av egne fondsmidler. Midlene på fondet har sitt opphav i tidligere års innbetalte avdrag, avdragsinnbetalinger som har oversteget avdrag kommunen har betalt til Husbanken det aktuelle året. Fondsmidlene er bundne investeringsmidler som kun kan benyttes til startlånordningen. Fondets størrelse pr 31.12.2024 er kroner 6 298 946.

Oversikt startlån	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunens renteutgifter	4 885 000	5 379 000	5 285 000	5 129 000	4 945 000
Mottatte renteinntekter	-3 695 000	-3 104 000	-2 588 000	-2 532 000	-2 473 000
Mottatte avdrag startlån	-3 239 000	-2 077 000	-3 015 000	-2 952 000	-2 884 000
Kommunens avdragsutgifter	3 293 000	3 790 000	3 890 000	3 989 000	3 951 000
Bruk av bundet inv.fond	-1 054 000	-1 713 000	-1 786 000	-1 849 000	-1 738 000
Saldo på bundet inv.fond	5 245 261	3 531 986	1 746 414	-102 305	-1 840 405
Gjennomsnittlig rente nye utlån*)	4,7461%	3,947%	3,947%	3,947%	3,947%
Gjennomsnittlig rente utlån **)	2,261%				
Gjennomsnittlig rente innlån***)		4,536%	4,303%	4,315%	4,304%

*) Gjennomsnittlig rente på nye planlagte startlån. Rentevilkår fast rente 10 år med månedlig forfall, og avdragstid 30 år.

***) Gjennomsnittlig rente på eksisterende startlån beregnet 15.11.2025

***) Gjennomsnittlig rente til Husbanken på eksisterende startlån pr 14.11.2025 og estimerte renter på planlagte, ikke- vedtatte nye startlån. Rentevilkår flytende rente med halvårlige forfall, og avdragstid 30 år.

FINANSIERINGSBEHOV

Vedtatte investeringstiltak er hittil blitt finansiert med nye låneopptak. Konsekvensen av kommunens innmeldelse i ROBEK-registeret, er at nye låneopptak må godkjennes av statsforvalter. Kommunen har

ubundne investeringsfond som kan benyttes til å finansiere mindre investeringer. Planlagte investeringer i økonomiplan vil i hovedsak bli finansiert med bruk av lånemidler.

EGENFINANSIERING AV INVESTERINGER

Historisk sett har investeringer i stor grad vært lånefinansiert. Enkelte investeringer har i tillegg blitt finansiert med hjelp av tilskuddsmidler. De siste årene har utviklingen vært at stort sett alle investeringer lånefinansieres fullt ut. Det må allikevel være et mål å øke egenfinansieringsgrad for investeringer og samtidig unngå at anleggsmidler med kort levetid (som f.eks. IKT-investeringer) lånefinansieres med lang avdragstid. De siste årene er lånene samlet etter levetiden på driftsmidlene. I kombinasjon med endrede regler om minsteavdrag bidrar det til bedre samsvar mellom driftsmiddelets levetid og lånets avdragstid. Foreløpig har egenfinansieringsgraden vært lav og det er kun mindre investeringer som er finansiert med egne midler.

FINANSIELLE NØKKELTALL

Likviditet og arbeidskapital

For å oppnå god likviditetsstyring må kommunen ved budsjettering sikre at det alltid finnes tilstrekkelige midler til å dekke løpende forpliktelser. Dersom likviditeten er presset, bør budsjettet utformes med tiltak som styrker situasjonen. Forskjeller i tidspunkt for inn- og utbetalinger gjør det nødvendig å ha en viss beholdning av midler – arbeidskapital – for å unngå betalingsproblemer. En negativ arbeidskapital indikerer at virksomheten har utfordringer med å håndtere kortsiktig gjeld og finansiere den daglige driften.

Gjennomgangen av nøkkeltall viser at Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune per i dag har tilfredsstillende likviditet. Dette skyldes i stor grad betydelige ubrukte lånemidler og fondsmidler, en situasjon som er midlertidig som følge av utsatte investeringer og prosjekter. Når fond og ubrukte midler holdes utenfor, ligger likviditetsgrad 2 under anbefalt nivå, mens likviditetsgrad 1 er på normtallet. Kommunens likviditet 1 er imidlertid under kontinuerlig press og forutsetter tilgang til ubrukte fondsmidler eller lånemidler for å kunne dekke løpende forpliktelser.

Likviditetsgrad korrigert for fond og ubrukte lånemidler 01.01.2025:

Arbeidskapital (i 1000 kr)		2020	2021	2022	2023	2024
Omløpsmidler		194 095	277 391	299 775	235 219	189 638
- bundne midler		- 45 751	- 45 729	- 38 234	- 33 932	- 27 570
- bundne kapitalfond		- 9 711	- 10 864	- 12 977	- 9 341	- 10 530
- ubrukte lånemidler		- 29 317	- 63 180	- 98 879	- 71 396	- 51 205
= korr omløpsmidler		109 316	157 618	149 685	120 550	100 333
- kortsiktig gjeld		-55 195	-82 045	-58 886	-60 403	-66 079
Arbeidskapital		54 121	75 573	90 799	60 147	34 254
	Norm	2020	2021	2022	2023	2024
Likviditetsgrad 1	2	1,98	1,92	2,54	2,00	2,87
Likviditetsgrad 2	1	0,55	0,49	0,71	-0,36	-0,25

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og bør være 2,0 eller høyere. Det betyr at man minst må ha like mye betalingsmidler som kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter.

EGENKAPITAL OG DISPOSISJONSFOND

Differansen mellom eiendeler og gjeld utgjør egenkapitalen. Egenkapitalen i kommuneregnskapet består av:

- Disposisjonsfond
- Bundne fond
- Ubundne fond
- Kapitalkonto

Disposisjonsfond er oppsparte midler som stammer fra tidligere års mindreforbruk som kommunestyret ikke har disponert. Dette er frie midler som kommunestyret kan disponere til ulike formål. For å få et riktig bilde av reelle frie midler må positivt premieavvik trekkes ifra. Premieavvik er kun en papirgevinst som er lagt til disposisjonsfondet. Premieavviket er innbetalte pensjonspremier som ikke vil komme som en utgift før senere år. Den utsatte utgiften er tilført disposisjonsfondet, og skal gå til dekning av senere års pensjonsutgifter.

Kommunen har et positivt premieavvik på 59,9 millioner kroner pr 01.01.2025. Det vil si at kommunen i realiteten ikke har noen frie midler hvis premieavviket hensyntas. I tillegg til disposisjonsfond er kulturfondet også frie midler til kommunestyres disposisjon. Både disposisjonsfond og kulturfond er utsatt for strykninger dersom regnskapet viser merforbruk.

Ubundne driftsfond, som disposisjonsfond og ubundne investeringsfond er midler som kommunestyret kan disponere fritt. Midlene er ofte et resultat av tidligere overskudd fra drift eller investering. Bundne fond er midler som er bestemt til lov- eller avtalebestemte formål, midler kommunestyret ikke kan disponere fritt. Dette er fond som selvkostfond, viltfond, kraftfond og ulike ubenyttede tilskuddsmidler.

Saldo på kapitalkonto viser størrelsen på den delen av anleggsmidlene som er finansiert med egenkapital. Kapitalkontoen i kommuneregnskapet benyttes til å utligne virkninger av transaksjoner i bevilgningsregnskapet som ikke påvirker egenkapitalen, det vil si endringer i anleggsmidler og gjeld. Kapitalkonto representerer ikke frie midler som kan disponeres, men er mer en verdi av regnskapsteknisk art.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune hadde pr 31.12.2024 avsatt 298,787 millioner som egenkapital/fond, som var fordelt på følgende måte:

Egenkapital (i 1000 kr)	2022 Andel		2023 Andel		2024 Andel	
Disposisjonsfond	-88 361	28 %	-58 736	17 %	-32 340	11 %
Bundne driftsfond	-38 234	12 %	-33 932	10 %	-24 570	8 %
Ubundne investeringsfond	-3 716	1 %	-2 716	1 %	-2 219	1 %
Bundne investeringsfond	-12 977	4 %	-9 341	3 %	-10 529	4 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	1 870	-1 %	1 870	-1 %	-1 869	1 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0 %	0	0 %		0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0 %	0	0 %		0 %
Regnskapsmessig merforbruk	0	0 %	0	0 %		0 %
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0 %	0	0 %		0 %
Udekket i investeringsregnskapet	0	0 %	0	0 %		0 %
Likviditetsreserve	0	0 %	0	0 %		0 %
Kapitalkonto	-170 810	55 %	-237 432	70 %	-227 260	76 %
Sum egenkapital	-312 228	100 %	-340 287	100 %	-298 787	100 %

I 2024 ble det brukt kroner 26,4 millioner av disposisjonsfondet for å dekke et netto negativt driftsresultat.

ØKONOMISKE HANDLINGSREGLER

Kommunestyret har vedtatt økonomiske handlingsregler for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune. Handlings- og økonomiplaner innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

Disposisjonsfond skal innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre minimum 6 % av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat skal øke og innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre minimum 1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Lånegjeld, fratrukket videre utlån, skal innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre maksimalt 65% av brutto driftsinntekter.

Formålet med finansielle nøkkeltall og handlingsregler er å tydeliggjøre hva som kreves for å opprettholde en bærekraftig økonomi over tid, og bruke dette som grunnlag i økonomiplan- og budsjettarbeidet. Kommuner med solid økonomi og tilstrekkelig handlingsrom kan håndtere innstramminger eller uforutsette hendelser ved å redusere driftsresultatet eller ta i bruk reserver, uten at det går direkte utover tjenestetilbudet.

Nøkkeltallene viser en negativ utvikling i kommunens økonomiske handlingsrom. Selv om disposisjonsfondet fortsatt har en god margin ved inngangen til 2025, må budsjettene i økonomiplanperioden salderes med bruk av fondet. Tall for netto driftsresultat og gjeldsgrad indikerer dessuten en drift i betydelig ubalanse. I praksis betyr dette at kommunen ikke klarer å dekke løpende driftsutgifter med løpende inntekter – en situasjon som ikke er økonomisk bærekraftig over tid.

Handlingsregel 1 - disposisjonsfond

Disposisjonsfondet pr 31.12.2024 utgjorde 32,340 millioner kroner. Kommunestyret vedtok 19.12.2024 å bruke netto 2,477 millioner kroner fra fondet i 2025, noe som gir et udisponert beløp på 29,863 millioner kroner. I budsjettreguleringene i mars og oktober 2025 ble det vedtatt å bruke totalt 4,7 millioner kroner. I tillegg ble det i juni 2025 vedtatt å avsette kr 716 714 til disposisjonsfondet. Den endelige størrelsen på disposisjonsfondet i 2025 vil ikke vært klart før regnskapet for 2025 avsluttes. Kommunedirektøren

anslår at kommunen vil måtte bruke i størrelsesorden 8 millioner kroner for at regnskapet for 2025 skal gå i balanse. Det understrekes at det hefter stor usikkerhet ved anslaget.

Handlingsregel 1

Disposisjonsfond skal innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre minimum 6% av brutto driftsinntekter.

	2025	2026	2027	2028	2029
Brutto driftsinntekter	410 711	420 045	419 658	421 795	420 900
Disposisjonsfond 31.12	20 000	9 202	3 841	1 226	- 765
<i>Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter</i>	4,9 %	2,2 %	0,9 %	0,3 %	-0,2 %
<i>Måltall</i>	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %

Økonomiplanperioden må salderes med bruk av disposisjonsfond for å gå i balanse, selv etter at vedtak i forpliktende plan er innarbeidet i økonomiplanen. I henhold til beregninger for behov i 2025 og økonomiplan 2026-2029 vil det ikke gjenstå noe på disposisjonsfondet.

For å få et reelt bilde av kommunens frie midler er det viktig å ta hensyn til premieavviket. Deler av disposisjonsfondet stammer fra akkumulerte positive premieavvik, og ikke fra reelle innbetalinger. Premieavvik er kun en regnskapsteknisk inntektsføring knyttet til pensjon, og er en utsatt utgift som vil belastes driftsbudsjettet i årene fremover. Kommunen har et positivt premieavvik på 59,9 millioner kroner pr 01.01.2025. Det vil si at kommunen i realiteten ikke har noen frie midler hvis premieavviket hensyntas.

Handlingsregel 2 – Netto driftsresultat

Nøkkeltallet viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til netto finansutgifter, det vil si netto renter, netto avdrag samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gir resultateffekt. Netto driftsresultat er et uttrykk for hva kommunen kan bruke til finansiering av investeringer eller avsetning til senere bruk. Den viser også om kommunen klarer å finansiere løpende utgifter med løpende inntekter og uttrykker om kommunens drift er økonomisk bærekraftig.

Handlingsregel 2

Netto driftsresultat skal trappes opp og innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre minimum 1,75% av brutto driftsinntekter årlig.

	2025	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat (negativt tall er merforbr -	6 675	- 22 797	- 16 911	- 11 604	- 10 480
Brutto driftsinntekter	410 711	420 045	419 658	421 795	420 900
<i>Netto driftsresultat i % av brutto driftsinnte</i>	-1,6 %	-5,4 %	-4,0 %	-2,8 %	-2,5 %
<i>Måltall</i>	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

Økonomiplanen viser at kommunen ikke klarer å oppnå handlingsregel 2, og må finansiere driften med tidligere avsetninger (ubundet disposisjonsfond).

Handlingsregel 3 – gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser forholdet mellom brutto lånegjeld og brutto driftsinntekter, eksklusive finansinntekter, og er et sentralt nøkkeltall for kommunens økonomiske handlingsrom. I nøkkeltallet for rentebærende gjeld er lån knyttet til startlån og selvkostområder tatt ut. For sammenligning er også driftsinntekter fra

selvkostområdene ekskludert, slik at brutto driftsinntekter kun omfatter inntekter utenom disse områdene.

Kommunen vil i økonomiplanperioden ha en gjeldsgrad som strider mot vedtatt handlingsregel. Samtidig må det understrekes at handlingsregelen stammer fra en periode hvor kommunen ikke hadde tatt opp lån til ny skole. Låneopptaket økte gjeldsbelastningen betraktelig, og gjeldsbelastningen vil øke ytterligere ved nye låneopptak..

Handlingsregel 3 :

Lånegjeld, fratrukket videreutlån, skal innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre maksimalt 65% av brutto driftsinntekter.

	2025	2026	2027	2028	2029
Lånegjeld	550 357	526 134	503 073	482 071	461 841
Brutto driftsinntekter	410 711	420 045	419 658	421 795	420 900
<i>Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter</i>	<i>134,0 %</i>	<i>125,3 %</i>	<i>119,9 %</i>	<i>114,3 %</i>	<i>109,7 %</i>
<i>Måltall</i>	<i>65,0 %</i>	<i>65,0 %</i>	<i>65,0 %</i>	<i>65,0 %</i>	<i>65,0 %</i>
	2025	2026	2027	2028	2029
Rentebærende gjeld	404 542	385 454	366 326	351 130	334 521
Brutto driftsinntekter eks. selvkost	388 399	397 733	397 346	399 483	398 588
<i>Rentebærende gjeld i % av brutto driftsinntekt</i>	<i>104,2 %</i>	<i>96,9 %</i>	<i>92,2 %</i>	<i>87,9 %</i>	<i>83,9 %</i>
<i>Måltall</i>	<i>65 %</i>	<i>65 %</i>	<i>65 %</i>	<i>65 %</i>	<i>65 %</i>

HOVEDMÅL FOR 2026

Kommunedirektørens ledergruppe har besluttet at alle sektorer i Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune i 2026 skal arbeide for å nå følgende hovedmål:

1. Digital kompetanseheving og utstyr til alle ansatte i organisasjonen
2. Redusere sykefravær
3. Levere rapporter innenfor fristene
4. Nannet ja čalmmustahttet sámivuođa – styrke og synliggjøre det samiske

Hver enkelt sektor skal finne tiltak for å sikre at hovedmålene nås. Tiltakene er nærmere beskrevet i sektorenes del av økonomiplanen.

Disse hovedmålene er delvis sammenfallende med noen av målene i kommuneplanens samfunnsdel og satsningsområder. Sektorene skal i tillegg foreslå tiltak for å oppnå samfunnsdelens mål og satsningsområder.

INTERN KONTROLL

Kommunedirektørens internkontroll er et dokument som beskriver hvordan internkontroll skal fungere på alle nivå i kommuneorganisasjonen. Formålet er å sikre at internkontrollen gjennomføres i samsvar med lover og forskrifter.

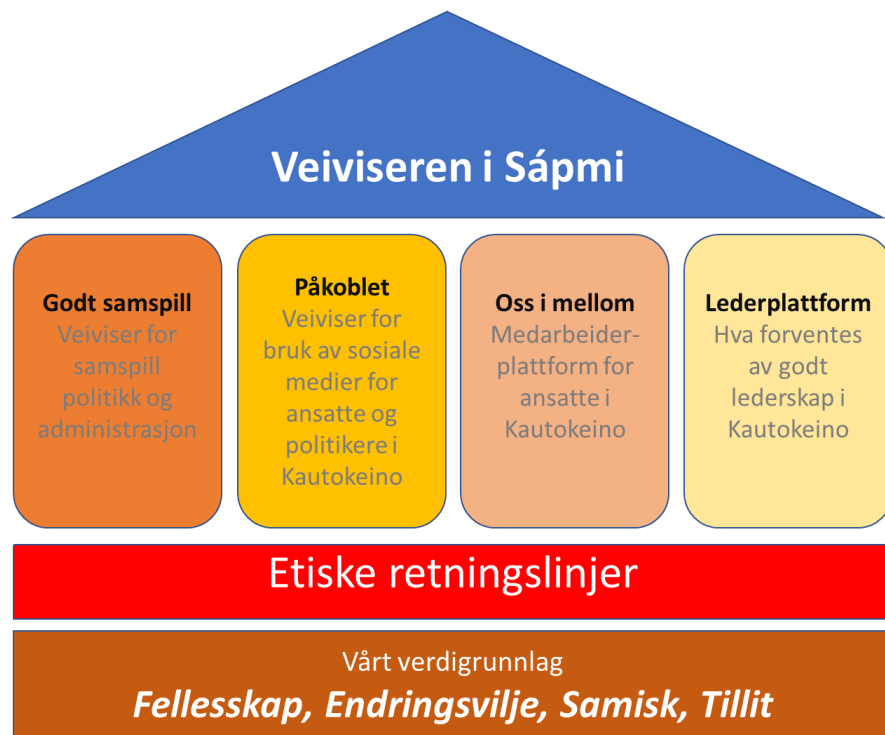
Kommunestyret har vedtatt kvalitetssystemet Ofelaš. Ofelaš er en kvalitetshåndbok og en del av kommunedirektørens internkontroll.

Ofelaš består av:

- Verktøyet COMPILO som er kommunens «virtuelle arkivrom» der vi samler nødvendige lover og forskrifter, styringsdokumenter, prosedyrer, rutiner, retningslinjer og avvik. Systemet skal bidra til å forbygge svikt og uønskede hendelser, og bidra til at kommunen lærer av feil som blir begått for å unngå gjentagelse.
- En beskrevet forvaltningspraksis (arbeidsprosesser, systemer og møter) som gjennom faste strukturer arbeider med kvalitetsutvikling og kontinuerlig forbedring.
- Gode og oppdaterte fagsystemer som sikrer at våre tjenester leveres med god kvalitet og gode dokumentasjonsrutiner.
- Godt lederskap og medarbeiderskap som sikrer at disse blir gjennomført og fulgt opp i daglig praksis.
- Kvalitetshåndboken som beskriver alle elementene i Ofelaš slik at dette er lett å gjøre seg kjent med for alle i organisasjonen.

ETISK STANDARD

De ulike elementene i Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune sitt etiske hus er vedtatt av kommunestyret, med unntak av «Oss i mellom».

Kommunens etiske hus består av en grunnmur med verdigrunnlaget fra arbeidsgiverpolitikken. I 2023 ble kommunes etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte oppdatert, og disse er også en del av grunnmuren i det etiske huset. Selve huset består av fire moduler; en samspill mellom politikk og administrasjon (Godt samspill), en for bruk av sosiale medier for medarbeidere og politikere (Påkoblet), en medarbeiderplattform (Oss i mellom) og en lederplattform. Medarbeiderplattformen har foreløpig ikke innhold. Dette er under utarbeidelse og arbeidet forventes å være ferdigstilt i løpet av 2026, og ikke i 2025 som tidligere antydte.

Taket på kommunens etiske hus er vår visjon; Ofelaš Sámis – Veiviseren i Sápmi.

I løpet av 2026 må en vurdere om verdigrunnlaget i det etiske huset samsvarer med verdiene i kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt i sak 1/25.

Kommunestyret reviderte i sak 50/25 eierskapsmeldingen for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune. Eierskapsmeldingen gir oversikt over hvilke eierinteresser kommunen har i kommunale foretak og selskaper, samt hvordan disse bør forvaltes. Politikere velges til deltakelse i de forskjellige styrever, og i eierskapsmeldingen gis det råd om hvordan de bør forholde seg og hvordan de bør rapportere til kommunestyret.

Kommunestyret har valgt ut 8 av FN's bærekraftsmål som prioriterte mål for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune. Bærekraftsmålene er viktige veivisere for kommunen på sin vei mot en langsiktig og samfunnsforsvarlig drift.

Sikring av høy etisk standard

For å sikre en høy etisk standard må medarbeidere og politikere opptre slik at tillit bygges. Medarbeidere og politikere har ansvar for å fremme rettferdighet og ivareta fellesskapets beste. Det er derfor viktig å følge gjeldende lover og regler, samt å ivareta de verdier som fremgår i kommunens etiske hus.

Etiske retningslinjer er et hjelpemiddel for medarbeidere og politikere til å ha en høy etisk stand i sitt virke. Retningslinjene legger opp til forebygging av korrupsjon og uetisk atferd, habilitet skal være avklart både ved forberedelse av saker og deltakelse i selve vedtaket.

Kommunen har retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold. Disse er i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser i kapittel 2A, og gir medarbeiderne mulighet og ansvar for å varsle om kritikkverdige forhold.

Tiltak som er iverksatt for å sikre en høy etisk standard

- Kommunen har fått på plass et etisk hus, som mangler som tidligere nevnt innhold i «Oss i mellom»
- Alle sektorer/virksomheter skal årlig ha de etiske retningslinjene som tema på personalmøter for å sikre at reglene er kjent for medarbeiderne
- Retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold skal være tema på personalmøter
- Saksbehandlere skal vurdere sin habilitet i all saksbehandling. Vurderingen fremgår av saksfremlegget
- Kommunestyret har valgt ut aktuelle bærekraftsmål som er tatt inn i planstrategien og kommuneplanens samfunnsdel
- Medarbeidere skal i henhold til varslingsrutinene melde ifra om korrupsjon.

Tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

- Medarbeiderskap i etisk hus ferdigstilles og innføres i løpet av 2026
- Opplæring av medarbeidere og politikere
- Sjekke ut at verdiene i det etiske huset samsvarer med verdiene i kommuneplanens samfunnsdel.

BEMANNING OG KOMPETANSE

En av Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes største utfordringer fremover vil være å sikre at våre medarbeidere har rett kompetanse i forhold til de tjenestene vi skal produsere.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er en generalistkommune, jf. NOU 2023:9, dvs. en kommune med få innbyggere og tilsvarende lavt antall medarbeidere i kommuneorganisasjonen. Likevel skal vi levere de samme tjenestene til våre innbyggere som Oslo kommune, samtidig som vi skal oppfylle kravene til kvalitet som fremgår av lover og forskrifter. For at vi skal kunne oppfylle forpliktelser til våre innbyggere forutsetter det at våre medarbeidere må beherske flere fagområder, i motsetning til i større kommuner hvor en i langt større grad kan la medarbeiderne spesialisere seg innenfor ett fagfelt.

I hele kommune-Norge er tilgangen på kvalifisert personell lavere enn etterspørselen, og forskning viser at dette rammer distriktskommuner med få innbyggere hardest. Samtidig ser man at det blir færre og færre ungdommer som kommer tilbake til hjemkommunen etter endt utdanning, og bildet forsterkes gjennom den demografiske utviklingen i Norge. Kampen om arbeidskraften gjør at vi må tilby høyere lønn og andre goder for å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft. Videre må vi, lagt større grad enn tidligere, legge til rette for kompetanseutvikling blant våre medarbeidere.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er den største samisktalende kommunen i Norge, hvor ca. 95% av befolkningen har samisk som førstespråk. I samsvar med kommunens visjon skal all

tjenesteproduksjon til våre innbyggere gis på samisk og norsk, noe som forutsetter at våre medarbeidere er tospråklige. Samtidig er det langt færre samisktalende, enn norsktalende i Norge, noe som bidrar til at konkurransen om de tilgjengelige samisktalende fagpersonellressursene blir større.

Kommunestyret har bestemt at Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune skal ha en egen rekruttere og beholdestrategi. Den ble dessverre ikke lagt frem for politisk behandling i begynnelsen av 2025 i tråd med kommunestyrets vedtak. Kommunedirektøren håper å kunne legge den frem i løpet av første halvår 2026.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes visjon er å være veiviseren i Sápmi, hvor all tjenesteproduksjon leveres på samisk og norsk. NTNU Samfunnsforskningsrapport nr. 2/24 - Merkostnader til ivaretagelse av tospråklighet i forvaltningsområdet for samisk språk avdekkes det blant annet følgende:

- “Forvaltningskommunene i gjennomsnitt har høyere kostnader innen grunnskole og administrasjon enn ellers i landet.
- Tospråklighetstilskuddene fra Sametinget er avgjørende i arbeidet med å bevare samisk språk og kultur i kommunesektoren, men ordningen må forbedres.
- Det er utfordrende å evaluere balansen mellom finansiering og utgifter da kommunene bruker mange forskjellige finansieringsordninger, og det ikke finnes detaljerte tall på faktiske utgifter til tospråklighet.
- Mangel på samisk språkkompetanse medfører økte utgifter for kommunene.” (NTNU Samforsk | Nr. 2/24: Merkostnader til ivaretagelse av ...).

Digitalisering, effektivisering og kvalitetssikring av tjenestene

Fundamentet for alt digitaliseringsarbeid i kommunen er datasikkerhet og personvern. Vi må ha klare regelverk for medarbeidere og leverandører som bruker og/eller leverer programvare og IT-tjenester/utstyr til organisasjonen. I digitaliseringsarbeidet følger vi statlige krav, nasjonale løsninger og ulike initiativ som kommer fra KS, Helse Norge m.fl. På grunn av kompleksiteten i arbeidet er samarbeid med andre avgjørende for å lykkes.

Regjeringen har satt som mål at 80% av all offentlig virksomhet skal ha tatt i bruk kunstig intelligens (KI) innen 2025, og 100% innen 2030. De mener at offentlig sektor har et stort potensial for å bruke KI til nye måter å jobbe på og til å utvikle bedre og mer brukertilpassede tjenester for innbyggerne.

KI er også et verktøy i effektivisering av tjenestene, ved at oppgaver som i dag må løses ved hjelp av menneskelige ressurser i større grad kan løses av KI. For at Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune skal bli en digital kommune, må vi endre måten vi tilnærmer oss og løser våre oppgaver på. Medarbeiderne på økonomi vil for eksempel måtte bruke mer tid på analysering og kvalitetssikring, enn på manuell innlegging av tall i økonomisystemet.

For å kunne utnytte de mulighetene som ligger i KI kreves det utstrakt opplæring av våre medarbeidere. Med opplæring her siktes det både til måten en jobber på og hvordan man utnytter KI-verktøy. For Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er avhengig av å henge med i den teknologiske utviklingen for å kunne levere tjenester med riktig kvalitet fremover.

Selv om KI-teknologien er kommet langt, holder den dessverre foreløpig ikke mål i forhold til samisk språk og kultur. Kommunedirektøren har i sitt innspill til Stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv i 2025 gitt tilbakemelding på at det vil trenge en betydelig økt satsning fra staten for å få den samiske delen av teknologien på samme nivå som den norske. Vi må unngå av KI hindrer utvikling av samisk språk og kultur, samtidig som KIs manglende samisk tilpasning ikke må bli en unnskyldning for ikke å ta teknologien i bruk.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er som en av fire kommuner plukket ut til å være de første som får konkret bistand fra Digi Troms og Finnmark i sitt digitaliseringsarbeid. Dette starter opp i begynnelsen av 2026.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune vil fremover måtte både vedlikeholde, øke kapasitet og investere i digital infrastruktur og i digitale verktøy.

Sykefravær

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune hadde i 2024 et samlet sykefravær på 12,99%. Vårt sykefravær er betydelig høyere enn i kommune-Norge for øvrig. Går en nærmere inn i tallene ser en at variasjonen mellom sektorene (administrasjon, kultur og oppvekst, helse og omsorg og teknisk) er den samme hos oss som i resten av landet. Sykefraværet er høyest innenfor helse og omsorg og oppvekst. Dette tilsier at selv om vi har hatt store utfordringer med å rekruttere kvalifisert personell til helse og omsorg, så kan ikke dette forklare hvorfor vårt sykefravær ligger så mye høyere enn de andre kommunene.

KS lagde i 2022 en modell for beregning av årlige kostnader ved sykefravær. Sykefraværet i 2024 kostet Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune kr. 13,7 millioner i 2022-kroner. I tallet 13,7 millioner inngår:

- forsinkelser i- og tap av produksjon. Dvs. at oppgaver enten må utsettes eller ikke blir utført fordi det ikke er noen i organisasjonen som har kompetanse til å løse dem, at oppgavene ikke kan kjøpes i markedet, at det ikke finnes kapasitet i organisasjonen til å gjøre dem eller at andre oppgaver må utgå til fordel for oppgaver som haster mer
- merbelastning/større slitasje på de som er igjen. Dvs. at de som er på jobb får en større arbeidsbelastning, og at denne over tid kan bidra til høyere sykefravær
- vikarutgifter

Enhver reduksjon i sykefraværet vil være positivt for organisasjonen som en helhet. Forskning viser at organisasjoner som har lavt sykefravær jobber kontinuerlig og systematisk med forebygging og oppfølging av sykefravær.

Med tanke på at Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har hatt høyt sykefravær over tid er det urealistisk å tro at vårt sykefravær skal komme ned mot gjennomsnittlig sykefravær i kommune-Norge i løpet av kommende økonomiplanperiode. Et mål om et samlet sykefravær på 8% innen utgangen av 2028 bør kunne være oppnåelig, samtidig som det er noe å strekke seg etter.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap vil i større grad måtte fokusere på klima, miljø og geopolitiske situasjoner enn tidligere, noe som understrekes fra både nasjonalt og regionalt hold. Dette vil få konsekvenser for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes drift i årene som kommer, og vi må ta høyde for endringene i aller fleste kommunale planer som utarbeides/revideres i tiden som kommer.

Forhold som klima, miljø og geopolitikk har lite fokus i gjeldende overordnet ROS-analyse, dette er forhold vi vil måtte endre på ved neste revisjon. Kommunen har flomkart utarbeidet av NVE og det er gjort noen forebyggende tiltak både i Kautokeino og i Máze, men om dette er tilstrekkelig må vurderes nærmere. Samtidig ser vi at når det først oppstår en uønsket hendelse så får dette følger for flere områder, noe som stiller store krav til kommunens beredskapsarbeid generelt og minst i forhold til tilgang på personellressurser under hendelsen. Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er i beredskapssammenheng en liten virksomhet, selv om vi er en «stor» arbeidsgiver i lokalsamfunnet, noe

som kan gjøre det krevende å få løst alle oppgaver under en uønsket hendelse. Et annet moment her er vår geografiske plassering, som tilsier at det vil ta tid før vi eventuelt vil kunne få assistanse fra andre beredskapsaktører og kommuner. Avstander innad i kommunen kan i seg selv utgjøre en risiko ved uønskede hendelser. Behovet for øvelser antas å måtte øke i årene som kommer.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har i 2025 opprettet et lokalt beredskapsråd. Rådet skal bidra til god samhandling mellom kommunen og eksterne beredskapsaktører før, under og etter uønskede hendelser. I tillegg har Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune fast møte med politiet to ganger i året i politirådsmøte.

Generelle endringer i samfunnet får også følger for sikkerhets- og beredskapsarbeidet. Det blir færre og færre innbyggere som er selvforsynt, og dermed vil langt flere kunne trenge bistand fra storsamfunnet under uønskede hendelser enn tidligere. Nasjonale myndigheter har besluttet at alle innbyggere skal måtte greie seg selv i inntil sju dager under en uønsket hendelse, noe som også medfører at kommunen selv må ivareta pasienter/brukere i institusjon i like lang tid. Selv om Finland nå er blitt medlem av Nato, betyr ikke dette at vår rolle i totalforsvaret av Norge og Nato har blitt mindre ved hendelser i nordområdet.

Kommunesamarbeid

Ávjovárri IPR – et interkommunalt politisk råd for Kárášjoga gielda – Karasjok kommune og Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune – er formelt opprettet og vedtekter for rådet foreligger. IPRets oppgave er å fremme politisk samarbeid mellom kommunene og opp mot regionale og nasjonale myndigheter. Det skal ikke yte tjenester til innbyggerne, det skal som nå ivaretas av den enkelte kommune.

Kommuneadministrasjonene i Kárášjoga gielda – Karasjok kommune og Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune ønsker å se nærmere på om de to organisasjonene kan samarbeide nærmere på flere områder for å styrke tjenestetilbudet til innbyggerne, samtidig som en reduserer sårbarheten i den enkelte kommune. Begge kommunene er blant Finnmarks mest sårbare generalistkommuner, både som tjenesteprodusenter og som tilrettelegger for verdiskapning og sysselsetting. I tillegg har begge kommunene i en særstilling når det gjelder ivaretagelse og utvikling samisk språk og kultur nå og i fremtiden.

Videre har både Kárášjoga gielda – Karasjok kommune og Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune en særlig sårbar lokal og regional infrastruktur. Avstanden til statlig og fylkeskommunal forvaltning kan oppleves som lang, sentralisert og bygd på andre verdier enn de samiske. I begge kommunene finner en regionale funksjoner som en med fordel kunne ha utviklet og styrket samarbeidet med til fordel for begge kommunene.

NÆRINGSUTVIKLING

Næringsvennlig kommune

Kommunestyret har vedtatt et næringsvennlig kommuneprosjekt som et ledd i at vi er en omstillingskommune. I etterkant har Ovddos AS gjennomført en forstudie, og kommunestyret ba i sak nr. 4/24 at de seks forprosjektplanene skulle sees på hver for seg for på den måten å finne ut hvilken av forprosjektplanene som skulle prioriteres. Ovddos, har sammen med kommunen satt opp en plan for hvilke og hvordan disse prosjektene skal gjennomføres uten for store kostnader.

Næringsvennlig kommune er et Innovasjon Norge program for utvikling av kommunenes arbeid med nærings saker. Det skal være et verktøy for kommuner som vil styrke kommunens funksjon som

tilrettelegger for og samarbeidspartner med lokalt næringsliv. Verktøyet omfatter både kartlegging, planlegging og iverksetting av forbedringsarbeid, inkludert måling av effekt av tiltak.

Formålet med prosjektet er å løfte de kommunale tjenestene som tilbys til næringslivet. Dette innebærer at kommunen skal bli en bedre tilrettelegger og samarbeidspartner for lokalt næringsliv, både for enkeltbedrifter og nettverkssamarbeid. På lengre sikt skal dette bidra til å skape flere arbeidsplasser, økt lønnsomhet i bedriftene og styrke utviklingsevnen til næringslivet. Næringsvennlig kommune følger Prosjekt Lederprosessen (PLP) hvor man først gjennomfører en forstudie for deretter å gå videre med forprosjekt og hovedprosjekt.

Ovddos AS

Ovddos har vært Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes omstillingsprogram for næringsutvikling. Omstillingsprogrammet ble formelt avsluttet i 2025. I 2025 har en gjennomført en forstudie, for å sikre at resultatene og kompetansen som Ovddos har opparbeidet seg i omstillingsprogrammet blir videreført. Forstudien konkluderer med en anbefaling om at Ovddos AS videreføres som utviklingselskap med ansvar for nærings- og samfunnsutvikling i Guovdageidnu – Kautokeino. Kommunestyret vedtok i sak 33/25 at en skulle søke om forlengelse av det statlige omstillingsprogrammet ut 2026.

Ovddos har i forbindelse med søknaden om forlengelse av omstillingsprogrammet utarbeidet et utkast til handlingsprogram for 2026. Her har de skissert følgende hovedmål for 2026:

- Konkretisere organisering, eierstruktur og finansiering av framtidig næringsutviklingsarbeid.
- Utarbeide Strategisk næringsplan 2026–2030, forankret politisk og i næringslivet.
- Avklare rollefordeling mellom kommunen og Ovddos AS.
- Forberede overgang til et hovedprosjekt (3–5 år) med forankrede satsinger.

I 2026 vil Ovddos sin virksomhet bli finansiert ved bruk av avsatte midler på fond.

Ovddos skal utarbeide strategisk næringsplan for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune. Planen skal i henhold til planstrategien legges frem for kommunestyret til behandling i løpet av 2026.

OMDØMME

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har både som samfunn og som organisasjon behov for å bygge et positivt omdømme. Et positivt omdømme vil være viktig både for å tiltrekke oss nye innbyggere og nye medarbeidere. Det bidrar til attraktivitet og derigjennom bo- og bli lyst.

Større tettsteder og byer har kanskje mange kultur, fritidstilbud, kafeer og butikker – men der er også tidspress, køer, du er alene selv om det er fullt av folk rundt deg. Hvem ønsker innerst inne å bo i et kaldere samfunn hvor ingen vet hvem du er, hva du står for og om du har det bra? I Guovdageidnu – Kautokeino er naturen utenfor stuedøra og naboene bryr seg om deg.

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune er i en unik posisjon i Norge og i verden for øvrig. Hos oss er det samiske språket og den samiske kulturen høyst levende – her trenger man ikke oppsøke museum for å lære mer. Vi har med andre ord de beste forutsetningene for å skape de beste barnehager, skoler, helse og omsorgstjenester, kultur og forvaltningstjenester til våre innbyggere bygd på samisk språk og kulturforståelse.

Alle kan og bør bidra til å bygge et positivt omdømme, gjennom å fortelle andre om alt det positive som skjer i kommunen. Snakk om det som fungerer, og ikke snakk om det som ikke fungerer optimalt, for i

alle samfunn finnes det utfordringer. Så la oss sammen markedsføre det unike og det positive. Ikke vent på at noen andre gjør det, da taper vi alle.

FORPLIKTENDE PLAN

Statsforvalteren i Finnmark meldte Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune inn i ROBEK (Registrering om betinget godkjenning og kontroll) til Kommunal- og distrikts departementet (KDD). I brev av 20.02.2024 orienterer Statsforvalteren kommunen om dette:

«I henhold til kommuneloven § 14-3 andre ledd skal kommunenes årsregnskap og årsberetning vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Årsregnskapet til Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune ble vedtatt av kommunestyret etter fristen, noe som gir grunnlag for innmelding i ROBEK.

I henhold til kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f, er Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune meldt inn i ROBEK.»

Kommunen skal i planen redegjøre for hvorledes økonomisk balanse skal oppnås, med konkrete tiltak som er målbare og fremdrift mulig å rapportere i planperioden. Som utgangspunkt må kommunens årlige driftskostnader reduseres med 50 mill. kroner, alternativt må inntektene øke med tilsvarende.

Statsforvalteren skal godkjenne den forpliktende planen og følge opp kommunen så lenge den er i ROBEK. I juni 2024 vedtok kommunestyret en forpliktende plan, denne ble oppdatert ved behandling av økonomiplan 2025-2028 og i oktober 2025 ble siste oppdatering av oversikt over tiltak behandlet og vedtatt av kommunestyret.

Følgende tiltak anbefales gjennomført i planperioden, vedtatt i oktober 2025:

Oppdatert forpliktende plan - oversikt tiltak pr oktober 2025

	Tiltak	2024	2025	Status	2026	2027	2028
1	Administrative tiltak:						
1.1	Stillinger i kommune-direktørens stab	646 000	646 000	Utført. Mulighet for mer reduksjon vurderes kontinuerlig.	646 000	646 000	646 000
1.2	Gruppebasert behandling, vi har flere slike tiltak som gir besparelser, men de er ikke i budsjettet vi velger bare å gjøre tjenestene på en annen måte som ikke gir behov for økte driftsmidler	0	0	Tiltaket er i gang, vi trenger ikke øke bemanning fordi vi gir flere pasienter behandling i grupper, men det er ikke budsjettet og da blir det ikke besparelse i forhold til 2024 regnskap	0	0	0
1.3	Fakturering på helse og omsorg	0	80 000	Utført - pågår	80 000	80 000	80 000
1.4	Øke inntjening på legetjenesten	120 000	500 000	Legene har gjennomført kurs i taksering til Helfo	500 000	500 000	500 000
1.5	Familiens hus	0	0	Oppstart utsatt	500 000	1 000 000	1 000 000

1.6	Øke grunnbemanning på sykehjemmet for å unngå å ta inn vikarer ved fravær	0	0	Utfordringer med ansettelse av økt bemanning, gjenstår 2-3 stillinger før tiltaket kan gi resultater	3 000 000	5 500 000	5 500 000
1.6	Registrere takst til Helfo når sykepleier besvarer legevakt-telefonen	0	20 000	Utført - pågår	50 000	50 000	50 000
1.7	Fakturere Finnmarkssykehuset for mindre medisinsk utstyr, i henhold til inngått avtale	0	0	Jobben med å få avklart hvordan inngått avtale skal følges opp pågår, ikke fått avklaring	50 000	50 000	50 000
1.8	Storkjøkken avtale for kjøkkenet til sykehjemmet	100 000	300 000	Utført, og gir mulig større besparelse? Gjelder innkjøp reinkjøtt o.l.	300 000	300 000	300 000
1.9	Flytte dagtilbudet for demente, psykiatrikafe og ruskafe	0	100 000	Dagtilbudet til demente og begge kafetilbudene er flyttet ut av omsorgsboliger. Tilbudene gis nå i bygget til Gili mánáidgárdi, avdeling Ajastealli.	422 000	422 000	422 000
1.10	Redusere stillinger på Dorvogoahhti omsorgssenter, 3,79 årsverk	0	0	Gjennomføres fra 2026	2 200 000	2 200 000	2 200 000
1.11	Oppsigelse av dataprogram lisenser på programmer som ikke er i bruk	250 000	500 000	Utført, ny gjennomgang vil bli gjort så snart som mulig for om mulig øke besparelsen	500 000	500 000	500 000
1.12	Redusere bemanning på drift, teknisk	0	1 000 000	Utført, renhold og vaktmesterstilling. Gir muligens større besparelse allerede i 2025	1 600 000	1 600 000	1 600 000
13	Redusere bemanning forvaltning, teknisk	0	700 000	Utført, stilling redusert	700 000	700 000	700 000
1.14	Si opp program for dispensasjoner fra motorferdselsloven, teknisk	0	100 000	Utført, programmet oppfylte ikke forventningene og er ikke tatt i bruk	100 000	100 000	100 000

1.1 5	Redusere stillinger ved Kultur og oppvekst	0	1 500 000	50% stilling på barnevern, administrativ. 1 stilling i barnehage	1 500 000	1 500 000	1 500 000
1.1 6	Økte inntekter, fjernundervisning. I henhold til vedtatt strategiplan	1 800 000	2 000 000	Det skal jobbes aktivt for å få flere elever til fjernundervisningen og timesatsen økes årlig	5 000 000	8 000 000	8 000 000
1.1 7	Redusere avdelingsledere ved Guovdageainnu skuvla fra tre til to	0	500 000	Utført fra og med høsten 2025	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Sum adm.tiltak	2 916 000	7 946 000		18 148 000	24 148 000	24 148 000
2	Redusere politiker-godtgjørelse, ordførers godtgjørelse reduseres fra 95%til 85% fra 01.08.2024	160 000	200 000	Utført, ordførers godtgjørelse er redusert fra 95% av Stortingsrepr. godtgjørelse til 85%. Alle andre lokale godtgjørelser reguleres av ordførers godtgj.	200 000	200 000	200 000
3	Endre politisk organisering, slå sammen eldrerådet og rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	0	20 000	Utført - valg av nye medlemmer og leder er gjennomført	20000	20 000	20 000
4	Øke kapasiteten ved Máze Bo- og Service Senter - dette sparer/utsetter er utbygging i Kautokeino tettsted som gir besparelser i drift for avdrag og renter. Det er størst press på bemannede omsorgsboliger.	0	0	Tilbud innhentet. Endringen vil koste omtrent 1 mill. Konkret besparelse som er satt her er kun inntekt av husleie. Her vil det bli ombyggings-kostnader på nærmere 2 mill. i investeringsregnskape t. Renter og avdrag blir belastet drift	0	320 000	320 000
5	Redusere antall flaggstenger utenfor off. bygg til 1 ved helsesenteret og 1 ved MBSS	10 000	50 000	utført	50 000	50 000	50 000
6	Nedklassifisering kommunal vei – Čunovuohppi fjellstue	0	80 000	Utført - det vil i tillegg bli en oppdatering av kriterier for kommunale veier for å se om der er flere veier som kan nedklassifiseres	80 000	80 000	80 000

7	Brøytetilskudd	0	100 000	Utført. Det gjenstår 100 000 på brøytetilskudd som anbefales fjernet i 2026.	200 000	200 000	200 000
8	Merke scooterløyper	0	-447 100	Budsjettert kr 115 000 til administrasjon, brukt kr 562 100,- pr sept. 25. Fakturaer som gjaldt 2024 er belastet i 2025. Vedtak om reduisering av budsjettet fra 2026 med kr 250 000,-. KD foreslår å fjerne kr 500 000,- i 2026.	500 000	500 000	500 000
9	Kulturfondavsetning	0	500 000	Utført	500 000	500 000	500 000
10	Barnehage-strukturen	0	0	Bygge ny barnehage vil gi driftsutgifter i form av låneavdrag og renter hvis barnehagen ikke bygges med inntekt i investeringsregnskapet. Besparelsen som er satt inn her er omtrent 1 stilling, denne er heller ikke sikker når det er vedtatt å bygge en ny barnehage i tillegg til Beazedievva slik at det vil være behov for to styrere fremdeles. Besparelsen vil være å slippe oppussing/restaurering av de gamle byggene. Men dette er det ikke budsjettert med.	0	0	1 000 000
11	Beverting på politiske møter	0	100 000	Utført - kommunestyret spiser nå fast på kantinen på helsesenteret. Vi betaler da kun for indigrienser og spiser det samme som de eldre får den dagen.	100 000	100 000	100 000

12	Øke eiendoms-skatten	0	1 321 000	Bunnfradraget fjernet i 2025. Anbefaler økning i promillen fra 2026	1 346 200	1 346 200	1 346 200
13	Kun betale minimums-avdrag for lån	0	3 938 000	Ikke beregnet for 2026 og videre, ca beløp er lagt inn	3 000 000	3 000 000	3 000 000
14	tildeling av ildsjels- og kulturpris annenhvert år	0	10 000	Utført	10 000	10 000	10 000
15	Lokalt tilskudd til Frivilligsentralen	0	0	Kanskje ikke realistisk. Frivilligsentralen skal finansieres 40% lokalt. Dette kan skje ved egenfinansiering eventuelt kommunalt tilskudd. Kommunen gir i dag et tilskudd på kr 100 000,-.	0	0	0
16	Ikke avholde kommunestyremøte i Máze. Dette gir reelt mer i besparelse enn denne summen, i form av kjøring, arbeidstid for flere ansatte til opprigging og nedrigging av tolkebu og annet i Máze, men det er kun bussen vi vet eksakt kostnad på	0	10 000	Utført	10 000	10 000	10 000
17	Øke utleie av idrettshallen og innføre bryllupspakke som koster kr 45 000,- i 2025	0	50 000	Utført - Utgangspunkt i 10 bryllup i 2025 gir ekstra inntekt på kr 50 000,-	50 000	50 000	50 000
18	Salg av Ymberaksjer	0	0	Sak i kommunestyret i oktober 2025. Vil kun påvirke drift hvis avdrag og renter ikke øker	0	0	0
19	Salg av kommunale eiendommer	0	0	Sak til kommunestyret i oktober. Alle salg vil komme som inntekt i investeringsregnskapet og vil ikke påvirke drift direkte. Kun hvis låneavdrag og renter berøres.	0	0	0
	Totalt	3 086 000	13 877 900		24 214 200	30 534 200	31 534 200

Kommunestyret vedtok i des. 2024 at administrasjonen i tillegg til allerede innlagte reduksjoner i antall stillinger, skulle redusere tilsvarende 3,9 mill. pr år, totalt kr 11,7 mill. i løpet av perioden. Dette ser vi nå at ikke er helt realistisk, og har ikke klart en slik reduksjon i 2025. Vi jobber med saken og har kanskje klart et årsverk eller to, men 3,9 mill. er i alle fall 4 stillinger pr år. I 2026 er det lagt inn nye besparelser tilsvarende 3,7 stillinger, men denne posten kan ikke komme i tillegg til de stillinger enhetene selv forslår og legger inn.

Dagens virksomhet

Kommunedirektørens stab inkl. kommunedirektøren (heretter kalt staben) består av 22,3 årsverk fordelt på 24 medarbeidere. Stabens ansvars- og arbeidsområder er:

- Daglig ledelse og overordnet styring av kommunen
- Utarbeidelse av overordnede dokumenter, reglement, rutiner for hele organisasjonen
- Servicetorget: arkiv-, post og sentralbord, publikumsmottak, innbyggjerservice, kommunens hjemmeside, utvalgssekretariat, samisk språktjeneste (oversetting og tolking) og lese- og skrivehjelp for eldre
- Økonomi: budsjett- og regnskap, fakturering, rapportering, innkreving, offentlig anskaffelser, bistand/støtte til avdelingene/enhetene i økonomisaker og budsjettarbeid, samt bistand til Kirkelig fellesråd med lønnsutbetalinger og økonomi
- Lønn og personal: personalforvaltning, bistand til avdelingene/enhetene i ansettelses- og personalsaker og utbetaling av lønn og andre godtgjørelser
- IT og digitalisering: drift av it-systemer, telefoni og strategisk digitalisering
- Næringsutvikling
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Hovedmål for 2026

Staben har vedtatt følgende tiltak for å oppnå hovedmålene for 2026:

Hovedmål nr. 1 Digital kompetanseheving og utstyr til alle ansatte i organisasjonen

- Kartlegge medarbeidernes digitale kompetanse
- Utarbeide plan for digital kompetanseheving og utstyrsbehov
- Utarbeide en fullstendig oversikt over alle digitale systemer og programmer i kommunen, men en kort beskrivelse av funksjon og kontaktperson for fagstøtte
- Gjennomføre jevnlig intern opplæring og erfaringsdeling i bruk av systemer som Elements, Teams, ACOS og andre fagverktøy. Hver virksomhet utpeker en superbruker som holder korte interne minikurs.

Hovedmål nr. 2 Redusere sykefraværet

- Systematisk oppfølging av sykemeldte i tråd med IA-rutiner: tett dialog, tidlig innsats og gradert tilbakeføring
- Kartlegge belastning og arbeidsmiljø
- Tilpasse arbeid ved sykefravær

Hovedmål nr. 3 Leverer rapporter innenfor fristene

- Kartlegge årsakene til forsinkelser
- Opplæring i økonomi og rapportering for budsjettansvarlige
- Bedre samhandling mellom regnskap og virksomhetene
- Bruke alle mulighetene i ERP kommune
- Mindre personavhengige oppgaver

Hovedmål nr. 4 Nannet ja čalmmustahttet sámivuođa - Styrke og synliggjøre det samiske

- Bruke samisk språk aktivt i arbeidshverdagen – både muntlig og skriftlig
- Tilby opplæring i samisk

Utfordringer og strategi

Kommunedirektørens stab generelt

Kommunedirektørens stab (heretter kalt staben) består av mange ulike støttefunksjoner for avdelingene/enhetene med få personer innenfor hvert tjenesteområde. Dermed er stabens tjenester svært sårbare ved fravær. Hvis staben ikke har tilstrekkelig med ressurser til å ivareta grunnleggende støttefunksjoner, så fører dette til et høyere press på avdelingene/enhetene noe som igjen går utover deres tjenesteproduksjon. Et annet moment er at en økning i aktiviteten i /enhetene i form av investeringsprosjekter eller driftsprosjekter med ekstern finansiering fører til økt press på ulike støttefunksjoner i staben. Dette tilsier at staben må fortsette å arbeide med optimalisering av tjenesteproduksjonen og redusert sårbarhet i enheten.

Sykefraværstallene viser at staben i 2023 hadde et samlet sykefravær på 9,45% og at i 2024 var dette økt til 12,19%. Tallene ligger betydelig høyere enn det som er gjennomsnittlig sykefravær for administrative arbeidsplasser i kommune-Norge. Selv om årsakene til sykefraværet er kjent, må en likevel arbeide med å få redusert sykefraværet i arbeidsgiverperioden. Korttidsfraværet bør i gjennomsnitt ligge rundt +/- 2%, og samlet sykefravær bør ligge under 5% selv om årsakene til langtidsfravær kan være langt mer utfordrende å få gjort noe med.

Behovet for kompetanseheving hos medarbeiderne i staben er stor siden dette har vært nedprioritert over år. Uten kompetanseheving i form av etter- og videreutdanning, i tillegg til opplæring på arbeidsplassen, vil ikke staben være i stand til å effektivisere driften eller å kunne påta seg oppgaver innenfor andre deler av eget arbeidsområde/andres arbeidsområder, som et ledd i å redusere sårbarhet. Budsjettposten for opplæring forslås derfor økt fom 2026.

Terskelen for å ta i bruk KI er lav innenfor administrative stillinger, da IT-systemer over år har lagt til rette for mer og mer automatiserte oppgaver. Vi ser allerede nå at innføringen av ERP kommune vil redusere behovet for manuelle operasjoner. Ved å bruke KI i saksbehandling, vil en kunne øke effektiviteten betydelig. Implementering av KI fordrer opplæring og at det settes av tid til å trene for å bli god, i tillegg til at bruk av KI endrer selve oppgaven og måten en tilnærmer seg oppgavene på. Vi må jobbe smartere.

Tiltak som planlegges i økonomiplanperioden

- Effektivisere og rasjonalisere tjenesten gjennom digitalisering og smartere måter å arbeide på
- Organisere driften på en slik måte at våre medarbeidere kan gjennomføre nødvendig kompetanseutvikling både for å redusere sårbarhet og for å møte fremtidens behov for kompetanse.
- Styrke bruk av samisk språk skriftlig og muntlig på alle nivå i organisasjonen.

Serviceorget

Serviceorget har i dag ansvaret for kommunens sentralbord, samtidig som alle besøkende skal henvende seg til dem for å få bistand. Dette er ressurskrevende tjenester, da det fordrer at staben har minimum to personer på jobb mellom kl. 09:00 og 14:00 hver dag. Staben må som tidligere nevnt effektivisere og digitalisere driften, og i den forbindelse vil en se nærmere på muligheten for primært å redusere både sentralbordtjeneste og publikumsmottakstjenesten til et absolutt minimum. Dette er tiltak som mange andre kommuner har innført uten at dette har gått på bekostning av service til befolkningen.

På sikt vil sentralbordtjeneste og publikumsmottak bortfalle i sin helhet i takt med digitaliseringen i samfunnet.

IT

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune har inngått et samarbeid med Alta kommune på drift av nettverk og servere som et ledd i å øke vår digitale sikkerhet, samtidig som behovet for IT ressurser reduseres. IT skal involveres i alt innkjøp av IT-utstyr og programvare. På den måten sparer vi kostnader, sikrer at systemene i størst mulig grad snakker med hverandre og reduserer behovet for investeringer. Fremover vil det måtte jobbes med å øke redundans på nettverk for å redusere sårbarhet ved en uønsket hendelse, fortsette arbeidet med å øke IT sikkerheten og investeringer i utstyr for å kunne møte kravet til økt digitalisering i samfunnet.

Følgende tiltak planlegges i økonomiplanperioden:

- Utarbeidelse av en digitaliseringsstrategi for kommunen
- Fokuserer på sikkerhet og effektivisering av driften
- Utrede kostnader og besparelser i forbindelse med bruk av KI i organisasjonen

Lønn og personal

Det har av ulike årsaker vært lite tid til overordnet personalarbeid de siste årene. Dette må prioriteres i kommende økonomiplanperiode, ellers vil Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune ikke ha planer, retningslinjer og rutiner som samsvarer med endrede krav i arbeidslivet og samfunnet for øvrig.

Følgende tiltak planlegges i økonomiplanperioden:

Sykefravær:

- Utarbeide og iverksette modulen medarbeiderskap i etisk hus. Å utøve godt medarbeiderskap er å ta ansvar for oppgaver, kollegaer og arbeidsgiver (Velten m.fl., 2016)
- Gjennomføre medarbeiderundersøkelser blant alle medarbeidere som et fast tiltak hvert annet år – første gang i 2026. En mulig undersøkelse er KS sin 10-faktor, et annet alternativ er medarbeiderundersøkelsen på www.bedrekommune.no
- Implementere *Plan for økt nærvær* i hele organisasjonen, og i tilknytning til dette dokumenter som viser hva som forventes av den som er sykemeldt/står i fare for å bli sykemeldt og hva som forventes av ledere med personalansvar
- Kontinuerlig jobbe med helse-, miljø og sikkerhet i hele organisasjonen

Kompetanse:

- Utarbeide en overordnet kompetanseplan som viser hva vi vil ha behov for av kompetanse i årene som kommer.
- Digital kompetanseheving

Næringsutvikling og beredskapsarbeid

Staben har et årsverk som jobber både med næringsutvikling og samfunnssikkerhet og beredskap. Innenfor næringsutvikling vil hovedarbeidsområde i økonomiplanperioden fortsatt være veiledning av potensielle og etablerte næringsaktører, i tillegg til å behandle søknader om støtte. I 2025 begynte

arbeidet med revidering av overordnet ROS-analyse for kommunen. I 2026 skal en utarbeide et utkast til revidert overordnet beredskapsplan for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune.

Tiltak som skal gjennomføres i økonomiplanperioden:

- Revidere overordnet ROS-analyse (2026)
- Revidere overordnet beredskapsplan (2026)
- Øke antall beredskapsøvelser
- Temaplan: Strategisk næringsplan (2026)

Økonomi

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommunes økonomiske situasjon er ikke bærekraftig, og det stilles derfor krav til økonomisk og strukturell omstilling på alle nivå i organisasjonen. Dette krever at støttefunksjonene må digitaliseres og effektiviseres på lik linje med alle andre tjenester i kommunen.

I budsjettet for 2026 er det lagt inn at det ikke tas inn vikar for en medarbeider som er innvilget delvis permisjon i 10 mnd. Videre foreslås en stilling inndratt, på tross av at behovet for stillingen er stor. Reduksjonen vil medføre at enhetene ikke får nødvendig bistand fra staben, innbyggere og politikere må vente lenger på svar på sine henvendelser. Reduksjonene er *egentlig* ikke forsvarlig, men når kommunen må redusere driften med så mange millioner blir dette et nødvendig onde.

Staben ble i kommunestyrets vedtak nr. 78/24 innvilget midler til en to-årig midlertidig stilling som controller. Denne stillingen blir fast for 2026, ved at controller plasseres inn i en stilling på økonomi som blir vakant fra årsskiftet.

Tiltak som planlegges gjennomført i økonomiplanperioden:

- Fortsette arbeide med å redusere sårbarheten i staben, lete etter muligheter for å jobbe smartere og digitalisere oppgaver.

Temaplaner:

- Arbeidsgiverpolitisk plan
- Overordnet beredskapsplan
- Rekruttere og beholdestrategi

Politisk nivå

Ávjovárri IPR har ansatt en prosjektleder i 100% stilling. I budsjettet for 2026 er det tatt høyde for at Statsforvalteren har innvilget Kárášjohka gielda – Karasjok kommune og Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune en million kroner i prosjektskjønnsmidler til Ávjovárri IPR.

Siden det ikke er valg i 2026, rammen for ansvar 1* - Sentrale styringsorgan redusert i forhold til budsjettet for 2025.

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak man har planlagt for å følge opp prioriterte bærekraftmål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett	Gjennomføres i:			
			2026	2027	2028	2029
FN 3	Aktiviteter i staben for å styrke det sosiale fellesskapet	Kr. 5000,- pr. år	✓	✓	✓	✓
FN 4	Digital kompetanseheving (gjelder alle sektorer/virksomheter)	Kr. 100 000 pr. år	✓	✓	✓	☐
FN 4	Rullering av arbeidsoppgaver	Kr. 0,-	✓	✓	✓	✓
FN 4	Tilby opplæring i samisk	Kr. 0,-	✓	✓	✓	✓
FN 4	Etter- og videreutdanning ihht. plan inkl. reise- og opphold.	Kr. 621 000 pr. år	✓	✓	✓	✓
FN 8	Godt arbeidsmiljø som fremmer mestring og faglig og personlig utvikling	Kr. 0,-	✓	✓	✓	✓
FN 11	Legge til rette for næringsutvikling	Kr. 1 350 000,- netto pr. år	✓	✓	☐	☐
FN 13	Redusere bruk av papir gjennom mindre utskrift og økt bruk av elektronisk formidling av dokumenter	Kr. Besparelse	✓	✓	✓	✓
FN 17	Arbeide for å styrke VI-følelsen i Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune. Må sees i sammenheng med FN 8.	Kr. 0,-	✓	✓	✓	✓
Velg et element.SO 3	Aktivt benytte samisk i det daglige både muntlig og skriftlig	Kr. 0,-	✓	✓	✓	✓

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd

Økonomiplan 2026 – 2029 og budsjett 2026

eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Redusert sykefravær fra 9,49% i 2023 til 5% innen utgangen av 2028	5%	✓	✓	✓	✓
Årsregnskap og årsrapport leveres til rett tid	KST før 30.06.	✓	✓	✓	✓
Bruk av digitalisering og KI i daglig drift i løpet av økonomiplanperioden	30%	☐	☐	✓	✓

Økonomiske rammer

Beskrivelse av de premisser økonomiplanen bygger på

Sentrale styringsorgan:

I budsjettet forutsettes videreføring av budsjett 2025 i perioden, men med reduksjon for kostnader for valg i 2026 og 2027. Videre har en lagt inn at det ikke mottas finansiering av Ávjovárri IPR fom 2027, og at kommunens kostnader derfor økes. Lykkes man med å få ekstern finansiering til prosjekter m.m. vil kommunens egenandel kunne reduseres tilsvarende.

Kommunedirektørens stab:

I 2025 valgte man å holde to stillinger vakant i deler av året, disse er nå lagt inn i budsjettet fra 2026 med full årslønneffekt. Videre er det lagt inn økt behov for midler til kompetanseheving, siden behovet for kompetanseheving er stor.

Kommunestyret bevilget i sak 78/24 kr. 100 000,- til digital kompetanseheving i hele organisasjonen. Denne er budsjettet på ansvar 3311 – fellesutgifter, og skal finansieres ved bruk av disposisjonsfond. I 2026 er Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune en av fire kommuner i Digi Troms og Finnmark som skal få særskilt bistand innenfor digitalisering i alle ledd i kommunen. Det er derfor viktig at en får beholde bevilgningen i 2026, 2027 og 2028.

Endringer

I budsjettet for 2026 er det foreslått ulike driftstiltak som vil påvirke den økonomiske rammen for staben hvis de blir vedtatt.

Sannsynligheten er stor for at staben må redusere med ett årsverk og holde en 40% stilling vakant i 10 måneder på grunn av kommunens økonomiske situasjonen. Staben har tidligere signalisert at vi bør kunne redusere vår bemanning gjennom gevinstrealisering ved bruk av KI, men at dette tidligst vil kunne skje fra 2028. En stillingsreduksjon allerede nå vil få konsekvenser for stabens evne til å bistå enheter, innbyggere og politikere som vil merkes. Dette vil bli ytterligere forsterket hvis staben i tillegg ikke får økt bevilgning til kompetanseheving og overtid.

Det er budsjettet med midler til Ovddos i 2026.

I budsjettet for 2026 er det lagt inn kostnader knyttet til deltakelse i KS-nettverk for en bærekraftig kommune, noe en ikke hadde tatt høyde for i 2025 siden tilbudet om deltakelse fra KS ikke var kjent når budsjettet ble vedtatt. Kostnadene ved deltakelse i 2025 er finansiert ved at kommunedirektørens stab fikk inn mer i sykepengerefusjon enn forventet.

Driftsbudsjett

Sentrale styringsorganer 1*

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-1 105 286	-1 112 858	-547 806	-547 806	-547 806
Utgifter	6 218 054	5 737 214	5 997 214	5 737 214	5 737 214
Netto ramme	5 112 768	4 624 356	5 449 408	5 189 408	5 189 408

Kommunedirektørens stab 2* og *3

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-11 087 046	-9 860 340	-9 700 340	-9 700 340	-9 600 340
Utgifter	39 453 993	41 136 112	40 806 112	40 806 112	40 706 112
Netto ramme	28 366 947	31 275 772	31 105 772	31 105 772	31 105 772

Investeringsbudsjett

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter – lån	-400 000	-410 000	-420 000	-420 000	-420 000
Utgifter					
Netto ramme					

Dette er innkjøp av Ipad og PC til hhv. første klasse og sjettede klasse i grunnskolen.

SEKTOR FOR KULTUR OG OPPVEKST

Dagens virksomhet

Sektor for kultur og oppvekst – Organisering

Ledes av:

- 1 kommunalleder

Virksomhetsområder med egne virksomhetsledere:

1. Guovdageainnu skuvla - Kautokeino skole
2. Máze skuvla – Máze skole
3. Språk og kultur
4. Barnehager

Tjenester i kommunalleders stab:

- PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste)
- Barnevern

Utfordringer og strategi

Elev og barnetallet

Skoleåret	Elevtall
2025-26	351
2024-25	363
2023-24	364

Selv om demografien viser at barnetallet i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune vil gå kraftig ned, så har det vært stabilt de siste 10 årene, åtte færre elever på Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole og fire færre på Máze skuvla – Máze skole forrige skoleår.

Status og utfordringer – Enhet for kultur og oppvekst

Demografien viser at barnetallet i Guovdageaidnu - Kautokeino går ned, dette innebærer et årlig kutt på 2,5 millioner, som samlet utgjør 16 millioner kroner over 6 år. Statistikken viser at barnetallet i Guovdageaidnu - Kautokeino er stabil. Skoleåret 2023/24 til 2024/25 var elevtallet redusert med en elev, fra i fjor til i år er reduksjonen 12, fire i Máze og åtte i Guovdageaidnu - Kautokeino. Utfordringen i skolene er flere elever med særskilte behov, som har behov for ekstra ressurser, pr. i dag er det ni lærerstillinger i individuelt tilrettelagt opplæring.

Máze skuvla – Máze skole og Máze gáiddusoahpahušguovddáš – Máze fjernundervisningscenter er samlokalisert og bruker lærer resursene på tvers av tjenestene.

Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole

Kautokeino skole er dimensjonert for ca. 248 elever, pr. i dag er 340 elever. Utfordring med dette er små klasserom, krav til samiske læreplaner, fag – og timefordeling.

Máze skuvla – Máze skole og Máze gáiddusoahpahušguovddáš – Máze fjernundervisningscenter

- Utfordring i Máze er et gammelt skolebygg med dårlig innelima.
- Utfordring på fjernundervisningen har vært å rekruttere flere elever. Senteret i pr. i dag 70 elever, målet er 300 elever innen 4 år.

Bemanning

Administrasjon kultur og oppvekst: 2 årsverk. Kommunalleder og rådgiver

PPT: 3 årsverk. 1 fagleder og 2 spesialpedagoger. Alle ansatte har samisk språk og samisk kulturkompetanse.

Barneverntjenesten: 3,5 årsverk. Barnevernleder, 2 barnevernskonsulenter og 50% merkantil stilling. Alle ansatte har samisk språk og samisk kulturkompetanse.

Máze skuvla – Máze skole: 6,5 årsverk. Rektor, 5 lærere i 100% stillinger og 50% merkantil stilling

Språk og kultur: 4 årsverk. Virksomhetsleder, prosjektleder språksenter, leder for folkebibliotek, 50% stilling ungdomskordinator og 50% ungdomsmedarbeider

Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole: 52,5 årsverk. 1 rektor, 2 avdelingsledere, 45 lærere, 3,5 assistentstillinger og 100% merkantil stilling.

Barnehager: 26,5 årsverk. 1 virksomhetsleder og 25,5 barnehage ansatte.

Til sammen 98 årsverk

Temaplaner:

- Oppvekstplan
- Plan for idrett
- Kulturmiljøplan

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak enheten har planlagt for å følge opp prioriterte bærekrafts mål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

Mål	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett	Gjennomføres i:			
			2026	2027	2028	2029
SO 1	<p>Mål: tilrettelegge for at alle barn får et godt barnehage, opplærings og kulturtilbud med god kvalitet (tidlig innsats)</p> <p>Skolehelsetjeneste, barneverntjenesten og PPT ukentlig kontortid på Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole</p> <p>Tverrfaglig samarbeid: PPT, helse, barnevern, politiet og BUP</p> <p>Tverrfagligteam veileder skoler og barnehager</p>		✓	✓	✓	✓
FN 11	Gratis utlån fra utstyrssentralen (folkebibliotek)		✓	✓	✓	✓
FN 11	Ungdomskafe		✓	✓	✓	✓
FN 4	<p>Mål: God utdanning</p> <p>Intensiv lese og skrivekurs for elever med lese og skrive vansker</p> <p>Intensiv matematikk- kurs for elever som har matematikk vansker</p>		✓	✓	✓	✓
FN 11	<p>Bygge opp et nordsamisk fjernundervisningssenter ved Máze skuvla – Máze skole</p> <p>Mål: 300 elever på 4 år.</p> <p>Økning på 30 elever pr. år</p>		✓	✓	✓	✓
FN 11	Etablere nasjonalt kompetansesenter for samisk fjernundervisning		☐	✓	☐	☐

SO 1	<p>Mål: Sykefravær på 8,5%</p> <p>Ha fokus på et godt arbeidsmiljø: Følge opp ansatte månedlig. Hver måned kartlegges arbeidsmiljøet, ut i fra resultatene settes det tiltak</p> <p>På Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole og Máze skuvla - Máze skole har måling på arbeidsmiljø annen hver uke, og ut i fra de målene settes det opp tiltak.</p>	✓	✓	✓	✓
SO 1	<p>Mål: Styrke og synliggjøre det samiske</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samisk hovedspråk på møter • Språkkrav ved ansettelse: Samisk språkkompetanse skal være et krav ved tilsetting. Dersom en kvalifisert søker ikke behersker samisk ved ansettelse, kan vedkommende ansettes på vilkår: <ul style="list-style-type: none"> – Det skal inngås en forpliktende avtale om å lære samisk. – Kompetansen skal være oppnådd innen en fastsatt tidsperiode (for eksempel 2–3 år). – Kommunen skal legge til rette for språkopplæring og oppfølging • Giellagiisá arrangerer kurs i samisk språk og tradisjonell kunnskap for ulike aldersgrupper 	✓	✓	✓	✓
SO 1	Variert aktivitetstilbud på kultur skole og Giellagiisá	✓	✓	✓	✓
Velg et element.	<p>Digital kompetanse og utstyr til alle ansatte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standard datapakke til alle ansatte • Digital fagdag – kompetanseheving 	✓	✓	✓	✓

Velg et element.	Levere rapporter innfor fristene	✓	✓	✓	✓
	- Årshjul				
	- Legge inn fristene i kalender				

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Nasjonale prøver	Landsgjennomsnitt	✓	✓	✓	✓
Elevundersøkelse	0 mobbing	✓	✓	✓	✓
Eksamens resultater	landsgjennomsnitt	✓	✓	✓	✓
Sykefraværstatistikk (tall)	8,5 %	✓	☐	☐	☐
Antall elever som får nordsamisk fjernundervisning	100 elever	✓	☐	☐	☐

Økonomiske rammer

Endringer

- Reduksjon 50% assistentstilling Kautokeino skole fra og med 01.08.26
- Reduksjon 50% stilling kultur fra og med 01.01.26
- Reduksjon på kr. 650 000,- barneverntjenesten, tiltak utenfor hjemmet
- Reduksjon 50% lærerstilling Máze skuvla - Máze skole fra og 01.08.26
- Nedlegge SFO på Guovdageaidnu skuvla - Kautokeino skole, reduksjon på 3 årsverk (assistentstillinger). MOS barnehage har etablert SFO tilbud til barn fra 6 års alder – 12 år, og

tilbyr et trygt og aktivt fritidstilbud for skolebarn. De henter og bringer barn til og fra skolen, åpent i skolefri, god kapasitet ute og inne, mange varierte aktiviteter innen samisk tradisjonell kunnskap og samisk levemåte, fra og med 01.08.26.

- Økte inntekter:
 - 1,1 million fjernundervisning. Timesatsen har økt fra kr.990 til 1100,- og gruppesats fra kr. 1500.- til 1700,-
 - 1 million fra utdanningsdirektoratet til samisk undervisning (gruppedeling)

Økonomiske rammer

Driftsbudsjett

Enhet	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekt	-30 608 029	-28 400 471	-31 010 471	-33 620 471	-33 620 471
Utgifter	110 267 853	110 045 072	110 545 072	110 545 072	110 545 072
Netto ramme	79 659 824	81 644 601	79 534 601	76 924 601	76 924 601

SEKTOR FOR HELSE OG OMSORG

Dagens virksomhet

Sektor helse og omsorg består av:

Administrasjon helse og omsorg: Kommunalleder, virksomhetsleder helse, virksomhetsleder omsorgssenter, virksomhetsleder hjemmetjeneste, virksomhetsleder sykehjem, kommuneoverlege, sekretær, 2 saksbehandlere, e-Helse rådgiver og demenssykepleier.

Helsetjenester	Hjemmetjenester	Omsorgssenter	Sykehjem	Oppdragstakere
Helsestasjon/jordmor	Hjemmesykepleie	Omsorgsboliger for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse	Langtidsplasser	BPA/KPA
Fysioterapi/ergoterapi	Bemannet omsorgsbolig	Avlastning	Korttidsplasser	Støttekontakter
Legetjenesten	Ambulerende vaktmestertjeneste	Ressurskrevende brukere	Sykestueplasser	Privat avlastning
Legevakt	Hjelpemidler	Avlastning/trygghetsplass	Kjøkken	Omsorgsstønad
Psykiskhelsetjeneste	Hjemmehjelp		Kreftomsorg	Ubemannet omsorgsbolig
Psykologtjenesten	Dagtilbud for hjemmeboende med demenssykdom		Legevakt	
	Avlastning/trygghetsplass			

Helse og omsorg sin visjon er å kvalitetssikre de helsetjenester som gis og påse at dette blir faglig dokumentert. Vi vil også kvalitetssikre at den pleie og omsorg som blir gitt, gis på individnivå. Vi har fokus på den enkelte tjenestemottaker og at tjenestene som tilbys er basert på lokale forhold og samisk kultur.

Helse- og omsorgstjenestene står overfor betydelige endringer og utfordringer i årene som kommer. Økende demografiske belastninger, økt tjenestebehov i befolkningen, krav til kvalitet og bærekraftige tjenester krever en helhetlig og strategisk tilnærming.

Styrking av primærhelsetjenesten er et viktig satsingsområde for samhandlingsreformen. Primærhelsetjenesten har overtatt mye av spesialisthelsetjenestens oppgaver, og kommunen må møte disse utfordringene med nødvendig kompetanse.

Enheten skal i gang med å utforme en helhetlig plan for helse- og omsorg, hvor fremtidig tjenestebehov og utfordringer er en naturlig del av dette.

Det er knyttet en del usikkerhet rundt budsjettering og planlegging av helse og omsorgstjenester med tanke på hvilke tjenestebehov man har i befolkningen fremover. Det er en del ting man ikke kan kalkulere kostnadene ved. Her nevnes for eksempel nye tilflyttere som har krav på helsetjenester, økt tjenestebehov hos eksisterende tjenestemottakere, og vederlag for langtidsplasser ved sykehjemmet som er avhengig av pasientens inntekt. Uforutsette hendelser/ulykker kan gi økt tjenestebehov og forårsake store utgifter.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune skal tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester som er trygge, tilgjengelige og tilpasset innbyggernes behov.

Utfordringer og strategi

Økonomi

Kommunens helse- og omsorgstjenester må tilpasses en strammere økonomisk virkelighet, samtidig som kvalitet og tilgjengelighet må opprettholdes. Det som må prioriteres framover er å få en stabil ledergruppe, besette vakante stillinger for å unngå bruk av vikarbyrå og overtid, økt fokus på forebyggende tiltak for å redusere behovet for kostnadskrevede tjenester, og effektiv ressursutnyttelse gjennom digitalisering og velferdsteknologi.

De siste årene har helse og omsorg hatt store utfordringer med å holde budsjettet. Det har vært store kostnader til vikarer, overtid og innleie av sykepleiere og leger via vikarbyrå på grunn av vakante stillinger og høyt sykefravær.

Bemanning og kompetanseheving

Tilgang på kvalifisert arbeidskraft er avgjørende for å sikre forsvarlige tjenester. Kommunen vil arbeide aktivt med rekruttering og stabilisering av helsepersonell, legge til rette for kompetanseutvikling og videreutdanning, vurdere alternative bemanningsmodeller og fleksible turnusordninger, samt styrke ledelseskapasiteten og faglig støtte i tjenestene.

Vi har de siste årene satset på tiltak for å øke kompetansen hos eksisterende ansatte, noe vi ser gir stabilitet og forutsigbarhet. Gjennom kompetansetilskudd fra Statsforvalteren har vi utdannet helsefagarbeidere og gjennomført kompetansehevingstiltak og kurs i avdelingene. I tillegg har vi rekrutteringsstillinger hvor vi ansetter personell som gis permisjon med lønn under utdanning primært som sykepleier mot bindingstid

Gjennom rekrutteringsstillinger sikrer vi fremtidig kompetanse ved å tilby faste stillinger og ansatte får permisjon med lønn for å gjennomføre relevant utdanning eller videreutdanning.

Det er store utfordringer med å rekruttere kvalifisert personell til stillinger, men vi ser en forbedring etter at rekrutteringspakken ble innført. Når det gjelder midlertidige stillinger/vikariat, så oppleves det fortsatt særdeles vanskelig å rekruttere til disse.

Demografi og økt tjenestebehov

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune har en aldrende befolkning, og andelen eldre i befolkningen vil øke i årene fremover. For å imøtekomme disse utfordringene vil det kreve en omstillingsprosess som er forankret hos politikerne og innbyggere.

Gjennom bruk av fleksible plasser har vi utsatt prosessen med utbygging og økning av antall plasser. På grunn av at behovet øker ytterligere år for år, må planlegging av utbygging komme i gang i løpet av 2026. Målsettingen må være hvordan kommunen best kan møte disse utfordringene med hensyn til å sikre brukerne forsvarlige tjenester, utført av kompetent og samisktalende personale, til en kostnad som er bærekraftig.

Kapasitet

For å møte fremtidens behov må man sikre tilstrekkelig kapasitet og infrastruktur. Vurdering av utbygging og modernisering av institusjoner og omsorgsboliger er en sentral del av dette. Samhandling og ressursbruk mellom tjenesteområder og virksomheter må forbedres. For å frigjøre tid og ressurser er det behov for å øke og systematisere bruken av velferdsteknologi.

Antall søknader av pleie og omsorgstjenester har økt kraftig de siste årene, noe som har resultert i økt press etter tjenester.

Planleggingen av fremtidig plassbehov må komme i gang i løpet av 2026.

Temaplaner

Vi skal utarbeide en helhetlig helse- og omsorgsplan som skal ferdigstilles i løpet av 2026. Helhetlig helse- og omsorgsplan vil blant annet inneholde aktuelle planområder:

- demensomsorg
- kreftomsorg
- habilitering og rehabilitering
- forebyggende helsearbeid
- folkehelse
- boligsosialt behov
- fremtidig tjenestebehov

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak enheten har planlagt for å følge opp prioriterte bærekraftsmål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

Mål	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett	Gjennomføres i:			
			2026	2027	2028	2029
FN 3	Frisklivssentral med frisklivs koordinator, dekker også SO 1, SO 2 og SO 3		✓	✓	✓	✓
FN 3	Oadjebas Guovdageainnus, dekker også SO 1		✓	✓	✓	✓
FN 10	Likeverdige tjenester for den samiske befolkningen, noe som innebærer		✓	✓	✓	✓

	muligheten for å snakke samisk med helse- og omsorgstjenesten				
FN 10	Lavterskeltilbud om helsetjenester til reindriftsutøvere	✓	✓	✓	✓
FN 4	Helse og omsorg prioriterer å utdanne og gi kompetanseheving til egne ansatte for å sikre kvalitet i tjenestene, styrke fagmiljøet og redusere behovet for ekstern rekruttering.	✓	✓	✓	✓
SO 1	Styrke og synliggjøre det samiske <ul style="list-style-type: none"> • Samisk språkkompetanse • Tilpasse tjenester Rekruttering av samisk ansatte	✓	✓	✓	✓
SO 1	Psykisk helse <ul style="list-style-type: none"> • Styrke lavterskeltilbud og tidlig identifisering av psykiske utfordringer for å redusere behovet for omfattende behandling. • Sikre at innbyggerne har enkel tilgang til psykisk helsehjelp. 	✓	✓	✓	✓
SO 1	Arbeidsmiljø <ul style="list-style-type: none"> • Styrke lederkompetanse i arbeidsmiljøarbeid og konflikthåndtering. • Sikre at ansatte involveres i beslutninger som påvirker arbeidsmiljøet, gjennom gode arenaer for dialog. • Videreføre og styrke arbeidet med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge skader og sykefravær. • Skape et godt og inkluderende arbeidsmiljø som fremmer samarbeid, respekt og åpen kommunikasjon. 	✓	✓	✓	✓
SO 3	Digital kompetanseheving og utstyr til alle ansatte i organisasjonen. <ul style="list-style-type: none"> • Opplæring og kurs • E-læring • Tilgang til oppdatert utstyr og programvare. 	✓	✓	✓	✓

SO 3	Redusere sykefravær <ul style="list-style-type: none"> • Styrke arbeidsmiljøet • Tilrettelegging av arbeid • Medvirkning og involvering • Samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten 	✓	✓	✓	✓
SO 3	Levere rapporter innenfor frister <ul style="list-style-type: none"> • Tydelig fristoversikt • Tidsplanlegging • Digitale verktøy • Opplæring og støtte 	✓	✓	✓	✓
SO 3	Helhetlig helse- og omsorgsplan Det skal utarbeides en helhetlig helse- og omsorgsplan som gir langsiktig retning for tjenestene, sikrer god ressursutnyttelse og ivaretar kvalitet og sammenheng i tilbudet. Planen skal omfatte forebygging, behandling, omsorg og velferdsteknologi, og være et styringsverktøy for framtidige prioriteringer.	✓	☐	☐	☐

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Antall personer over 67 år som benytter frisklivssentralen.	30 pr. uke	✓	✓	✓	✓
Tall fra ungdomdata.	Reduksjon fra siste undersøkelse ved neste Ung data undersøkelse	✓	✓	✓	✓

Samisktalende personell	80 %	✓	✓	✓	✓
Sykefravær	10 % sykefravær ved utgangen av planperioden	✓	✓	✓	✓

Økonomiske rammer

Beskrivelse av de premisser økonomiplanen bygger på:

- 24 støttekontakter
- 9 BPA tjenestemottakere
- 8 tjenestemottakere får omsorgsstønad
- 5 tjenestemottakere får privat avlastning
- 39 tjenestemottakere får hjemmehjelp
- 114 tjenestemottakere av hjemmesykepleie
- 20 tjenestemottaker som bor i bemannede omsorgsboliger
- 9 tjenestemottakere bor i ubemannede omsorgsboliger

Det rapporteres inn 7 ressurskrevende tjenestemottakere og 14 som går på rammetilskudd som psykisk utviklingshemmede.

Det er iverksatt tiltak for å redusere sykefravær. Refusjon er økt i budsjett, det er gjort en realistisk budsjettering mot tidligere forsiktig budsjettering. Dette gir økte inntekter sammenlignet med tidligere budsjetter.

På grunn av økt behov for bemannede omsorgsboliger og avlastningsplasser er det opprettet fleksible plasser i helse og omsorg. Ved ledige plasser på en avdeling, og behov/venteliste på en annen avdeling, skal vi være fleksible ved tildeling av plasser.

Endringer

Det er lagt inn midler til bonus for sykepleiere i turnus, dette er iverksatt tiltak for å styrke rekruttering og stabilitet i tjenesten.

Det er nå budsjettert for vikarbruk og overtid, noe som tidligere ikke var inkludert. Dette gir et mer korrekt bilde av de faktiske kostnadene knyttet til drift og bemanning.

Det er en reduksjon på matvarekostander etter at det er inngått storkjøkkenavtaler, og vi har hatt fokus på bestillingsrutiner og forhindring av matsvinn.

Basistilskudd leger, inntekten på 2,6 millioner kroner knyttet til basistilskudd for fastleger er fjernet fra budsjettet. Dette skyldes at tilskuddet ikke kommer som en egen inntektspost, men inngår i kommunens rammeoverføringer fra staten. Endringen er en teknisk justering og påvirker ikke den faktiske finansieringen av fastlegeordningen.

- Reduksjon BPA 3.7 årsverk.
- Fjernet saksbehandler i 100 % stilling.
- Lagt inn inntekt salg av tjenester, Karasjok legevakt.

- Resepsjonist legetjenesten 100 %
- Fagsykepleiere ved sykehjem 100 % og hjemmesykepleien 100 %.

Driftsbudsjett

Enhet	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-33 631 457	-30 418 457	-30 418 457	-30 418 457	-30 418 457
Utgifter	153 095 895	158 212 344	158 212 344	158 212 344	158 212 344
Netto ramme	119 464 438	127 793 887	127 793 887	127 793 887	127 793 887

Dagens virksomhet

Nav Ávjovárri består av 17 medarbeidere inkludert Nav leder. Nav Ávjovárri har lokasjoner i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune og Kárašjohka gielda - Karasjok kommune. Nav sitt ansvars – og arbeidsområder er:

Obligatoriske tjenester i Nav sosial:

- Økonomisk stønad, sosialhjelp
- Opplysning, råd og veiledning
- Midlertidig botilbud og boligsosialt arbeid
- Individuell plan
- Kvalifiseringsprogrammet (KVP)

Tjenester tillagt Nav kontoret:

- Boligservicekontoret
 - Startlån
 - Bostøtte
 - Råd og veiledning til vanskeligstilte på boligmarkedet
 - Boligsosialt arbeid
- Gjeldsrådgivning
- Salgs og skjenkebevilgninger

Nav har lagt inn følgende tiltak for å oppnå hovedmålene for 2026:

Hovedmål nr. 1 Digital kompetanseheving og utstyr til alle ansatte i organisasjonen

- Hvert fagprogram har en superbruker som har ansvaret for å holde kontoret oppdatert, og videreformidle kunnskap og endringer til alle på teammøter.
- Digital kompetanse kartlegges under årlige utviklingssamtaler, eventuelle kompetansetiltak iverksettes etter den enkeltes behov.
- Alle ansatte følger Nav sitt interne e-lærings system «Kompasset» og holder seg oppdatert

Hovedmål nr. 2 Redusere sykefraværet:

- Enheten jobber systematisk med HMS. Det er utarbeidet ett internt dokument med en tydelig organisering og oppgavefordeling i enheten. Det er også utarbeidet årshjul for aktiviteter og kompetanse. Det jobbes systematisk med sikkerhet og beredskap i henhold til årshjul.
- Sykemeldte følges opp i henhold til rutiner
- Tilrettelegging i en tidlig fase for å forhindre langvarig fravær

Hovedmål nr. 3 Levere rapporter innen fristen

- Det utarbeides ett årshjul hvor fristene for de tre arbeidsgiverne, Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune, Kárašjohka gielda - Karasjok kommune og Nav Troms og Finnmark fremkommer.
- Det gjennomføres opplæring i økonomi og rapportering

- Kompetanseheving i bruk av Arena, ERP og Framsikt for leder, stedsfortreder og attestant.

Hovedmål nr. 4 Nannet ja čalmustahttet sámivuođa - Styrke og synliggjøre det samiske

- Alt som produseres av informasjonsmateriell skal være på samisk
- Samisk skal brukes aktivt internt i enheten/etaten og i møte med brukere, arbeidsgivere og andre samarbeidspartnere.
- Alle ansatte som har behov for det skal få muligheten til å gjennomføre opplæring i samisk språk.
- Betjene Nav samisk kontaktsenter og gjøre denne kjent for alle innbyggere.
- Samisk skal fortsatt være det språket vi bruker ved eksterne presentasjoner.

Utfordringer og strategi

- Nav Ávjovárri er navnet på det interkommunale vertskommunesamarbeidet som har fungert i ett år. Det har vært nødvendig å bruke ressurser på kompetanseheving og på å etablere god arbeidskultur i enheten. Omorganiseringen er stabilisert, og vi ser at samarbeidet fungerer godt. Det har vært utfordrende å følge opp alle rapporteringene på kommunal side, i tillegg til økonomi. Det vil det være nødvendig å etablere god oversikt og rutiner på i 2026.
- Vi møter ett arbeidsmarked og arbeidsliv i rask omstilling. Vi opplever lav ledighet og ett økende behov for arbeidskraft. Tallet på utenforskap er høyt i våre kommuner, samtidig som vi har behov for arbeidskraften til de som står utenfor arbeidslivet. I Nav skal vi bistå våre innbyggere og arbeidsgivere, og vi må gjøre arbeidskraften ettertraktet og synlig for arbeidsgiverne. Gjennom arbeid og inkludering bidrar vi til livskvalitet for den enkelte innbygger og trykker velferdssamfunnet for fremtiden.
- Våre kommuner opplever allerede mangel på arbeidskraft, og med forventet demografiutvikling vil utfordringene øke. I Nav jobber vi med å kvalifisere til varig tilknytning til arbeidslivet fremfor raskeste vei til jobb. For å møte behovet til kvalifisert arbeidskraft har vi ett stort fokus på å gi utdanning for å kvalifisere til arbeid.
- Vi ser en økning i antall unge som står utenfor arbeid og utdanning, og det er noe som vi jobber på tvers av stat og kommune for å løse. Nav har ungdomsgarantien som bl.a skal sikre kontinuitet og tett oppfølging av unge under 30 år. Utdanning og arbeid er viktig for å utjevne levekårsforskjeller.
- Nav opplever fortsatt økte levekostnader og at flere opplever økonomiske utfordringer, som gir ett økt press på de sosiale tjenestene. Det er utfordrende å skulle levere forsvarlige tjenester og ivareta konkrete og individuelle vurderinger på en god nok måte, samt å gi riktige tjenester til rett tid. Vi opplever større pågang på gjeldsrådgivning, og gjeldssakene er større og mer komplekse. Disse sakene er ressurskrevende og utfordrer enheten, derfor er tjenesten vi har inngått samarbeid med, Gjeldskompetansesenteret fortsatt avgjørende for at vi skal kunne levere gjeldsrådgivning på nivå 2 og 3.
- Det er ett utfordrende boligmarked i Guovdageaidnu - Kautokeino, både hva gjelder utleie og kjøp av bolig. Det er økte leiekostnader og bygge kostnadene har økt. Det er en del som sliter med å beholde boligen, og en del som har utfordringer med å komme inn på boligmarkedet.

Samtidig vet vi at stabile og gode boforhold er sentrale i barns oppvekstsvilkår. Kommunen har brukt startlån som ett aktivt verktøy for refinansiering, kjøp, bygging og utbedring av bolig. Med kommunens økonomiske situasjon vil det være utfordrende å kunne tilby startlån til like mange som tidligere. Vi vil måtte redusere lånerammen på grunn av økonomiske hensyn.

- Vi må fortsette å informere aktivt om bostøtte, slik at flere kan ta i bruk dette verktøyet.
- Kommunen opplever som resten av landet høye sykefraværstall. Det har vært utfordrende å klare å følge opp alle i forhold til å avholde dialogmøter og prioritere de som trenger tett oppfølging. Vi har startet arbeidet med å gjøre sykefraværsoppfølgingen til en prioritert oppgave, Det er også ett mål for 2026 å styrke sykefraværsoppfølgingen ved å satse på kompetanseheving, etablering og revidering av interne rutiner.
- Nav kontoret består av ett partnerskap mellom stat og kommune, kontoret utarbeider derfor virksomhetsplanen med grunnlag i partnerskapets samlede oppgaver og samfunnsoppdrag. Kontoret opplever at det kan være vanskelig for partnerskapet å se helheten og komplekset i arbeidsoppgavene til enheten. Enheten vil jobbe mer med å vise kompleksiteten i oppgavene som skal løses i ett Nav kontor slik at vi kan lage gode felles løsninger. En måte å gjøre dette på er gjennom å utarbeide felles virksomhetsplan og årshjul.

Hovedambisjonene er:

- Vi mobiliserer arbeidskraft i et arbeidsliv i omstilling
- Alle får pengene de har krav på, enkelt og forutsigbart
- Sammen finner vi løsninger med dem som trenger det mest
- Sammen løser vi samfunnsoppdraget

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak enheten har planlagt for å følge opp prioriterte bærekraftsmål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

Mål	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett				
			2026	2027	2028	2029
FN3, FN4, FN8, FN10, FN17 SO4	Samarbeide med utdanningsinstitusjonene for at flere skal fullføre utdanningen Utvikling av de sosiale tjenester – prosjektet «Ofelaš»	750 000	✓	✓	✓	
FN3, FN4, FN8, FN10, FN17	Arbeidsrettet oppfølging 2,5 veilederstillinger	Lønnskostnader 1 827 421	✓	✓	✓	✓

FN8, FN10, FN17, SO1	Kompetansesenteret for gjeldsrådgivning	26 000	✓	✓	✓	✓
FN3, FN4, FN8, FN10, SO1	Kvalifiseringsprogram	727658	✓	✓	✓	✓
FN3, FN8, FN10, FN11 0,	Startlån	10 000 000	✓	☐	☐	☐
FN3, FN8, FN10, FN11 , SO1	Boligservicekontoret	810 338	✓	☐	☐	☐
FN3, FN8, FN10, FN11, SO1	Boligsosialt arbeid	Boligservicekontoret	✓	☐	☐	☐
FN3, FN4, FN8, FN10, FN17, SO4	Opplysning, råd og veiledning, Økonomisk råd og veiledning	Innenfor rammen	✓	✓	✓	✓
FN1, FN4, FN8, FN10, FN17, SO4	Nasjonalt samisk kontaktsenter	Statlig Nav Lønnskostnader	✓	✓	✓	✓
FN3, FN8 SO4	Fortsatt profilering av samisk Nav	Partnerskaper	✓	✓	✓	✓
FN4, FN8, SO1,	Ungdomsgarantien veilederstillinger	Partnerskaper Lønnskostnader	✓	✓	✓	✓

FN3, FN4, FN8, FN1 0	Økonomisk stønad	2 800 000	✓	✓	✓	✓
FN3, FN4, FN8, SO1, SO2 SO3, SO4	Opplæringstiltak	10 000	✓	✓	✓	✓
FN8, SO1, SO2, SO3, SO4	Fagsystemet Visma velferd og opplæring	160 000	✓	✓	✓	
FN3, FN8, FN17, SO1, SO2 SO4	Kontorlokaler i henhold til krav, it utstyr, drift – partnerskapet	420 000	✓	✓	✓	
FN3, FN4, FN8, FN10, FN 17	VTA plasser på Stealli – kommunal egenandel	600 000	✓	✓	✓	
FN3, FN8, FN10, FN11, FN17, SO4	Prosjekt «Ruoktu mu vaimmus» Kartlegge boligmarkedet, utvikle mulige boalternativ Samisk boligseminar	1 150 000	✓			
FN3, FN8, SO2	Arbeidsmiljøtiltak	8 000	✓	✓	✓	

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Redusert sykefravær	4%	✓	✓	✓	✓
Rapporteringer til riktig tid	10	✓	✓	✓	✓
Ansatte har gjennomført opplæringer i kompasset	100 %	✓	✓	✓	✓
Ansatte fulgt opplæring som i årshjulet	90%	✓	✓	✓	✓
Alt levert på samisk	100%	✓	✓	✓	✓
Alle sykemeldte fulgt opp i henhold til rutiner	100%	✓	✓	✓	✓
Gjennomført utviklingssamtale med alle medarbeidere	100%	✓	✓	✓	✓

Økonomiske rammer

Beskrivelse av de premisser økonomiplanen bygger på følgende:

Nav har redusert til 2,5 kommunale stillinger, derfor er lønnskostnadene redusert.

Nav deler på driftskostnader, leie av lokaler og Nav leder lønn som refunderes årlig til staten.

Det er vanskelig å budsjettere bruk av sosial stønad, men det forventes ikke en nedgang i behovet i 2026. Økonomisk stønad reduseres med 200 000 på bakgrunn av regnskap for 2024 og 2025.

Bruk av kvalifiseringsprogrammet varierer, men basert på bruken de siste år reduseres denne med kr. 358 542,- i 2026. Det budsjetteres for å ha 4 på kvp i 2026. Dette er en lovpålagt tjeneste, og en tjeneste brukere har rett til under visse vilkår.

Kommunen betaler en kommunal egenandel til Stealli tiltak for 12 VTA plasser. Dette utgjør ca kr. 600 000 i året. Det er uendret.

Ruskonsulent overføres til helse, og lønnskostnadene overføres fra Nav til helse, det vil vises i rammen.

Nav har prosjekter finansiert av statsforvalteren og Husbanken i 2026. Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er vertskommune for de sosiale tjenestene, hvor Kárášjohka – gielda - Karasjok kommune refunderer sine utgifter til Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune.

Nav sosial har redusert budsjettet til ett minimum av lovpålagte tjenester, ved videre kutt må det reduseres i tjenestenivået.

Driftsbudsjett

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-6 829 181	- 8 775 531	- 6 363 531	- 6 363 531	- 5 622 729
Utgifter	14 475 817	15 994 410	13 293 610	13 293 610	12 552 808
Netto ramme	7 646 636	7 218 879	6 930 079	6 930 079	6 930 079

SEKTOR FOR TEKNISKE TJENESTER

Dagens virksomhet

Teknisk enhet består i hovedtrekk av fagområdene kommunalteknikk, byggesaksbehandling, arealplanlegging, kart, oppmåling, naturforvaltning, forurensningsmyndighet og bygg og eiendomsdrift, inklusive renholdere og bygg driftere. Enheten består 29,25 årsverk. Disse er fordelt med 5 årsverk på vann og avløp, 18,3 årsverk på bygg og eiendomsdrift og 5,95 på forvaltning, prosjekter og ledelse.

Hovedområder som er lagt til enheten er:

- Vann
- Avløp
- Slam
- Renovasjon
- Drift og vedlikehold av bygg og eiendommer
- Byggesaksbehandling
- Oppmålingstjeneste
- Matrikkelføring
- Kartverk/GIS
- Arealforvaltning (Kommuneplaner, reguleringsplaner og dispensasjonssaker)
- Kommunale veier og parkeringsplasser
- Trafikksikkerhet
- Forurensning
- Naturforvaltning inkl. sekretariat for dispensasjoner etter motorferdselloven
- Landbruks-tjenesten inkl. veterinærtjeneste

Hovedmål for 2026

Teknisk enhet jobber med hovedmålene for 2026 på følgende måte:

Hovedmål nr. 1 Digital kompetanseheving og utstyr til alle ansatte i organisasjonen

- Enheten har fokusert på dette over flere år. Satsningen er å ta ut potensialet dette gir.
- Iverksette tiltak og tilrettelegge ut fra den enkeltes behov

Hovedmål nr. 2 Redusere sykefraværet

- Ta i bruk allerede anskaffede digitale løsninger og ta ut gevinst ved bruk.
- Organisere driften på en slik måte at medarbeiderne kan gjennomføre nødvendig kompetanseutvikling både for å redusere sårbarhet og for å møte fremtidens behov for kompetanse.

Hovedmål nr. 3. Leverer rapporter innenfor fristene

- Følge opp fastsatte frister tettere med god kvalitet og kartlegge årsaken til at forsinkelser skjer

Hovedmål nr. 4 Nannet ja čalmmustahttet sámivuođa - Styrke og synliggjøre det samiske

- Fokusere på mer bruk av samisk.

Utfordringer og strategi

Enheten har i hovedsak en hektisk, men kontrollert driftssituasjon. Produksjonen er god, men utfordrende. Det jobbes kontinuerlig med å utvikle enheten med mål om å få en mer effektiv drift for fremtiden, som tilbyr nødvendige tjenester til befolkningen. Valg av driftseffektive løsninger og innkjøp er i fokus.

Enheten har de siste årene gjennomført en styrt omorganisering. jf. notat behandlet av kommunestyret i juni 2018. Situasjonen i dag er vesentlig annerledes enn for noen år siden. Arbeidsmiljøet er betraktelig bedre, og det er rekruttert kompetente medarbeider med tilhørighet til kommunen. Det er opprettet egen virksomhet for bygg- og eiendomsdrift hvor virksomhetsleder er rekruttert.

Fra 2023 var kommunene lovpålagt å ha autorisert landmåler. Pålagte nye krav medfører at kommunen vil ha behov for styrket bemanning på området oppmåling, geodata og arealplanlegging. Dette utløser et behov for kompetanseheving som vil påvirke driftsbudsjettet til enheten. Det er krevende å rekruttere kompetente medarbeidere, og det var derfor nødvendig å vurdere om tjenester kan baseres på kjøp. I dag kjøpes oppmåling. Geodata ligger brakk og arealplanleggingen blir styrket ved overføring av oppgaver til virksomhet for bygg- og eiendomsdrift.

Landbruksforvaltningen fungerer godt via kjøp av landbruktjenester fra Tana kommune. Denne avtalen er nå oppe til reforhandling og enheten vil gå inn for at avtalen videreføres.

Det er besluttet å bygge ny driftsbasis for bygg- og eiendomsdrift. Dette vil gjøre at jobben med å effektivisere virksomheten styrkes. Ny driftsbasis er planlagt tatt i drift 2027. Det vil bli gjort en gjennomgang av behovet for driftsmidler og bemanning basert på den optimale plasseringen av basen hvor nærhet til lager og bygg som skal driftes blir optimalisert.

Det er fortsatt utfordringer i forhold til drift og vedlikehold på områdene vann og avløp. Kommunens hoved-rensanlegg blir stadig mer ressurskrevende å drifte og pr i dag krever den en hel stilling. Investeringene over flere år har vært for lave til å holde tritt med aldrende infrastruktur. Det er ansatt prosjektleder som vil styrke dette arbeidet.

Hovedplanen for vann og avløp viser at det må forventes en årlig økning i gebyrer på 5,4% utover ordinær prisstigning i årene fremover. Dette vil i praksis si en årlig økning av gebyrene på rundt 8 til - 12%, avhengig av den årlige prisstigningen. Hovedplan for vann og avløp gir en nærmere beskrivelse av fremtidig behov for investeringer, driftsnivå og bemanning. Hovedplanen ble vedtatt av kommunestyret i juni 2022.

På fagområdene arealplanlegging, plansaksbehandling, dispensasjoner etter pbl., delesaker, oppmåling og matrikkelføring er aktiviteten fortsatt høy. Dette har medført at adresseprosjektet i kommunen ikke har fremdrift. Manglende adresser kan gå ut over folks totale tjenestetilbud, slik som helsetjenester, vareleveranser og annet. Adresseprosjektet bør derfor prioriteres i 2026-2029 og det må organiseres som et prosjekt med dedikerte ressurser.

Enheten vil fortsette arbeidet med et mer oversiktlige selvkostregnskap på områdene vann, avløp, renovasjon og slam. Underforbruk på drift skal settes på fond og merforbruk skal i fremtiden tas fra fondene. Enheten jobber for at områdene plan, byggesaksbehandling, oppmåling og matrikkelføring også får et fullverdig selvkostregnskap. Arbeidet med å oppdatere forskrifter på gebyrområdene pågår.

Det er stort etterslep på vedlikehold av bygningsmassen i kommunen. Det er utarbeidet en vedlikeholdsplan for alle kommunale formålsbygg. Gjennom ny organisering vil innsatsen bli styrket.

På området vei er det gjort betydelige investeringer i flere år. Mange kommunale veger har blitt oppgradert med asfalt. Slike investeringer vil fortsette i årene som kommer i hht. vedtatt vegvedlikeholdsplan. Alle gatelys er nå skiftet til LED-lys, men det er fortsatt behov for vedlikehold av strømtilførselen til lysene. Vi må ha større fokus på trafikksikkerhet. Det er igangsatt flere

byggeprosjekter, både bolighus og større bygninger. Dette genererer mer trafikk, noe som gjør at myke trafikanter må beskyttes i større grad. Flere gang- og sykkelveger, samt bevare og etablere gangstier/snarveier er tiltak som kan være aktuelle.

Kontraktene for sommer- og vintervedlikehold av de kommunale vegene går ut våren 2026. Arbeidet med nytt konkurransegrunnlag vil igangsettes i nær framtid.

Nye slam- og renovasjonsforskrifter er under utarbeidelse, og skal etter planen gjelde fra sommeren 2026.

Grep som må gjøres for å takle fremtidige utfordringer er å holde fokus på kompetanseheving, digitalisering og gjennomføre investeringer som setter kommunen i en posisjon for å effektivisere fremfor å kun «kutte flatt/ostehøvel» i budsjettene. Målet er kostnadsreduksjon ved å jobbe annerledes og smartere med ny teknologi og endrede arbeidsmetoder, kontra det å kun jobbe raskere uten endring av arbeidsmåte og tjenestenivå. Digitalisering krever gode grunnlagsdata og det kreves ofte investeringer for å få dette til. Teknisk enhet erfarer at det er kompetanse og kapasitet hos våre ansatte som er den mest kritiske faktoren i endringsprosesser.

Teknisk enhet er rigget for å ivareta driftsoppgaver og mindre investeringer. Større og omfattende investeringer krever kjøp av tjenester. Ansettelsen av prosjektleder vil redusere behovet for kjøp betraktelig, samt gi oss bedre kontroll på investeringene. Det er inngått flere rammeavtaler på flere områder som gir oss mer kapasitet. Alle avtalen skal ut på ny anskaffelse i løpet av 2026.

I 2026 planlegges få nye investeringsprosjekter, kun videreføring av pågående investeringsprosjekter. Driftsprosjekter som ikke slutføres i 2025 overføres til 2026 og årene etter dette. Fullstendig oversikt foreligger mot slutten av 2025. Her er de vi vet i dag:

562103	Kommunedelplan for Máze
567014	Maze Oppvekstsenter (avsluttet i 2024. Et nytt prosjekt erstatter dette)
562104	Reguleringsendring Hánnomaras industriområdet
562106	Reguleringsendring Loankodievva
563201	Sikring av vannverk
563212	Driftskontroll og overvåkning
564005	Pumpestasjon Boaronjarga
563204	Renovering av kommunalinfiltrasjon

Andre investeringsprosjekter som er foreslått i økonomiperioden er:

- Asfaltering 2026 i hht. vedtatt vegvedlikeholdsplan
- Asfaltering 2027 i hht. vedtatt vegvedlikeholdsplan
- Asfaltering 2028 i hht. vedtatt vegvedlikeholdsplan
- Avløpspumpestasjoner Vuolledallu
- Bygge ny brannstasjon
- Digitalisering av eiendomsarkivet-
- Eablering av ny avløpspumpestasjon Máze
- Ny barnehage og omsorgsboliger i Kautokeino KST 28/25 -
- Nytt vannverk
- Ombygging av Máze- bo og servicesenter KST 49/25
- Renovering VA Ajagohpi/Baktevarri

- Renovering VA Heargedievvá

Kommuneplaner

- Kommuneplanens arealdel
- Kommunedelplan for Máze
- Kommunedelplan for Márkan - videreføres

Temaplaner

- Hovedplan for Vann- og avløp - videreføres
- Trafikksikkerhetsplan – vedtas i 2026
- Klima og energiplan

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak enheten har planlagt for å følge opp prioriterte bærekraftsmål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

Mål	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett	Gjennomføres i:			
			2026	2027	2028	2029
FN 4	Kompetanseheving ved å gi ansatte nødvendige muligheter til oppdatering av kompetanse		✓	✓	✓	✓
FN 8	Kommunedelplan for Máze, dekker også FN 11, FN 13, SO 2 og SO 3	1 000 000	✓	✓	☐	☐
FN 11	Reguleringsendring Hánnomaras industriområdet og Loankodievva, dekker også SO 3	900 000	✓	☐	☐	☐
FN 11	Hovedplan for Vann- og avløp, dekker også SO 3	100 000 000	✓	✓	✓	✓
FN 11	Vedlikeholdsplan for kommunale bygg, dekker også FN 3, SO 3	40 000 000	✓	✓	✓	✓
SO 1	Omorganisering av teknisk enhet		✓	☐	☐	☐
SO 3	Trafikksikkerhetsplan		✓	☐	☐	☐

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Redusert sykefravær av enheten.	8%	✓	✓	✓	✓
Ta i bruk og bruke aktivt alle digitale verktøy som er anskaffet.	100%	✓	✓	✓	✓
Saksbehandlingstid på saker etter pbl innenfor lovkravene	100% gebyr på alle saker	✓	✓	✓	✓
Svare ut alle henvendelser innen lovpålagte frister, også via foreløpig svar etter forvaltningsloven	100% av alle henvendelser	✓	✓	✓	✓
Til enhver tid kunne rapportere på status løpende prosjekter, både på fag og økonomi	Innen 3 dager	✓	✓	✓	✓

Økonomiske rammer

Beskrivelse av de premisser økonomiplanen bygger på

Premissene i økonomiplanen baseres på en tilpasning og reduksjon av tjenestenivået slik at reduksjonen av 4 årsverk kan opprettholdes. Følgende stillinger er redusert:

- 1 forvalter (utført)- premissene er kjøp av tjenester, delegasjonsreglement tuftet på effektiv saksbehandling, kjøp av spisskompetanse/konsulenttjenester og kompetansevedlikehold/kompetanseheving.
- 2 Byggdrifter (hvorav et årsverk er redusert og et årsverk er omdisponert) - Premissene er færre serviceoppgaver, færre kvadratmeter å drifte og bedre planlegging ved å flytte en utarbeider inn til driftsplanlegging og ledelse. Brukerne av formålsbyggene må gjøre mer av de enkle oppgavene slik som snørydding og strø sand foran inngangen, flytte møbler og utstyr, henge opp bilder, montering osv.
- 2 renholdere - Premissene er færre kvadratmeter å vaske, automatisering, skofrie bygg og vask etter behov. Kildesortering og digitalisering.

Det forventes også bedre og mer støttetjenester til oppgaver som ikke er direkte enhetskonkrete oppgaver. Slik som felles oppgaver som gjelder alle enheter. Antall høringer som besvares reduseres til

kun de mest relevante hvor kommunen har interesser. Ved reduksjon av årsverk vil behovet for å kjøpe kompetanse og kapasitet øke. Hvert årsverk reduksjon vil ikke bety at reduksjonen blir hele lønnskostnaden, en del vil måtte bli igjen for kompetanse heving og vedlikehold, samt mer kjøp av tjenester. Omfanget vil variere fra type stilling.

På inntektssiden vil utleieinntektene bli redusert med 800 000 kroner i året (Kulturhuset). Produksjonsavhengige inntekter, de som faktureres på bakgrunn av utført arbeid etter plan og bygningsloven og matrikkelloven forventes å gå noe ned dersom Guovdageaidnu - Kautokeino får samme utvikling som resten av landet.

Budsjettet er basert på hva som trengs av bemanning for å kunne levere et minimum av lovpålagte tjenester, og ikke å utføre oppgaver som er lovpålagt. Det er allerede områder hvor enheten ikke klarer å levere det loven krever.

Endringer

I økonomiplanperioden er budsjettet redusert med flere stillinger, fjernet brøytefondet, fjernet landbruksfondet, ikke merking av scooterløyper. Det er også lagt inn en premiss om at der hvor det ikke skaffes vikar ved fravær og at krav til overtid vurderes strengt etter lovens krav.

Driftsbudsjett

Enhet	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-27 932 250	-28 907 407	-29 882 407	-30 685 407	-31 696 407
Utgifter	58 402 795	60 010 394	60 313 394	60 626 394	60 950 394
Netto ramme	30 420 545	31 102 987	30 430 987	29 940 987	29 253 987

Investeringsbudsjett

Enhet	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2028
Inntekter	-18 352 176	-23 687 500	- 3 900 000	0	0
Utgifter	18 352 176	23 687 500	3 900 000	0	0
Netto ramme	0	0	0	0	0

Dagens virksomhet

Brannvesenet består av en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling. Forebyggende avdeling driver med forebyggende brannvern, slik som feiing, tilsyn, kampanjer, holdningsskapende arbeid og annen forebyggende virksomhet. Beredskapsavdelingen består av utrykningspersonell som skal håndtere brann og andre uønskede hendelser når disse oppstår, samt øve på å møte slike hendelser.

Brannvesenet er rimelig godt utstyrt på detaljnivå. Her er både riktig og til dels ganske nytt utstyr tilgjengelig. Brannvesenet disponerer en mannskapsbil og en tankbil i Guovdageaidnu - Kautokeino sentrum. Disse begynner imidlertid å bli gamle og har høyere og høyere vedlikeholdskostnader for hvert år som går. Bilene er modne for utskiftning og må fornyes innen kort tid. I Máze er det i 2019 anskaffet en helt ny bil, en såkalt fremskutt enhet. Denne er en fullverdig brannbil i mindre format og har økt effektiviteten i Máze-området betraktelig.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er med i en interkommunal sammenslutning mot akutt forurensning (IUA) sammen med 5 andre kommuner i Vest-Finnmark. Kommunene, ved brannvesenet, skal bistå hverandre ved større akutte forurensningshendelser. I Guovdageaidnu - Kautokeino har IUA utplassert ATV, båt m/motor og oljelenser. Dette er finansiert gjennom et spleiselag kommunene imellom. Nå er også kjemikalievern (CBRNE) implementert i denne tjenesten, noe som har medført en utgiftsøkning.

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er også med på å drifte 110-sentralen i Finnmark økonomisk. Denne ble flyttet fra Hammerfest til Kirkenes i 2021. Både flyttinga og ny driftsform gjør drifta av denne mer kostbar. I tillegg er 110-sentralene pålagt av DSB å fornye oppdragshåndterings-verktøyet som benyttes. Disse tingene vil gjøre at det vil bli en utgiftsøkning for kommunene her også.

Utfordringer og strategi

Høsten 2025 er det gjennomført en risiko og sårbarhetsanalyse (ROS), forebyggende analyse og beredskapsanalyse for brann- og redningsvesenet, basert på krav i lover og forskrifter. Disse tre analysene vil til sammen gi føringer for hvordan Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune skal organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet for å møte dagens og fremtidens krav. Kommunestyret vil i første halvår få saken om ny dimensjonering av brann- og redningsvesenet til behandling.

Brannvesenet er bevisst på HMS. Beredskapsstyrken, samt utstyret som brukes, utsettes og eksponeres for farlige gasser og røyk. Det er en utfordring å håndtere kontaminert bekledning og utstyr etter en hendelse. Pr. dags dato har vi kun et sett brannbekledning til alle våre brannmannskaper, noe som reduserer vår beredskap vesentlig mens dette er til vask. Det er utarbeidet en rapport som konkluderer med at eksisterende brannstasjon/branndepot i dag ikke er utformet for å ivareta brannkonstablenes helse, miljø og sikkerhet på en forsvarlig måte, og at det i dag ikke er skille på ren- og skitten sone. Arbeidsforholdene ved brannstasjonene bryter dermed med relevante lover og forskrifter, blant annet Arbeidsplassforskriften og Arbeidstilsynets krav til fysisk arbeidsmiljø i brannstasjoner.

Kompetanseheving på mannskapene er godt i gang og vil fortsette de nærmeste årene. Kostnaden for dette er høyt. Det tas sikte på å utdanne 2-3 brannkonstabler hvert år med "grunnkurs deltid". Det er innført ny utdanningsmodell for brannkonstabler som vil gjøre utdannelsen lengre og mer kostbar. I tillegg er det behov for videreutdanning av både konstabler og befal på andre ulike områder.

Kompetansen for å gjennomføre tilsyn i særskilte brannobjekter er på plass, men er av kapasitetshensyn ikke kommet ordentlig i gang. Det må vurderes om denne tjenesten må kjøpes.

Fra myndighetenes side legges det opptil at brannvesenet vil bli tillagt flere oppgaver. Brannvesenet er allerede tillagt oppgaver som skal avhjelpe politiet inntil de kommer til skadested. Nasjonalt er det brannvesenet som har best omdømme av utrykningsetatene. Dette bildet skal vi etterstrebe for å beholde.

Enheten vil fortsette arbeidet med et mer oversiktlig selvkostregnskap for feiing. Dette i samarbeid med teknisk enhet.

Tross flere utlysninger de siste årene etter feier står kommunen fortsatt uten egen feier. Denne situasjonen gjør at vi har kjøpt inn denne tjenesten. Vi er nå invitert til et feiersamarbeid med Karasjok kommune som er til vurdering. Dette samarbeidet er ikke kommet i gang og har stått stille en stund nå. I mellomtiden ser vi på andre løsninger.

Temaplaner

- Ny dimensjonering av brannvesenet

Planlagte tiltak for å sikre måloppnåelse i økonomiplanperioden

Tabellen er en oversikt over hvilke tiltak enheten har planlagt for å følge opp prioriterte bærekraftsmål og satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel i kommende økonomiplanperiode.

Mål	Tiltak for å nå fastsatt mål	Budsjett	Gjennomføres i:			
			2026	2027	2028	2029
FN 4	Utdanne brannkonstabler	Kr. 250 000,- pr. år	✓	✓	✓	✓
FN 11	Gjøre Guovdageaidnu - Kautokeino trygg mot brann		✓	✓	✓	✓
FN 17	Samarbeide med andre kommuner		✓	✓	✓	✓
SO 1	Ha beredskap mot uønskede hendelser		✓	✓	✓	✓

Måleindikatorer og måltall

Måleindikatorer brukes for å vurdere måloppnåelse av de tiltak som er igangsatt eller planlegges å igangsettes. Det er en måte å følge med på om målene nås, eller om utviklingen går i riktig retning. Til hver måleindikator må det finnes et måltall. Måltall fungerer som indikator på om målene er oppnådd

eller har gitt ønsket effekt. Måltallene må være spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbestemte.

Måleindikator	Måltall	Måltall i:			
		2026	2027	2028	2029
Bidra til samfunnssikkerhet	Maks. 20 utrykninger pr. år inkl. falske	✓	✓	✓	✓
Redusere antall falske alarmer	Maks. 5 pr. år	✓	✓	✓	✓
Velfungerende feiertjeneste	Maks. 20 reelle klager pr. år	✓	✓	✓	✓
Godt psykososialt arbeidsmiljø	Oppmøte på øvelser og utrykninger	✓	✓	✓	✓
Helsefremmende arbeidsmiljø	Helseundersøkelser uten merknader	✓	✓	✓	✓
Bidra til likestilling	God kjønnsfordeling	v	v	v	v

Økonomiske rammer

Premissene i økonomiplanen innebærer å ha en tilfredsstillende branntjeneste både på beredskaps- og på forebyggende nivå innenfor de økonomiske rammene som eksisterer. Dette er en krevende øvelse fordi det er lite samsvar mellom utgiftsøkningene og rammene branntjenesten tildeles. Det er spesielt utgifter for brannøvelser og brannutrykninger som er høyere enn budsjettet. Dette fordi antall utrykninger er økende. Også tjenester vi kjøper gjennom samarbeid med andre kommuner er økende i forhold til budsjettet.

Endringer

I budsjettet for 2026 er det lagt inn innkjøp av et nytt sett bekledning til brannmannskapene og innkjøp av systemet Locus Emergency.

Locus Emergency er en helhetlig systemløsning for mottak, registrering og håndtering av alle typer telefon- og alarmhenvendelser til nødsentralene. Locus Emergency gir en optimal håndtering av alle henvendelser gjennom gode verktøy for beslutningsstøtte. Operatør får god veiledning og forslag til tiltak basert på tilgjengelig informasjon i systemet.

Hovedfunksjoner i systemet

- Mottak av samtaler og alarmer
- Registrering
- Flåtestyring – god oversikt for koordinering av rett ressurs
- Geografisk informasjon
- Beslutningsstøtteverktøy
- Oppdragsinformasjon til ressurser
- Informasjonsdeling og samhandling ved store hendelser
- Integrasjoner til eksterne systemer
- Locus Emergency støtter samfunnskritiske hendelser og operasjoner der krav til høy tilgjengelighet er av avgjørende betydning. Locus Emergency utvikles i takt med nye oppgaver, nye behov og nye teknologiske muligheter.
- Locus Emergency leveres til 110, 112 og 113- sentralene i Norge.

Det forventes en økning av utgiftene til samarbeid med andre kommuner.

Driftsbudsjett

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Inntekter	-236 000	-227 000	-227 000	-227 000	-227 000
Utgifter	5 021 828	7 074 136	7 092 766	7 111 805	7 131 263
Netto ramme	4 785 828	6 847 136	6 865 766	6 884 805	6 904 263

KLIMABUDSJETT

Generelt

Klimatilpasning er nødvendig for å gjøre samfunnet mer robust, både for å kunne møte framtidige klimaendringer, og for å kunne stå imot de stadig mer ustabile værforholdene. Hvis vi ikke er forberedt, vil klimaendringene gi store konsekvenser for samfunnets sårbarhet og kritiske samfunnsfunksjoner. De klimatiske forholdene har endret seg, og værforholdene blir bare mer og mer ustabile. Klimaendringene påvirker allerede samfunnet, og det har konsekvenser for både mennesker, dyr og hele økosystemet. Målet for Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er å redusere kommunens klimafotavtrykk og satse på gode klima- og miljøtiltak.

Klimarisiko

Rapporten Klimaprofil for Finnmark5 oppsummerer klimarisiko og tilpasningsbehovene kommunene i Finnmark:

SANNSYNLIG ØKNING		MULIG SANNSYNLIG ØKNING	
 Ekstrem nedbør	Det forventes at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til mer overvann	 Tørke	Til tross for mer sommernedbør, kan høyere temperaturer og økt fordampning gi økt fare for tørke om sommeren
 Regnflom	Det forventes flere og større regnflommer, og i små bratte vassdrag må man forvente en økning i flomvannføringen	 Isgang	Kortere isleggingssesong, noe mindre is i vårisgangene, vinterisganger i kystvassdrag
 Jord-, flom- og sørpeskred	Økt fare som følge av økte nedbørmengder	 Snøskred	Med varmere og våtere klima vil det oftere regne på snødekt underlag. Dette kan redusere faren for tørrsnøskred og øke faren for våtsnøskred i skredutsatte områder
 Stormflo	Som følge av havnivåstigning forventes stormflonivået å øke	 Kvikkleireskred	Økt erosjon som følge av økt flom i elver og bekker, kan utløse flere kvikkleireskred

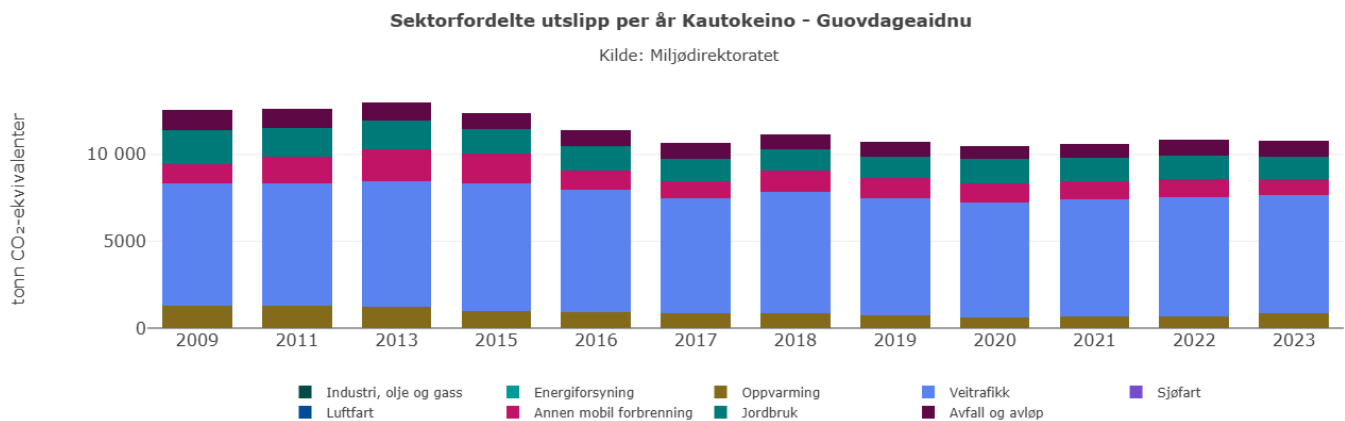
USIKKERT	
 Sterk vind	Trolig liten endring
 Steinsprang og steinskred	Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil kunne øke hyppigheten av disse skredtypene, men hovedsaklig for mindre steinspranghendelser
 Fjellskred	Det er ikke forventet at klimaendringene vil gi vesentlig økt fare for fjellskred

SANNSYNLIG UENDRET ELLER MINDRE	
 Snøsmelteflom	Snøsmelteflommene vil komme stadig tidligere på året og bli mindre mot slutten av århundret

Selv om alt ikke vil berøre Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommunen direkte, vil endringer som skjer i andre nærliggende områder også indirekte påvirke innbyggere i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune. For eksempel vil havstigningsnivå påvirke kommunens innbyggere som oppholder seg ved ute ved kysten om somrene.

Klimastatistikk

Siste oppdaterte statistikk over klimagassutslipp viser tall fra 2023. I 2023 utgjorde klimagassutslipp i kommunen 10 761 i tonn CO₂-ekvivalenter, noe som er en nedgang fra 2022 hvor utslippet var på 10 925,5 tonn i CO₂-ekvivalenter. Utslippene har enhet CO₂-ekvivalenter, som betyr at utslippene for hver gass vektet etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP). 6

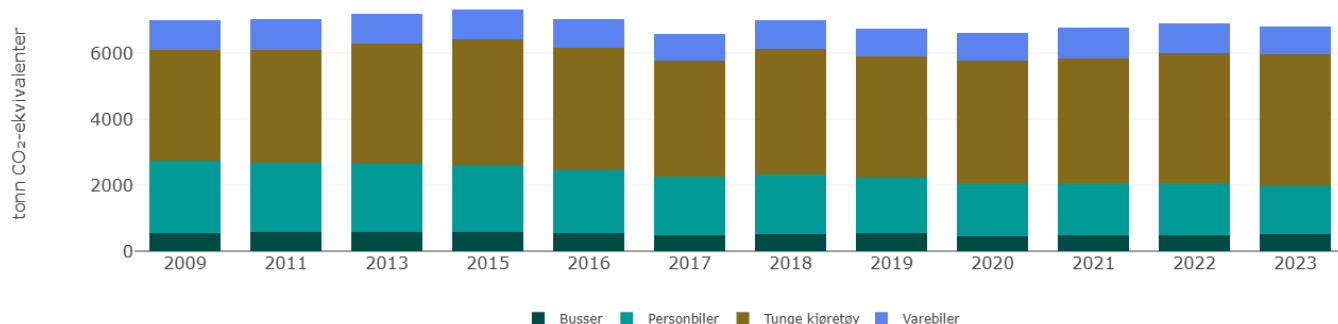

Som tabellen viser er det veitrafikken som står for det største utslippet i vår kommune.

6 Miljødirektoratet – tabell for omregning til co₂-ekvivalenter

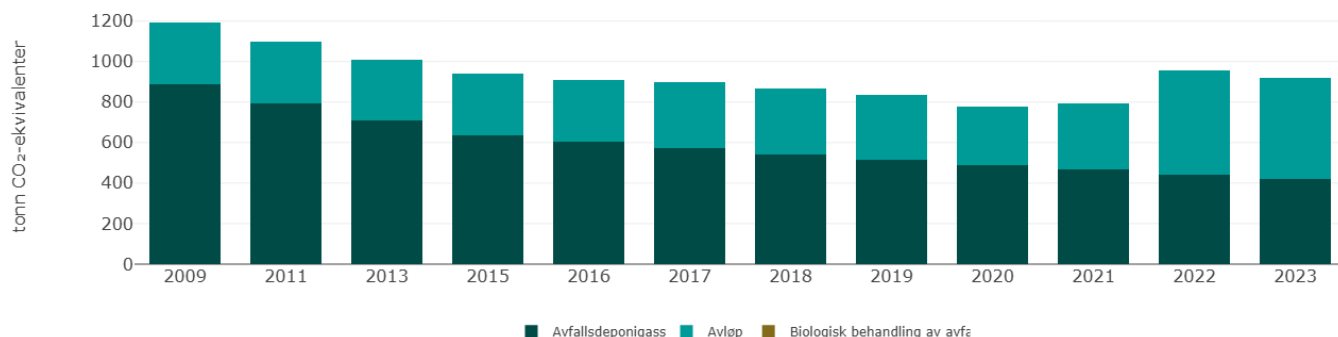
Utslipp fra veitrafikk Kautokeino - Guovdageaidnu

Kilde: Miljødirektoratet

Utslipp fra avfall og avløp Kautokeino - Guovdageaidnu

Kilde: Miljødirektoratet

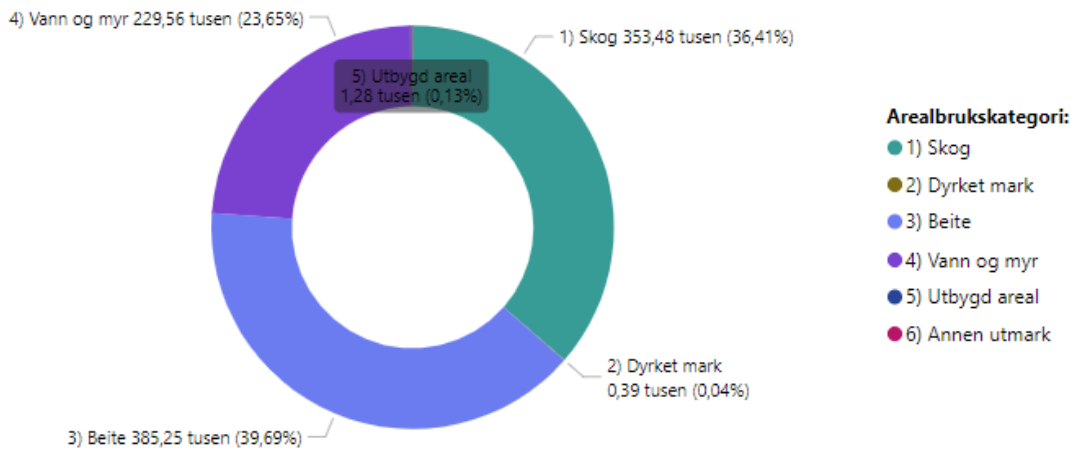
Klimagassopptak

Guovdageaidnu - Kautokeino er en kommune med høye klimagassopptak. Som Norges største kommune i areal er det mye vann, myr og skog, som bidrar til opptak av klimagasser. Informasjon om opptak av klimagasser fra arealbruk og arealbruksendringer er oppdatert for perioden 2016-2020. Regnskapet for klimagassopptak er utviklet for 5-års perioder. Tall på klimagassopptak bygger på utslipp og opptak fra skog og arealbruk fra Miljødirektoratet. Modellen består av to hoveddeler, arealbruksregnskap og klimagassregnskap.

Arealbruksregnskap viser størrelsen for hver arealbrukskategori for hvert femte år. Areal i kommunen er fordelt på ulike kategorier, hvorav beite og skog utgjør de største arealene.

Areal i hektar (prosentfordeling)

Sum av areal fordelt på arealbrukskategorier i valgt år

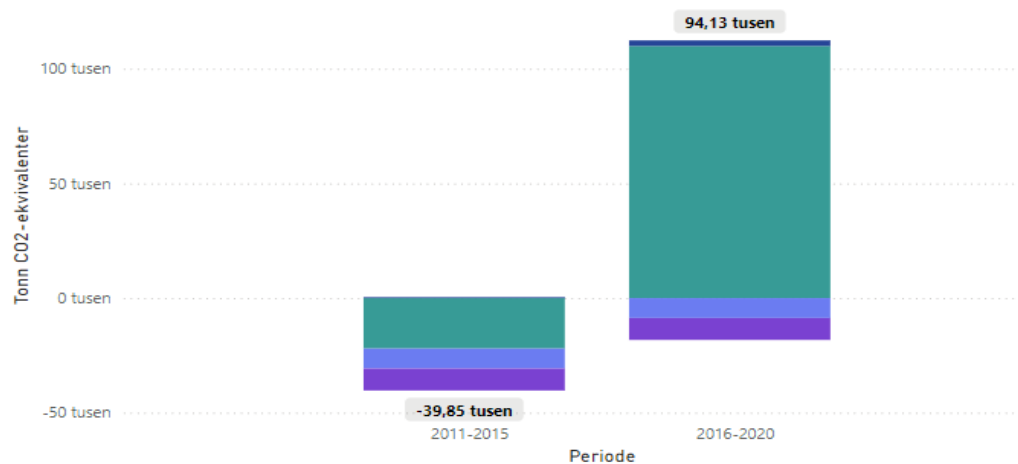

7

Klimagassregnskap viser utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk og bruksendringer mellom hver 5-års periode.

Årlig utslipp og opptak av klimagasser

Arealbrukskategori: ● 1) Skog ● 2) Dyrket mark ● 3) Beite ● 4) Vann og myr ● 5) Utbygd areal

Periode	2011-2015		2016-2020	
	Tonn CO2-ekvivalenter per år	per hektar (gj.snitt)	Tonn CO2-ekvivalenter per år	per hektar (gj.snitt)
1) Skog	-22 023,95	-0,06	109 957,90	0,31
2) Dyrket mark	-7,85	-0,02	2,36	0,01
3) Beite	-8 678,45	-0,02	-8 677,69	-0,02
4) Vann og myr	-9 591,28	-0,04	-9 583,50	-0,04
5) Utbygd areal	447,43	0,37	2 432,39	1,91

7 Data fra Miljødirektoratet pr 10.11.2024 – Utslipp av klimagasser i kommuner og fylker

Klimagassutslipp blir tatt opp igjen av skog, og bidrar til å dempe effektene av klimagassutslipp. Samtidig slipper skog og ut CO₂, som for eksempel ved brann, forråtnelse eller hvis skogsarealer blir omdisponert til veier og bebyggelse.

Eksisterende klimatiltak

Den tradisjonelle samiske naturbruken er basert på et verdisyn som vektlegger respekt for menneskets totale avhengighet av naturen, hvor man forvalter naturgodene med tanke på kommende generasjoner. I tillegg har samfunnet vært opptatt av å høste av naturen og bruke av lokale ressurser. Naturalhusholdet og birgejupmi er ennå en sentral del av den lokale økonomien. Birgejupmi er ideen om et evighetsperspektiv, naturens selvfornyende evne, måtehold og en sirkulær økonomi.⁸ Dette er verdisyn og levemåter som i seg selv er helt i tråd med FNs bærekraftsmål, men samtidig vanskelig å kvantifisere og måle.

Kommunen legger vekt på klima og bærekraft når fremtidige investeringsbehov vurderes og planlegges. Der investeringene tilfredsstillter kravene til grønne lån, søkes det om lån med grønne vilkår. Bankene tilbyr lavere rente til prosjekter med en tydelig miljø- og klimaambisjon. På den måten bidrar kommunen til reduksjon i klimagassutslipp, og får i tillegg en lavere rentekostnad. Den nye grunnskolen i Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune er for eksempel finansiert med grønne lån. Denne investeringen alene bidro til at Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune reduserte sine klimagassutslipp med 1,86 tonn.

Andre etablert klimatiltak:

- Endret kommunens bilpark slik at den består av flere elbiler
- Kildesortering er innført i flere kommunale bygg
- Tiltak for å redusere bruk av papir – innført sikker-utskrift for å unngå unødig papirbruk, mer digitaliserte tjenester
- Oppgradering av pumpestasjoner og sikring av vannverk

Klimatiltak for 2026–2029

Følgende tiltak planlegges gjennomført i planperioden:

- Fortsette innføring av kildesortering i kommunale bygg
- Vurdere klima- og miljøperspektiv i alle nye investeringsprosjekt, og søke om grønne lån
- Forbedre ladestruktur for kommunale tjenestebiler
- Fortsette oppgradering av pumpestasjoner
- Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune skal bruke offentlige anskaffelser som et effektivt virkemiddel for å nå klima- og miljømål, ved å påvirke leverandørmarkedet til mer miljøvennlige løsninger. Våre anskaffelser skal gjennomføres med en tydelig miljøprofil og kommunen må redusere unødvendige anskaffelser og fokusere på anskaffelser hvor reparasjon, renovering og gjenbruk står sentralt. Dette vil i mange tilfeller kunne føre til reduserte drifts- og investeringskostnader

8 Meld.St 12 (2023-2024) Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Folkehelse og levekår i den samiske befolkningen. Boks 2.1

Lovpålagte budsjettskjema

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT 1A

Post	(tall i hele tusen)	2025	2026	2027	2028	2029
1	Rammetilskudd	-226 015	-221 077	-219 818	-218 560	-217 412
2	Inntekts- og formuesskatt	-67 412	-85 241	-85 241	-85 241	-85 241
3	Eiendomsskatt	-5 732	-7 036	-7 036	-7 036	-7 036
4	Andre generelle driftsinntekter	-13 159	-12 128	-12 108	-12 088	-12 068
5	SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-312 318	-325 482	-324 203	-322 925	-321 757
6	Sum bevilgninger drift, netto	285 579	301 924	294 134	290 444	289 563
7	Avskrivninger	24 100	24 100	24 100	24 100	24 100
8	SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	309 679	326 024	318 234	314 544	313 663
9	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-2 366	543	-5 969	-8 381	-8 094
10	Renteinntekter	-6 891	-6 104	-5 188	-5 132	-5 073
11	Utbytter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	25 026	26 507	27 416	29 936	29 485
14	Avdrag på lån	17 007	21 171	20 797	19 435	18 914
15	NETTO FINANSUTGIFTER	33 142	39 574	41 026	42 240	41 325
16	Motpost avskrivninger	-24 100	-24 100	-24 100	-24 100	-24 100
17	NETTO DRIFTSRESULTAT	6 403	16 017	10 957	9 759	9 132
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
18	Overføring til investering	999	999	999	999	999
19	Avsetninger til bundne driftsfond	722	722	722	722	722
20	Bruk av bundne driftsfond	-5 647	-7 084	-7 140	-7 138	-7 135
21	Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
22	Bruk av disposisjonsfond	-2 477	-10 653	-5 537	-4 342	-3 718
23	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
	SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-6 403	-16 017	-10 957	-9 759	-9 132
	FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 1B- FORDELING DRIFT PÅ ENHETER

(tall i hele tusen)	2025	2026	2027	2028	2028
Sum bevilgninger drift, netto fra 1A	285 579	301 924	294 134	290 444	289 563
Sentrale styringsorgan					
Driftsinntekter	-309	-1 113	-19	-19	-19
Driftsutgifter	6 258	5 640	4 705	4 445	4 445
Netto	5 949	4 527	4 686	4 426	4 426
Kommunedirektør stab støtte					
Driftsinntekter	-8 517	-3 143	-2 983	-2 983	-2 983
Driftsutgifter	39 454	39 275	39 223	39 223	39 123
Netto	30 937	36 132	36 240	36 240	36 140
Kultur og oppvekst					
Driftsinntekter	-23 240	-24 214	-26 824	-29 434	-29 434
Driftsutgifter	109 995	109 260	108 751	108 751	108 751
Netto	86 755	85 046	81 927	79 317	79 317
Helse og omsorg					
Driftsinntekter	-30 540	-28 283	-28 451	-28 451	-28 451
Driftsutgifter	153 093	152 679	151 199	151 199	151 199
Netto	122 553	124 396	122 748	122 748	122 748
NAV - sosiale tjenester					
Driftsinntekter	-6 329	-8 276	-6 364	-6 364	-5 623
Driftsutgifter	14 476	15 994	13 294	13 294	12 553
Netto	8 147	7 718	6 930	6 930	6 930
Teknisk					
Driftsinntekter	-27 849	-28 958	-30 077	-31 082	-32 196
Driftsutgifter	58 403	60 860	61 163	61 476	61 800
Netto	30 554	31 902	31 086	30 394	29 604
Brannvern					
Driftsinntekter	-88	-59	-59	-59	-59
Driftsutgifter	5 022	7 074	7 093	7 112	7 131
Netto	4 934	7 015	7 034	7 053	7 072
Felles finanser					
Driftsinntekter	-1 520	-885	-885	-885	-885
Driftsutgifter	-2 729	6 072	4 369	4 222	4 212
Netto	-4 249	5 187	3 484	3 337	3 327
SUM DRIFT FORDELT ENHETER	285 579	301 924	294 134	290 444	289 563
<i>Differanse mellom skjema 1A og 1B</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

BUDSJETTSKJEMA 1C - NETTO RAMMER FORDELT PÅ ENHETER

(tall i hele tusen)	2025	2026	2027	2028	2029
Sentrale styringsorgan	5 153	4 527	4 686	4 426	4 426
Kommunedirektør stab støtte	28 367	29 415	29 523	29 523	29 523
Kultur og oppvekst	79 387	80 860	77 741	75 131	75 131
Helse og omsorg	119 464	122 096	120 448	120 448	120 448
NAV - sosiale tjenester	7 647	7 219	6 930	6 930	6 930
Teknisk	30 421	31 603	30 731	30 041	29 254
Brannvern	4 786	6 847	6 866	6 885	6 904
Felles finanser	-275 225	-282 567	-276 924	-273 383	-272 615
Netto	-	-	-	-	-

Rammer fordelt på enheter – fordelt på inntekt og utgift

(tall i hele tusen)	2025	2026	2027	2028	2029
Sentrale styringsorgan					
Inntekt	-1 105	-1 113	-19	-19	-19
Utgift	6 258	5 640	4 705	4 445	4 445
Netto	5 153	4 527	4 686	4 426	4 426
Kommunedirektør stab støtte					
Inntekt	-11 087	-9 860	-9 700	-9 700	-9 600
Utgift	39 454	39 275	39 223	39 223	39 123
Netto	28 367	29 415	29 523	29 523	29 523
Kultur og oppvekst					
Inntekt	-30 608	-28 400	-31 010	-33 620	-33 620
Utgift	109 995	109 260	108 751	108 751	108 751
Netto	79 387	80 860	77 741	75 131	75 131
Helse og omsorg					
Inntekt	-33 631	-30 586	-30 754	-30 754	-30 754
Utgift	153 096	152 682	151 202	151 202	151 202
Netto	119 464	122 096	120 448	120 448	120 448
NAV - sosiale tjenester					
Inntekt	-6 829	-8 776	-6 364	-6 364	-5 623
Utgift	14 476	15 994	13 294	13 294	12 553
Netto	7 647	7 219	6 930	6 930	6 930
Teknisk					
Inntekt	-27 982	-29 257	-30 432	-31 435	-32 546
Utgift	58 403	60 860	61 163	61 476	61 800
Netto	30 421	31 603	30 731	30 041	29 254
Brannvern					
Inntekt	-236	-227	-227	-227	-227
Utgift	5 022	7 074	7 093	7 112	7 131
Netto	4 786	6 847	6 866	6 885	6 904
Felles finanser					
Inntekt	-340 346	-362 135	-355 324	-352 794	-351 043
Utgift	65 122	79 568	78 400	79 411	78 428
SUM	-275 224	-282 567	-276 924	-273 383	-272 615

Økonomisk oversikt drift 1D

Pos t	(tall i hele kroner)	2025	2026	2027	2028	2029
1	Rammetilskudd	-226 015	-221 077	-219 818	-218 560	-217 412
2	Inntekts- og formuesskatt	-67 412	-85 241	-85 241	-85 241	-85 241
3	Eiendomsskatt	-5 732	-7 036	-7 036	-7 036	-7 036
4	Andre skatteinntekter	-2 412	-2 458	-2 458	-2 458	-2 458
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 747	-9 670	-9 650	-9 630	-9 610
6	Overføringer og tilskudd fra andre	-61 295	-56 831	-56 275	-58 885	-58 144
7	Brukerbetalinger	-8 824	-9 195	-9 363	-9 363	-9 363
8	Salgs- og leieinntekter	-28 273	-28 906	-30 025	-31 030	-32 144
		-410	-420	-419	-422	-421
9	SUM DRIFTSINNTEKTER	711	413	865	202	408
10	Lønnsutgifter	239 616	242 651	238 081	238 081	237 477
11	Sosiale utgifter	29 512	41 201	38 818	38 681	38 544
12	Kjøp av varer og tjenester	87 108	86 495	86 398	86 470	86 714
13	Overføringer og tilskudd til andre	27 736	26 509	26 499	26 489	26 479
14	Avskrivninger	24 100	24 100	24 100	24 100	24 100
		408	420	413	413	413
15	SUM DRIFTSUTGIFTER	072	956	896	821	314
16	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-2 639	543	-5 969	-8 381	-8 094
17	Renteinntekter	-6 891	-6 104	-5 188	-5 132	-5 073
18	Utbytter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Gvinster og tap på finansielle					
19	omløpsmidler	0	0	0	0	0
20	Renteutgifter	25 026	26 507	27 416	29 936	29 485
21	Avdrag på lån	17 007	21 171	20 797	19 435	18 914
22	NETTO FINANSUTGIFTER	33 142	39 574	41 026	42 240	41 325
23	Motpost avskrivninger	-24 100	-24 100	-24 100	-24 100	-24 100
24	NETTO DRIFTSRESULTAT	6 403	16 017	10 957	9 759	9 132
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
		0	0	0	0	0
25	Overføring til investering	999	999	999	999	999
26	Avsetninger til bundne driftsfond	722	722	722	722	722
27	Bruk av bundne driftsfond	-5 647	-7 084	-7 140	-7 138	-7 135
28	Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
29	Bruk av disposisjonsfond	-2 477	-10 653	-5 537	-4 342	-3 718
30	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
	SUM DISPONERINGER ELLER					
31	DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-6 403	-16 017	-10 957	-9 759	-9 132
	FREMFORT TIL INNDEKNING I SENERE					
32	ÅR	0	0	0	0	0

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING 2A

Post (tall i hele tusen)	2025	2026	2027	2028	2029
1 Investeringer i varige driftsmidler	18 352	76 798	114 820	12 920	9 430
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i					
3 selskaper	999	999	999	999	1 000
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0	0
6 SUM INVESTERINGSUTGIFTER	19 351	77 797	115 819	13 919	10 430
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-2 010	-7 518	-500	-2 500	0
8 Tilskudd fra andre	0	-6 720	0	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne					
12 midler	0	0	0	0	0
13 Bruk av lån	-16 309	-60 760	-114 320	-10 420	-9 430
14 SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-18 319	-74 998	-114 820	-12 920	-9 430
15 Videreutlån	30 000	10 000	0	0	0
16 Bruk av lån til videreutlån	-30 000	-10 000	0	0	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	4 362	5 043	5 777	6 530	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-3 239	-4 119	-5 120	-5 975	0
19 NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	1 123	924	657	555	0
20 Overføring fra drift	-999	-999	-999	-999	-1 000
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	-1 123	-2 724	-657	-555	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-33	0	0	0	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto					
26 avsetninger	-2 155	-3 723	-1 656	-1 554	-1 000
Fremført til inndekning i senere år					
27 udekket beløp	0	0	0	0	0

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING 2B

Beskrivelse investering	2025	2026	2027	2028	2029
(tall i hele tusen)					
iPader og PC-er til skoleklasser KST 2/23	0	410	420	420	430
Forprosjekt ny barnehage	3 173	3 125	0	0	0
Kommunedelplan for Maze	639	0	0	0	0
Reguleringsendring Hannomaras industriområde KST 2/23	108	375	0	0	0
Reguleringsendring Loankodievva boligfelt KST 2/23	95	375	0	0	0
Digitalisere byggesaksarkiv	200	500	0	0	0
Sikring av vannverk KST 2/23 - selvkost	361	438	0	0	0
Renovering kommunal infiltrasjon	324	1 500	0	0	0
Driftskontroll og overvåking - selvkost KST 73/21	375	1 250	0	0	0
Pumpestasjon Boaronjarga KST 2/23 - selvkost	2 817	5 000	0	0	0
Ny driftsbasis - gjenoppføring av bygg KST 8/25	0	11 625	3 900	0	0
Oppvekstsenter Maze	3 679	0	0	0	0
ENØK 2020	4 283	0	0	0	0
Kjøkken (29100031)	1 048	0	0	0	0
Ny barnehage og 20 bemannede omsorgsboliger	0	40 000	102 000	0	0
Ombygging Máze bo- og servicesenter	0	2 200	0	0	0
Avløpspumper Vuolledallu	0	4 375	0	0	0
Avløpspumpestasjon Máze	0	4 375	0	0	0
Renovering VA Ajagohpi/Báktevárri	0	0	0	0	9 000
Renovering VA Hargedievva	0	0	6 000	0	0
Nytt vannverk	0	1 250	2 500	12 500	0
Forprosjekt ambulansebygg/fysioterapi/leiligheter	1 000	0			
Kjøkken ved grønn og gul avdeling sykehjemmet	250	0			
Sum investeringer i varige driftsmidler	18 352	76 798	114 820	12 920	9 430
Egenkapitalinnskudd KLP - investering i aksjer	999	999	999	999	1 000
Sum investeringsutgifter	19 351	77 797	115 819	13 919	10 430
Videreutlån	30 000	10 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	4 362	5 043	5 777	6 530	0
Sum investeringsutgift på videreutlån	34 362	15 043	5 777	6 530	0
Bruk av lån til egne investeringer	-16 309	-60 760	-114 320	-10 420	-9 430
Bruk av lån til videreutlån	-30 000	-10 000	0	0	0
Kompensasjon av merverdiavgift	-2 010	-7 518	-500	-2 500	0
Tilskudd fra andre	0	-6 720	0	0	0
Overføring fra drift	-999	-999	-999	-999	-1 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-3 239	-4 119	-5 120	-5 975	0
Bruk av bundne fondsmidler	-1 123	-2 724	-657	-555	0
Bruk av ubundne fondsmidler	-33	0	0	0	0
Sum finansiering	-53 713	-92 840	-121 596	-20 449	-10 430

OVERSIKT OVER GJELD OG ANDRE VESENTLIGE LANGSIKTIGE FORPLIKTELSER 3A

<i>(tall i hele tusen)</i>	2025	2026	2027	2028	2029
Lån til investeringsformål	431 822	411 085	391 584	374 241	357 632
Lån til videre utlån - startlån	118 535	115 049	111 489	107 830	104 209
Sum lån	550 357	526 134	503 073	482 071	461 841
<i>- herav selvkostlån</i>	<i>28 300</i>	<i>26 908</i>	<i>25 630</i>	<i>24 410</i>	<i>23 326</i>
Nye lån til investeringsformål	1 250	60 760	114 320	10 420	9 430
Nye lån til videre utlån - startlån	30 000	10 000	0	0	0
Sum nye låneopptak	31 250	70 760	114 320	10 420	9 430

Kommunestyrets vedtak, enst.:

- 1) Handlingsprogram 2026-2029 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som kommer frem av handlingsprogramdokumentet.
- 2) Årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029
 - a) Driftsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema 1A Bevilgningsoversikt drift, 1B Bevilgningsoversikt drift fordelt på enheter, 1C Bevilgningsoversikt fordeling av netto budsjetttrammer på enheter og 1D Økonomisk oversikt drift.
 - b) Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til budsjettskjema 2A Bevilgningsoversikt investering, 2B Detaljert investeringsoversikt og 3A Oversikt over gjeld og andre langsiktige forpliktelser.
 - c) Årsbudsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.
 - d) Enhetene får tildelt netto budsjetttrammer etter budsjettskjema 1C.
 - e) Investeringsrammen settes inntil kroner 77 797 000, hvorav investeringsutgifter i varige driftsmidler utgjør kroner 76 798 000 og egenkapitalinnskudd KLP utgjør kroner 999 000, jf. budsjettskjema 2B. Avdrag på lån til videre utlån utgjør kroner 5 043 000, startlån utgjør kroner 10 000 000.
- 3) Låneopptak
 - a. Med forutsetning om godkjenning fra Statsforvalteren godkjenner kommunestyret en låneramme for 2026 på inntil kroner 53 110 000 for å finansiere nye netto bevilgninger til egne investeringer jfr. kommuneloven §14- 15 første ledd.
 - b. Med forutsetning om godkjenning fra Statsforvalteren, godkjenner kommunestyret en låneramme for 2026 på kroner 10 000 000 for å finansiere startlån fra Husbanken til videre utlån jfr. kommuneloven §14-17.
 - c. Kommunedirektør gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for nevnte lånerammer. Lånene tas opp ved behov og etter en totalvurdering av behov for likviditet, vurdering av risiko og mulighet for positiv avkastning. Kommunedirektør får fullmakt til å godkjenne låneinstitusjon, lånevilkår og avdragstid.
- 4) Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til det høyeste skatteøre som Stortinget vedtar.
- 5) Verbaldel:

Suohkanstivra bividá liige suohkanstivračoahkkima nu johtilit go vejolaš 2026s, manjemusat guovvamánu 2026 mielde, go reviderejuvvon rehketoallu 2024 lea meannudanláhkkái suohkanstivrii. Dan oktavuodas lea suohkanstivrras vejolašvuolta rievdadit bušeahta, investerenušeahta ja ekonomijaplána kvalitehtadárkkistuvvon loguid vuodul.

Finansieringen av Ávjovárri IPR:

Kautokeino kommunestyre ser viktigheten av videreføring av Ávjovárri IPR da dette interkommunale samarbeidet har styrket arbeidet med felles utviklingsarbeid for begge kommunene som samiske kommuner. Kommunestyret ber administrasjonen i samråd med Karasjok kommune søke om ekstern finansiering av dette samarbeidet gjennom eksempelvis Sametingets budsjettpost for regionale utviklingsmidler.

Inntektskrav til kommunale enheter

Kommunestyret ber kommuneadministrasjonen om må se på mulighetene for å øke inntektene i de ulike enhetene, gjennom å se på prosjektfinansiering eller på annen måte øke inntektene i enhetene. Dette fordi rammetilskuddet blir redusert med 2% hvert år. Dette kan gjennomføres ved å ansette en prosjektkoordinator som finansieres gjennom prosjektmidler, der prosjektkoordinatoren følger opp prosjektsøknadene og rapporteringen som de kommunale enhetene skal gjøre.

Skuhter láhttuiddihkkadit 2026 lasihit 350 000,- Inndekning: Bruk disposisjonsfondet.

Drift: Kompetanseheving/reise for kommunedirektør utgift 200 000,-. Finansieres av disposisjonsfondet.

Kommunestyret ber kommunedirektøren i lys av utsatte investeringer gjennomgå nødvendigheten av øvrige kutt - herunder å opprettholde brøytefond, stikking av snøscooterløyper ol.

Kommunestyret vedta å beholde brøytefondet i neste økonomiperioden 2026 - 2029. Den er i dag kr. 100 000,- Inndekning: Disposisjonsfondet.

- 6) Kommunestyret vedtar formannskapets innstilling til økonomiplan 2026-2029 og årsbudsjett 2026 med følgende endringer:

Budsjettversjonsrapport: Kommunestyrets vedtak i sak 65/25 – Driftsbudsjett

	2026	2027	2028	2029
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	16 983 681	11 541 563	6 236 602	5 216 060
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	1 009 999	5 082 531	9 391 914	9 988 305
Valgte driftstiltak	-17 993 680	-16 624 094	-15 628 516	-15 204 365
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0

Valgte tiltak				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	1 009 999	5 082 531	9 391 914	9 988 305
<i>Kommunestyrets vedtak i sak nr. 65/25</i>	1 009 999	5 082 531	9 391 914	9 988 305

Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>Brøytetilskudd - KST 78/24 2025</i>	100 000	100 000	100 000	100 000
<i>Kommunale veier og anlegg (6810)</i>	100 000	100 000	100 000	100 000
<i>Stikke skuterløyper - KST 78/24 2025</i>	250 000	250 000	250 000	250 000
<i>Naturforvaltning (6920)</i>	250 000	250 000	250 000	250 000
<i>Tilskudd til landbruk (landbruksfond) - KST 78/24 v1</i>	150 000	150 000	150 000	150 000
<i>Landbruk (6120)</i>	150 000	150 000	150 000	150 000

Sentrale styringsorgan	-97 002	-763 733	-763 733	-763 733
<i>Administrasjonsutvalget - organisatorisk endring</i>	-31 702	-31 702	-31 702	-31 702
<i>Administrasjonsutvalg (1170)</i>	-31 702	-31 702	-31 702	-31 702
<i>Avvikling av Avjovarri IPR fra 2027</i>	0	-666 731	-666 731	-666 731
<i>Avjuvarri administrasjon (1181)</i>	0	-666 731	-666 731	-666 731
<i>Reduksjon i kontrollutvalgets budsjett</i>	-65 300	-65 300	-65 300	-65 300
<i>Kontrollutvalget (1420)</i>	-65 300	-65 300	-65 300	-65 300

Kommunedirektør stab støtte	-1 860 630	-1 583 110	-1 583 110	-1 583 110
<i>Kompetanseheving stab - reduksjon med 276.000,- fra økningen i konsekvensjustert budsjett</i>	<i>-276 000</i>	<i>-276 000</i>	<i>-276 000</i>	<i>-276 000</i>
<i>Kommunedirektørens stab (3100)</i>	<i>-212 000</i>	<i>-212 000</i>	<i>-212 000</i>	<i>-212 000</i>
<i>Næringsutvikling (3140)</i>	<i>-24 000</i>	<i>-24 000</i>	<i>-24 000</i>	<i>-24 000</i>
<i>Informasjonsteknologi og EDB (3320)</i>	<i>-40 000</i>	<i>-40 000</i>	<i>-40 000</i>	<i>-40 000</i>
<i>Kutte budsjettering av mulige advokat kostnader</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>
<i>Prosjekter i kommunedirektørens stab (3190)</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>
<i>Vakant 100% stilling i stab kuttes</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>
<i>Kommunedirektørens stab (3100)</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>	<i>-807 110</i>
<i>40% stilling som personalkonsulent holdes vakant i 10 mnd</i>	<i>-277 520</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunedirektørens stab (3100)</i>	<i>-277 520</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kultur og oppvekst	-1 284 666	-2 794 000	-2 794 000	-2 794 000
<i>Reduksjon av 2 årsverk pr. år - ett årsverk o 2026</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-2 000 000</i>	<i>-2 000 000</i>	<i>-2 000 000</i>
<i>Kautokeino skole og SFO (4430)</i>	<i>-500 000</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-1 000 000</i>
<i>Hjemmetjenesten (5160)</i>	<i>-500 000</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-1 000 000</i>
<i>Samlokalisere Maze barnehage og Maze skole</i>	<i>-284 666</i>	<i>-794 000</i>	<i>-794 000</i>	<i>-794 000</i>
<i>Máze barnehage (4608)</i>	<i>-284 666</i>	<i>-794 000</i>	<i>-794 000</i>	<i>-794 000</i>

Helse og omsorg	-5 198 000	-6 346 000	-6 346 000	-6 346 000
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

<i>Demenskoordinator - 50% stillingsreduksjon</i>	-195 000	-390 000	-390 000	-390 000
<i>Helse og omsorg, adm (5110)</i>	-195 000	-390 000	-390 000	-390 000
<i>Fagsykepleier helse og omsorg</i>	-1 290 000	-1 730 000	-1 730 000	-1 730 000
<i>Sykehjem (5140)</i>	-850 000	-850 000	-850 000	-850 000
<i>Hjemmetjenesten (5160)</i>	-440 000	-880 000	-880 000	-880 000
<i>Fjerning av budsjettert overtid i helse og omsorg</i>	-3 200 000	-3 200 000	-3 200 000	-3 200 000
<i>Oppdragstakere (5120)</i>	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
<i>Avdeling Helse (5130)</i>	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
<i>Sykehjem (5140)</i>	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
<i>Dorvogoahhti Omsorgssenter (5150)</i>	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
<i>Hjemmetjenesten (5160)</i>	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
<i>Hjelpepersonell legetjenesten</i>	-345 000	-690 000	-690 000	-690 000
<i>Avdeling Helse (5130)</i>	-345 000	-690 000	-690 000	-690 000
<i>Økt leie inntekt ved MBSS</i>	-168 000	-336 000	-336 000	-336 000
<i>Hjemmetjenesten (5160)</i>	-168 000	-336 000	-336 000	-336 000
Teknisk	0	-200 000	-400 000	-500 000
<i>Gebyrer opp mot selvkost på gebyrer dispensasjoner, byggesak, plansaker, oppmåling, mm.</i>	-200 000	-400 000	-600 000	-700 000
<i>Byggesaksbehandling (6220)</i>	-200 000	-400 000	-600 000	-700 000
<i>Merking av scooterløyper - tillegg til fsk-vedtak</i>	350 000	350 000	350 000	350 000

<i>Naturforvaltning (6920)</i>	350 000	350 000	350 000	350 000
<i>Tilskudd til landbruket</i>	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
<i>Landbruk (6120)</i>	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

Felles finanser	-10 053 382	-5 437 251	-4 241 673	-3 717 522
<i>Kommunestyret - bruk av disposisjonsfond</i>	-10 053 382	-5 437 251	-4 241 673	-3 717 522
<i>Disposisjonsfond (9700)</i>	-10 053 382	-5 437 251	-4 241 673	-3 717 522

Budsjettversjonsrapport: Kommunestyrets vedtak i sak nr. 65/25 - Investeringsbudsjett

	2026	2027	2028	2029
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	53 110 000	110 920 000	12 920 000	9 430 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-51 110 000	-110 420 000	-10 420 000	-9 430 000
Sum tilskudd	0	0	0	0
Sum annet	-2 000 000	-500 000	-2 500 000	0
Netto finansiering nye tiltak	0	0	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	1 009 999	5 082 531	9 391 914	9 988 305

Sum andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Netto driftskonsekvenser	1 009 999	5 082 531	9 391 914	9 988 305
Valgte tiltak				
Kommunedirektør stab støtte	410 000	420 000	420 000	430 000
<i>IPad og PC til hhv. første klasse elever og sjette klasse elever</i>	410 000	420 000	420 000	430 000
<i>Renter og avdrag</i>	30 859	124 191	219 029	314 622
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

Teknisk	52 700 000	110 500 000	12 500 000	9 000 000
<i>Avløpspumpestasjoner Vuolledallu</i>	4 375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	64 605	193 815	193 815	193 816
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Digitalisering av eiendomsarkivet-</i>	500 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	37 634	112 901	112 903	112 902
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Etablering av ny avløpspumpestasjon Maze</i>	4 375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	64 605	193 815	193 815	193 816
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Ny barnehage og 20 omsorgsboliger</i>	40 000 000	102 000 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	738 344	4 097 805	7 863 355	7 863 358

<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Nytt vannverk</i>	1 250 000	2 500 000	12 500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	17 269	86 344	328 107	673 485
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Ombygging av Maze bo & servicesenter - økning fra 4 til 8 plasser</i>	2 200 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	56 683	170 048	170 048	170 048
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering VA Ajagohpi/Baktevarri</i>	0	0	0	9 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	155 420
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering VA Heargedievva</i>	0	6 000 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	103 612	310 842	310 838
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0